

SUOMEN PANKIN VUOSIKERTOMUS 2023

Julkaisutiedot

Suomen Pankki

Käyntiosoite
Snellmanin aukio, Helsinki

Postiosoite
PL 160, 00101 Helsinki

Sähköposti
info@suomenpankki.fi
etunimi.sukunimi@suomenpankki.fi

Puhelinnumero
kansallinen 09 1831
kansainvälinen +358 9 1831

SWIFT
SPFB FI HH

Faksi
(09) 174 872

Aluekonttori

Vantaa
Turvalaaksontie 1, Vantaa,
PL 160, 00101 Helsinki,
puh. 010 8311

Verkkosivustot

Suomen Pankki
suomenpankki.fi

Suomen Pankin vuosikertomus
vuosikertomus.suomenpankki.fi

Euro & talous
eurojatalous.fi

Rahamuseo
rahamuseo.fi

Bofit
bofit.fi

Talousoasaamiskeskus
talousoasaamiskeskus.fi

Tämä vuosikertomus on Suomen Pankista annetun lain 19 §:n mukainen toimintakertomus.

Vuosikertomuksen luvut perustuvat helmikuussa 2024 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1456-5773 (verkojulkaisu)

Helsinki 2024

Sisällysluettelo

HEIKOSSA SUHDANTEESSA KESTÄVÄN JA PITKÄJÄNTEISEN TALOUSPOLITIIKAN MERKITYS KOROSTUU	4
SUOMEN PANKKI	7
SUOMEN PANKKI VUONNA 2023	9
JOHTOKUNNAN TYÖNJAKO	22
SUOMEN PANKIN TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET VUONNA 2023	25
SUOMEN PANKIN MITTARITAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN 2023	29
ORGANISAATIO	35
TOIMINTAKERTOMUS	40
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	41
RAHAPOLITIIKKA	48
RAHOITUSVAKAUS	64
RAHA JA MAKSAMINEN	80
VARALLISUUDEN HALLINTA	87
TILINPÄÄTÖS	108
TASE	109
TULOSLASKELMA	112
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	114
TASEEN LIITETIEDOT	120
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	143
TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET	155
RISKIENHALLINNAN LIITETIEDOT	157
TILINTARKASTUSKERTOMUS	163
LAUSUNTO TILINTARKASTUKSESTA	165

Heikossa suhdanteessa kestävän ja pitkäjänteisen talouspolitiikan merkitys korostuu

22.3.2024

Vuosi 2023 oli inflaation hillinnän ja lisääntyneiden geopolittisten jännitteiden aikaa. Synkimmät skenaariot onnistuttiin välttämään onnistuneen varautumisen ansiosta.

Maaliskuun pankkimyllerrys jäi väliaikaiseksi, ja Eurooppa selvisi varsin kunnialla energiakriisistä. Samalla Suomen ja Euroopan talouksien välttämätön uudistaminen kangerteli heikentyneiden talousnäkökymien ja maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi.

Suomen liittyminen Natoon on vahvistanut turvallisuutta. Suomen Pankki varmistaa jatkossakin osaltaan kriittisen rahoitusmarkkinoiden palveluiden, kuten maksamisen, toimimisen kaikissa oloissa.

Venäjän brutaali ja laitton hyökkäyssota jatkui Ukrainassa toista vuotta. Ukrainalaiset laittavat henkensä koko Euroopan vapauden ja demokratian pantiksi. Meidän osamme on paljon helpompi – se on jatkaa maan vankkumatonta tukea.

Inflaatio hidastui Euroopan keskuspankin rahapolitiikan tavoitteen mukaisesti, ja kotitalouksien ostovoima alkoi vahvistua myös Suomessa.

Euroalueen inflaatio oli tammikuussa 8,6 prosenttia ja joulukuussa 2,9 prosenttia. Koronnostoja jatkettiin syyskuulle asti, ja rahapoliittisten arvopaperien määrän annettiin pienentyä.

Korkojen nousun vaikutukset tuntuivat rahoitus- ja asuntomarkkinoilla. Talouden heikosta kehityksestä huolimatta suomalaiset kotitaloudet ja yritykset suoriutuivat pääasiassa hyvin kasvaneista lainanhoitomenoistaan.

Suomalaisten pankkien luottotappiot lisääntyivät vain hiukan, ja pankkien kannattavuus ja vakavaraisuus jopa vahvistuivat.

* * *

Digitalisaation ja teknologian murros muuttaa keskuspankin tehtäväkenttää. Eurojärjestelmän yhteinen digieurohanke siirtyi vuonna 2023 valmisteluvaiheeseen.

Käteistä täydentävän digieuron on tarkoitus tarjota valinnanvaraa eri maksutapojen välillä. Se varmistaisi, että euro olisi ihmisten ja yritysten saatavilla sekä fyysisessä että digitaalisessa muodossa.

Uudessa toimintaympäristössä korostuu myös data-aineistojen ja niiden analyysin merkitys. Perustimme yhdessä Finanssivalvonnan kanssa edistyneen analytiikan huippuyksikön, jonka avulla pyrimme modernin data-analytiikan edelläkävijäksi.

* * *

Vuonna 2023 ilmastonmuutos näkyi ja tuntui konkreettisesti. Luontokato nousi tärkeäksi yhteiskunnalliseksi kysymykseksi.

Suomen Pankin vaikuttavimmat ilmastotoimet liittyivät EKP:n ilmastonmuutosta koskevan toimintaohjelman ja oman sijoitustoimintamme vastuullisuustavoitteiden toteuttamiseen.

* * *

Suomen heikko suhdanne korostaa kestävän ja pitkäjänteisen talouspolitiikan merkitystä. Suomi ikääntyy kovaa vauhtia samalla kun julkinen talous velkaantuu. Suomen Pankin arvio kestävyysvajeesta syveni 4,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Suomea on rakennettu yrittämisen, työnteon, korkean osaamisen ja myös yhteisymmärryksen voimalla. On korkea aika löytää reitti, jolla Suomea kyetään kestävästi uudistamaan.

Suomen Pankki toimi koko vuoden tontillaan aktiivisesti talouden vakauden ja kestävän talouskasvun edistäjänä.

Lämmin kiitos Marja Nykäselle, Tuomas Välimäelle ja Kimmo Virolaiselle, jotka luotsasivat Suomen Pankkia menestyksekkäästi syksyn virkavapaani ajan. Kiitän henkilöstöä ja sidosryhmiämme tiiviistä yhteistyöstä. Sen monista hyvistä tuloksista voi nyt lukea toimintakertomuksestamme.

Olli Rehn
pääjohtaja
Suomen Pankki

Suomen Pankki

22.3.2024

Suomen Pankki toimi koko vuoden tontillaan aktiivisesti talouden vakauden ja kestävän talouskasvun edistäjänä.

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Samalla se on osa eurojärjestelmää, joka vastaa euroalueen maiden rahapolitiikasta ja muista keskuspankkitehtävistä sekä hallinnoi maailman toiseksi suurinta valuuttaa, euroa.

Keskuspankkipolitiikkaan liittyvät talouskysymykset ovat valtioiden rajat ylittäviä, joten niiden ratkaiseminen edellyttää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä. EKP ja kansalliset keskuspankit ovat Suomen Pankin tärkeimpiä kansainvälisiä yhteistyökumppaneita. Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn** kuuluu eurojärjestelmän korkeimpaan päättävään elimeen, EKP:n neuvostoon. Neuvoston keskeisin tehtävä on euroalueen rahapolitiikasta päättäminen.

Työtyytyväisyyden kehittymistä seurataan Suomen Pankissa PeoplePower-indeksillä. Henkilöstötutkimuksen tulos ylittää Suomen innostavimmat työpaikat 2023 -tunnustukseen, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown PeoplePower -tutkimukseen osallistuneille organisaatioille.

Suomen Pankin vaikuttavimmat vastuullisuustoimet liittyivät EKP:n ilmastostrategian ja oman sijoitustoiminnan vastuullisuustavoitteiden toteuttamiseen. Suomen Pankki jatkoi valmistelutyötä ilmatoriskien huomioimiseksi rahapolitiikan arvopaperiostoissa sekä vakuuskehikossa. Vuonna 2023 eurojärjestelmä julkaisi ensimmäistä kertaa rahapolitiikan yrityslainaomistuksia koskevan ilmastoraportin.

Suomen Pankki uudisti [viestinnän linjaukset](#) strategiansa pohjalta. Uusi ydinviesti ”Vakauden puolesta, tutkitun tiedon pohjalta” kuvaa Suomen Pankin yhteiskunnallista roolia.

Tietotilinpäätökseen kerätyt tunnusluvut raottavat näkymää keskuspankin tietointensiiviseen työhön ja tietovarantoihin. Tunnuslukuja, tiedonkeruita, analyysien taustoja ja tiedonhallinnan uudistuksia esitellään laajemmin huhtikuussa julkaistavassa Suomen Pankin Tietotilinpäätöksessä.

Suomen Pankki vuonna 2023

22.3.2024

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja osa eurojärjestelmää. Suomen Pankin strategian ytimessä on olla vaikuttava ja arvostettu keskuspankki, joka ylläpitää hinta- ja rahoitusvakautta kaikissa olosuhteissa päämääränään kansalaisten hyvinvointi.

Suomen Pankin tehtävät ja strategiset painopisteet vuonna 2023

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Samalla se on osa eurojärjestelmää, joka vastaa euroalueen maiden rahapolitiikasta ja muista keskuspankkitehtävistä sekä hallinnoi maailman toiseksi suurinta valuuttaa, euroa.

Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin päätavoite on hintavakaus, joka tarkoittaa kuluttajahintojen erittäin maltillista nousua.

Suomen Pankilla on sekä kotimaahan että eurojärjestelmään liittyviä tavoitteita.

Suomen Pankki

- valmistelee ja toteuttaa rahapolitiikkaa Suomessa
- valvoo rahoitusjärjestelmän vakautta ja tuottaa tilastoja
- tekee tutkimusta ja osallistuu talouspoliittiseen keskusteluun
- huolehtii pankkien välisten maksujen selvityksestä sekä omasta sijoitustoiminnastaan
- pitää yllä vakaita ja tehokkaita maksujärjestelmiä ja laskee setelit ja kolikot liikkeeseen.

Toteutukseen tehtävänsä Suomen Pankki on valinnut viisi strategista kokonaisuutta seuraavaksi kolmeksi vuodeksi.

Strategiset painopisteet ovat:

1. Inflaatiodynamiikan analyysi ja nopean inflaation vakauttaminen tavoitteeseen

Rahapolitiikan valmistelu nopean ja vaihtelevan inflaation oloissa vaatii uutta tietoa. Suomen Pankki syventää ymmärrystä euroalueen inflaatiodynamiikasta tutkimuksen ja analyysin avulla.

2. Rahoituskriisien ennakointi ja pankkien kriisiratkaisun vahvistaminen

Suomen Pankki vahvistaa toimintavalmiuttaan mahdollisten rahoitusmarkkinahäiriöiden varalle.

3. Eurooppalaisen vähittäismaksamisen toimintavarmuuden ja vaihtoehtojen edistäminen

Suomen Pankki panostaa digitaalisen euron valmisteluun ja siihen, että Suomeen saadaan käyttöön eurooppalaisiin standardeihin perustuva pikamaksupalvelu.

4. Kestävän talouspolitiikan edistäminen Suomessa ja EU:ssa

Suomen Pankin tavoitteena on, että Suomen kilpailukyky on hyvä ja talouskasvu kestävää sekä se, että EU ja rahaliitto tukevat mahdollisimman hyvin kansalaisten hyvinvointia.

Euroopan keskuspankin (EKP) ilmastostrategia ja Suomen Pankin vastuullisuustoimet tukevat tehokkaasti ilmastonmuutokseen ja luontokatoon liittyvien riskien hallintaa.

5. Datatalouden edistäminen

Tavoitteena on varmistaa, että Suomen Pankilla ja Finanssivalvonnalla on pääsy kattavasti erilaisiin aineistoihin, ja huolehtia aineistojen saavutettavuudesta, käytettävyydestä sekä tehokkaasta hallinnasta.

Suomen Pankki kasvattaa valmiuksia, kykyä ja osaamista soveltaa dataan ja aineistoihin modernia data-analytiikkaa sekä luoda eri käyttötarkoituksiin soveltuvia ratkaisuja ketterästi.

Kansainvälinen yhteistyö vuonna 2023

Keskuspankkipolitiikkaan liittyvät talouskysymykset ovat valtioiden rajat ylittäviä, joten niiden ratkaiseminen edellyttää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä.

EKP ja kansalliset keskuspankit ovat Suomen Pankin tärkeimpiä kansainvälisiä yhteistyökumppaneita. Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn** kuuluu eurojärjestelmän korkeimpaan päättävään elimeen, EKP:n neuvostoon. Neuvoston keskeisin tehtävä on euroalueen rahapolitiikasta päättäminen.

Neuvosto kokoontuu säännöllisesti euroalueen jäsenmaissa. Helmikuussa 2023 Suomen Pankki järjesti EKP:n neuvoston kokouksen Inarissa. Edellisen kerran neuvoston kokous pidettiin Suomessa vuonna 2011.

Euroopan keskuspankin neuvosto Inarin Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa helmikuussa 2023.

Suomen Pankki vastaa Suomen suhteista Kansainväliseen valuuttarahastoon (IMF, International Monetary Fund). IMF:n tehtävänä on edistää kansainvälistä yhteistyötä, avointa ja sääntöihin perustuvaa ulkomaankauppaa, kestävää talouskasvua sekä rahoitusvakautta.

Suomen Pankin pääjohtaja edustaa Suomea IMF:n hallintoneuvostossa. Suomi osallistuu IMF:n päätöksentekoon osana Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiiriä.

Venäjänsä hyökkäyssodan, inflaation kiihtymisen ja rahapolitiikan kiristymisen seurauksena IMF:n jäsenmaiden tarve rahoitustuelle kasvoi vuonna 2023. IMF vastasi rahoitustarpeisiin muun muassa ruokakriisistä kärsiville maille kohdennetulla määräaikaikaisella hätärahoituksella.

[IMF:n viesteissä](#) korostuivat monenkeskisen yhteistyön puolustaminen, geotaloudellisen fragmentaation eli eriytymisen vastustaminen ja vihreän siirtymän tukeminen.

Suomen Pankin pääjohtaja osallistuu myös Kansainvälisen järjestelypankin (BIS, Bank for International Settlements) säännönmukaisiin keskuspankkien pääjohtajien tapaamisiin.

Suomen Pankki on mukana Euroopan unionin instituutioiden ja komiteoiden työssä. Suomen Pankki on Euroopan unionin talous- ja rahoituskomitean (EFC, Economic and Financial Committee) jäsen. Komitean tehtävänä on edistää jäsenmaiden talouspoliittista koordinaatiota sekä osallistua unionin talous- ja rahoitusneuvosto Ecofinin työn valmisteluun.

Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän vakautta valvoo Euroopan järjestelmäriskikomitea (EJRK), jonka tehtävänä on ehkäistä ja minimoida järjestelmäriskejä. Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn valittiin komitean ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi huhtikuussa 2023.

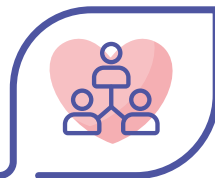
Pohjoismaiden keskuspankkien pääjohtajat tapasivat toukokuussa Kööpenhaminassa. He keskustelivat muun muassa asuntomarkkinoista ja rahapolitiikan välittymisestä.

Ks. [Suomen Pankki EKP:n ja EU:n elimissä sekä muissa kansainvälisissä elimissä \(pdf\)](#).

Suomen Pankki sai Suomen innostavimmat työpaikat 2023 -tunnustuksen

Työtyytyväisyyden kehittymistä seurataan Suomen Pankissa PeoplePower-indeksillä. PeoplePower-indeksin tulos 74,5 asteikolla 0–100 oli selvästi yli Suomen asiantuntijanormin (72,3). Henkilöstötutkimuksen tulos ylittää Suomen innostavimmat työpaikat 2023 -tunnustukseen, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown PeoplePower -tutkimukseen osallistuneille organisaatioille.

Kuvio 1.

Suomen Pankki sai Suomen innostavimmat työpaikat 2023 -tunnustuksen henkilöstötutkimuksen tuloksistaan.

Vastuullisuus ja ilmastotoimet vuonna 2023

Vastuullisuus on yksi Suomen Pankin toiminnan kulmakivistä. Vastuullisuusohjelmassa painottuvat kestävä kasvun ja hyvinvoinnin edistäminen, tiedon ja yhteistyön avulla vaikuttaminen sekä ilmastoriskien hallinta.

Suomen Pankin vaikuttavimmat vastuullisuustoimet liittyivät EKP:n ilmastostrategian ja oman sijoitustoiminnan vastuullisuustavoitteiden toteuttamiseen.

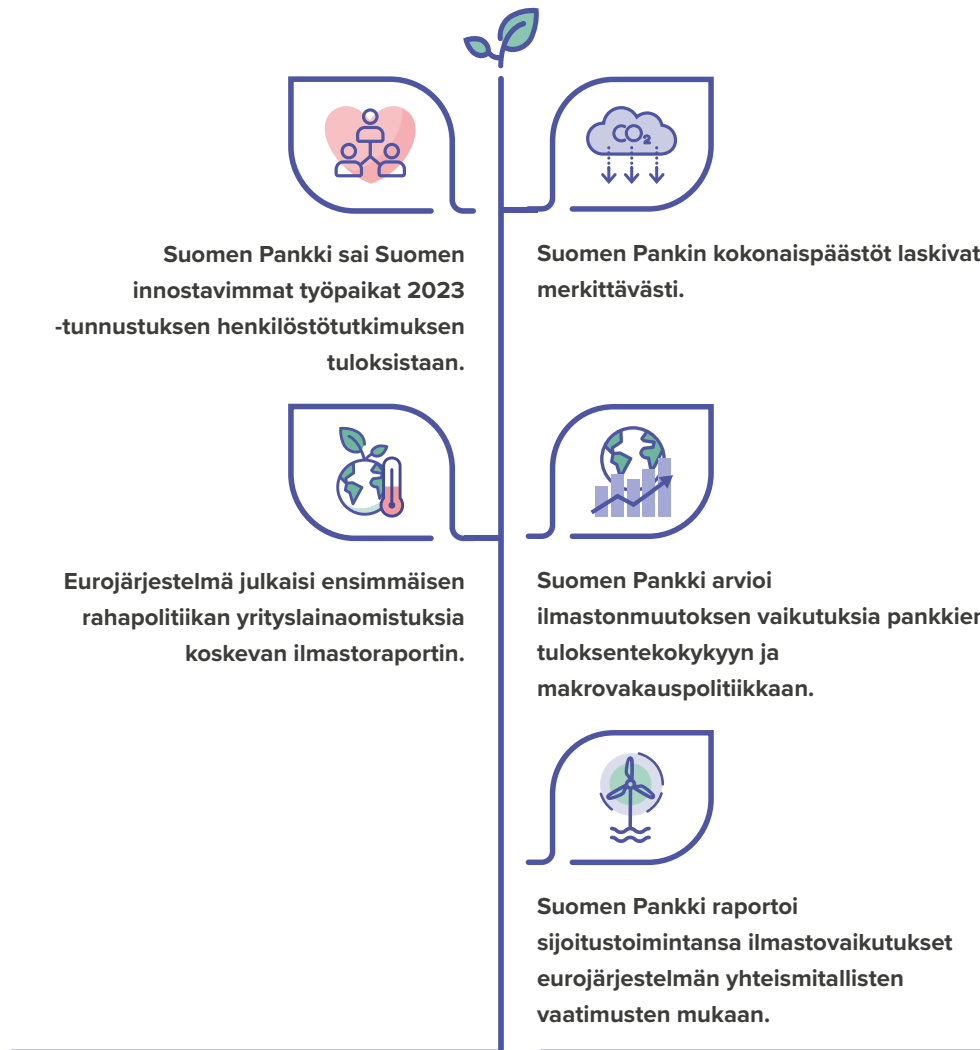
EKP:n toimintaohjelman tavoitteena on pienentää ilmastonmuutokseen liittyvää taloudellista riskiä eurojärjestelmän taseessa, parantaa tietojen saatavuutta ja tukea siirtymistä vihreämpään talouteen. Suomen Pankki jatkoi valmistelutyötä ilmastoriskien huomioimiseksi rahapolitiikan arvopaperiostoissa sekä vakuuskehikossa. Vuonna 2023 eurojärjestelmä julkaisi ensimmäistä kertaa rahapolitiikan yrityslainaomistuksia koskevan [ilmastoraportin](#).

Suomen Pankki arvioi, kuinka ilmastonmuutos vaikuttaa rahoitusjärjestelmän toimintaan ja riskeihin. Vuonna 2023 Suomen Pankki tarkasteli ilmastonmuutoksen vaikutuksia [pankkien tuloksentehtävyyn ja makrovakaupolitiikkaan](#).

Suomen Pankin sijoitustoiminta korostaa vastuullisuutta. Se näkyy varallisuuden hallinnoinnissa ja on osa sijoituspolitiikkaa. Vuonna 2023 [Suomen Pankki seurasi ja raportoi sijoitustoimintansa ilmastovaikutuksia](#) eurojärjestelmän yhteismitallisten raportointivaatimusten mukaan.

Suomen Pankin tavoitteena on oman toimintansa energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen. Kiinteistöjen energiansäästötoimenpiteiden ja rakennusinvestointien muutosten johdosta kokonaispäästöt laskivat merkittävästi vuonna 2023. Tutustu [Suomen Pankin vuoden 2023 ympäristövaikutuksiin](#).

Suomen Pankin vastuullisuustoimet vuonna 2023

Suomen Pankin vuoden 2023 viestinnän tavoitteet avainlukuina

Suomen Pankki uudisti [viestinnän linjaukset](#) strategiansa pohjalta. Uusi ydinviesti ”Vakauden puolesta, tutkitun tiedon pohjalta” kuvaa Suomen Pankin yhteiskunnallista roolia.

Suomen Pankki tuottaa ja tulkitsee tutkittua tietoa taloudesta. Valeuutisten ja informaatiovaikuttamisen aikakaudella tavoitteena on tutkimustiedon avulla mahdollistaa entistä parempien yhteiskunnallisten päätösten tekeminen.

Kuvio 2.

Suomen Pankin budjetti vuonna 2023

Suomen Pankin tavoitteena on toteuttaa tehtäviään taloudellisella ja tehokkaalla tavalla. Johtokunta arvioi tavoitteiden toteutumista neljännesvuosittain.

Taulukko 1.

Suomen Pankki	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	-39,1	-40,8
Henkilöstösidonnaiset kulut	-2,7	-3,8
Muut kulut	-32,7	-39,1
Pankkipalvelumaksut	-8,4	-8,2

Suomen Pankki	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Poistot	-9,1	-9,7
Yhteensä	-92,0	-101,5
Setelien hankinta	-4,4	-5,9
Eläkerahastomaksut	-8,3	-8,3
Toimintakulut yhteensä	-104,7	-115,7
TUOTOT		
Pankkipalvelutuotot	1,5	1,4
Kiinteistöjen tuotot	5,1	5,0
Muut tuotot	1,3	0,4
Palvelut Finanssivalvonnalle	7,3	7,4
Tuotot yhteensä	15,1	14,2
Netto	-89,6	-101,5

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 2.

Suomen Pankki	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Investoinnit		
Kiinteistöinvestoinnit	4,1	7,4
Pääkonttorikiinteistöt	1,1	1,7
Vantaan kiinteistö	2,5	3,9
Muut kiinteistöt	0,4	1,8
IT-laitteet ja ohjelmistot	3,5	5,7

Suomen Pankki	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Rahankäsittelykoneet	0,1	0,1
Turvallisuuslaitteet	0,9	1,3
Muut	0,0	0,2
Investoinnit yhteensä	8,5	14,6

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 3.

Eläkerahasto	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	-0,0	0,0
Eläkerahastotoiminnan kulut	-0,2	-0,3
Eläkerahaston kiinteistökulut	-0,7	-0,6
Poistot	-1,0	-1,0
Maksetut eläkkeet	-31,5	-33,5
Kulut yhteensä	-33,4	-35,4
TUOTOT		
Työeläkemaksut	14,1	15,0
Sisäiset vuokrat	1,8	2,0
Eläkerahastomaksut	10,0	10,0
Tuotot yhteensä	25,9	26,9
Netto	-7,5	-8,5

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 4.

Finanssivalvonta	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	-26,3	-28,2
Henkilösidonnaiset kulut	-0,6	-1,3
Muut kulut	-6,4	-8,5
Poistot	-1,0	-1,3
Palvelut Suomen Pankilta	-7,3	-7,4
Eläkerahastomaksut	-1,7	-1,7
Toimintakulut yhteensä	-43,3	-48,4
TOIMINNAN RAHOITUS		
Valvontamaksut	40,7	41,0
Toimenpidemaksut	2,1	1,9
SP:n rahoitusosuus	2,2	2,4
Edellisen kauden yli- /alijäämä	2,3	3,1
Tuotot yhteensä	47,3	48,4
Seuraavalle vuodelle siirtyvä ylijäämä	-3,9	

Pyöristyksen vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Finanssivalvonta	Toteutunut 2023 Milj. euroa	Budjetti 2024 Milj. euroa
Investoinnit		
IT-laitteet ja ohjelmistot	1,8	2,7
Investoinnit yhteensä	1,8	2,7

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

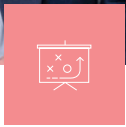
Tietotilinpäätös

Tietotilinpäätökseen kerätyt tunnusluvut raottavat näkymää keskuspankin tietointensiiviseen työhön ja tietovarantoihin. Tunnuslukuja, tiedonkeruita, analyysien taustoja ja tiedonhallinnan uudistuksia esitellään laajemmin huhtikuussa julkaistavassa [Suomen Pankin Tietotilinpäätöksessä](#).

Taulukko 5.

	2023	2022
Asianhallinta ja asiakirjat		
Asianhallintaan avatut asiat (kpl)	507	566
Asianhallintaan tallennetut asiakirjat (kpl)	2 515	2 447
Sähköiseen arkistoon arkistoidut asiakirjat*	20 606	6 505
Sähköisen arkiston kaikki asiakirjat (kpl)	453 427	432 831
Kävijämäärä historiallisessa arkistossa (henkilöä)	12	4
Käyntien kesto yht. (tuntia)	63	42
Data- ja tilastotietopääoma		
Tilastotiedonkeruut (kpl)	12	12
Säännölliset tilastoraportit (kpl)	1 645	1 675
Tilastotiedonkeruiden saapuneet raportit (kpl)	26 046	24 771
Aikasarjaa aikasarjatietokannassa (kpl)	12 047 416	10 265 341
Tilastodashboardit ulkoverkossa (kpl)	57	37
Avoimen datan palvelun rajapintakutsut (milj. kpl)	12	2,5
Asiantuntija-, lausunto- ja tietopyynnöt		
Asiantuntijapyynnöt (kpl)	17	52
Lausuntopyynnöt (kpl)	47	38
Tietopyynnöt (kpl)	40	42

*Sähköisten työtilojen arkistointitoiminto otettiin käyttöön kesäkuussa 2023.

Johtokunnan työnjako

22.3.2024

Johtokunnassa on kolme jäsentä. Pääjohtaja on Olli Rehn. Johtokunnan varapuheenjohtaja on Marja Nykänen ja Tuomas Välimäki on johtokunnan jäsen.

Johtokunnan puheenjohtaja
Olli Rehn

Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn** vastaa rahapolitiikan valmistelusta, kotimaan talouspoliittisesta vaikuttamisesta, ulkoisesta viestinnästä, kansainvälisistä asioista sekä sisäisestä tarkastuksesta. Pääjohtaja on Euroopan keskuspankin neuvoston jäsen sekä edustaa Suomea Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) hallintoneuvostossa.

Johtokunnan varapuheenjohtaja
Marja Nykänen

Marja Nykänen vastaa rahoitusmarkkinakysymyksistä, makrovakauseräpolitiikasta, tilastoista, lakiasioista, talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä turvallisuus- ja kiinteistöasioista. Lisäksi hänen vastuullaan on sijoitustoiminnan ja rahapolitiikan riskien valvonta, rahoitusvakauseräprosessi sekä eläkerahaston johtoryhmän toiminta. Nykänen on Finanssivalvonnan johtokunnan puheenjohtaja.

Johtokunnan jäsen
Tuomas Välimäki

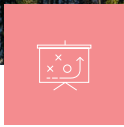
Tuomas Välimäki vastaa rahapolitiikan toimeenpanosta, rahoitusvarallisuuden sijoittamisesta, maksujärjestelmistä ja rahahuollosta. Lisäksi Välimäen vastuulle kuuluvat tietohallinto, digitaalisen euron kehitys ja tutkimustoiminta, myös Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT). Välimäki on Euroopan keskuspankin neuvoston varajäsen.

[Lue lisää Suomen Pankin johtokunnasta.](#)

Pääjohtaja Olli Rehnin virkavapaa

Pääjohtaja Olli Rehn oli virkavapaalla 23.9.2023–30.1.2024. Tuona aikana Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtajan tehtävää hoiti Marja Nykänen. Rehn nimitti Tuomas Välimäen sijaisekseen Euroopan keskuspankin (EKP) neuvoston jäseneksi.

Sijaisuusjärjestelyistä päättää pankkivaltuusto. Suomen Pankin johtokunnan viransijaisena toimi johtokunnan neuvonantaja **Kimmo Virolainen**.

Suomen Pankin toiminnan ympäristövaikutukset vuonna 2023

22.3.2024

Suomen Pankin tavoitteena on ympäristönsuojelun jatkuva kehittäminen sekä energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen. Kiinteistöjen energiansäästötoimenpiteiden ja rakennusinvestointien muutosten johdosta Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kokonaispäästöt laskivat merkittävästi vuonna 2023.

ARTIKKELI LYHYESTI

Hiilijalanjälki

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toiminnan hiilijalanjälki kattaa sekä oman toiminnan että arvoketjun päästöt. Toiminnan hiilijalanjälki pieneni 33 % vuoteen 2022 verrattuna.

Energiansäästötoimet

Vantaan toimipaikalla tehtiin vuonna 2023 useita energiansäästötoimia, jotka pienensivät sähkönkulutusta kokonaisuudessaan 11 %. Myös Helsingin toimipisteillä tehtiin toimenpiteitä energiankulutuksen vähentämiseksi.

Suurimmat päästölähteet

Suurin osa Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan päästöistä syntyy arvoketjussa. Vuonna 2023 arvoketjun merkittävimmät päästölähteet olivat rakennusinvestoinnit, hankinnat ja palveluostot sekä liikematkat.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan hiilijalanjälki on laskettu vuodesta 2021 lähtien kansainvälisesti hyväksytyyn ja suositellun laskentastandardin, kasvihuonepäästöprotokollan (GHG, Greenhouse Gas Protocol), mukaisesti.

Vuoden 2023 osalta päästölaskentaan ei tehty merkittäviä muutoksia edelliseen laskentavuoteen verrattuna. Laskentamenetelmän uudistuksen myötä vuosien 2021–2023 päästötulokset ovat keskenään vertailukelpoisia. Sen sijaan aiempia päästötietoja ei voi verrata uudempiin.

Suomen Pankin hiilijalanjälki vuonna 2023

Kansainvälinen GHG-protokolla ohjaa Suomen Pankin hiilijalanjälkilaskentaa

GHG-protokolla on maailmanlaajuisesti käytetyin standardisoitu laskentamenetelmä yritysten ja muiden organisaatioiden kasvihuonekaasupäästöjen määrittämisessä ja raportoinnissa.

GHG-protokolla jakaa päästöt suoriin ja epäsuoriin päästöihin kolmen eri päästöluokan eli niin kutsutun scopen avulla.

Scope 1 -luokan päästöt syntyvät oman toiminnan seurauksena, ja ne ovat helppoiten hallittavissa. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan scope 1 -päästölähteet käsittävät polttoaineen kulutuksen organisaation hallinnassa olevissa kulkuneuvoissa ja laitteissa.

Scope 2 -luokkaan kuuluvat ostettuun energiaan liittyvät epäsuorat päästölähteet, kuten sähköntuotanto organisaation hallinnoimissa tiloissa.

Ostoenergian tuotannosta aiheutuvat epäsuorat päästöt on laskettu käyttämällä markkinaperusteista laskentamenetelmää. Laskennassa on siis huomioitu sekä Suomen Pankin että Finanssivalvonnan energiatoimittajien käyttämät tuotantotavat. Organisaation hankkima energia on ympäristöystävällisempää kuin Suomessa keskimäärin.

Scope 3 -luokka kattaa koko yrityksen arvoketjun päästölähteet. Arvoketjun epäsuorat päästöt käsittävät Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan tekemät hankinnat ja käyttämät palvelut, rakentamiseen tehdyt investoinnit, ostettujen polttoaineiden alkutuotannon, toimintaan liittyvät kuljetukset, toimipaikoilla muodostuneet jätteet, liikematkustaminen, työntekijöiden työmatkat, etätöiden tekemisen ja vuokralaisten energiankulutuksen.

Energiansäästötoimet

Suomen Pankin hiilijalanjälki pieneni vuonna 2023 energiansäästötoimien ansiosta ja maailmanpoliittisesta tilanteesta huolimatta

Vuonna 2023 Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toiminnan hiilijalanjälki oli 5 514 t CO_{2e}, ja se kattoi sekä oman toiminnan että arvoketjun päästöt. Toiminnan hiilijalanjälki pieneni 33 % vuoteen 2022 verrattuna.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan oman toiminnan päästöt (scopet 1 ja 2) olivat vuonna 2023 yhteensä 1 229 t CO_{2e}, eli oman toiminnan päästöt pienenivät 5 % edellisvuoteen verrattuna.

Scope 2 -päästöihin vaikutti useampi tekijä. Vantaan toimipaikalla tehtiin vuoden 2023 aikana useita energiansäästötoimia, jotka pienensivät sähkönkulutusta. Toisaalta Ukrainan sotatilanne nosti energiantuotannon päästöjä Suomessa, joten sekä lämmön- että sähköntuotanto oli hiili-intensiivisempää kuin aiemmin, ja uusiutuvia energianlähteitä käytettiin tuotannossa vähemmän.

Energiantuotanto painottuu jatkossa vähäpäästöisiin tuotantomuotoihin. Sähkönkulutuksen vähentyminen tulee näkymään Vantaalla myös pienempinä päästömäärinä.

Vantaan toimipisteellä valaistusta vaihdettiin LED-pohjaiseksi ja ilmastointijärjestelmään asennettiin energiankulutusta vähentäviä taajuusmuuttajia. Lämmöneristystä tehostettiin uusimalla julkisivulaseja energiatehokkaammiksi ja parantamalla rakennuksen julkisivun lämmöneristeitä.

Toimet vähensivät sähkönkulutusta 11 %, mutta lämmönkulutuksessa eroja on havaittavissa todennäköisesti vasta tulevina vuosina vuosittaisista lämpötilanvaihteluista johtuen.

Myös Helsingin toimipisteillä tehtiin energiansäästötoimia, joiden vaikutukset tulevat näkymään päästöissä viiveellä. Rauhankadun pääovien restaurointi ja toimipaikan pääpuhaltimien uusiminen sekä niiden ohjaus taajuusmuuttajilla vähentävät energiankäyttöä, samoin kuin Ramsinnimen alahuilaan asennetut ilmalämpöpumput.

Suomen Pankin suurimmat päästölähteet vuonna 2023

Suurin osa Suomen Pankin päästöistä syntyy arvoketjussa

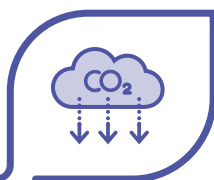
Suurin osa Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan päästöistä syntyy arvoketjussa (scope 3). Vuoden 2023 scope 3 -päästöt olivat 4 286 t CO₂e eli 78 % kokonaispäästöistä. Merkittävimmät päästölähteet olivat rakennusinvestoinnit, hankinnat ja palveluostot sekä liikematkat.

Scope 3 -päästöt vähenivät 39 % vuoteen 2022 verrattuna, mikä johtui etenkin rakennus- ja korjaushankkeiden huomattavasti pienemmästä määrästä aiempaan vuoteen verrattuna. Lisäksi vaikutusta oli Vantaan toimipaikan energiansäästötoimenpiteillä, jotka pienensivät myös vuokralaisten epäsuoria päästöjä merkittävästi.

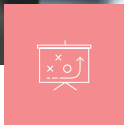
Ainoastaan liikematkustuksen päästöt kasvoivat selvästi aiempaan laskentavuoteen verrattuna. Tämä selittyy vuosien välisillä luonnollisilla vaihteluilla sekä koronapandemiatilanteen jälkeisellä työskentelytapojen normalisoitumisella.

Suomen Pankki ja Finanssivalvonta seuraavat toimintansa ympäristövaikutuksia toimintakuluihin suhteutetun mittarin avulla. Se huomioi kaikki oman toiminnan ja arvoketjun päästöt (scopet 1–3).

Vuonna 2023 toimintakuluihin suhteutettuna päästöjä aiheutui 48 kg/ t CO₂e / 1 000 euroa.

Suomen Pankin kokonaispäästöt laskivat merkittävästi.

Suomen Pankin mittaritavoitteet ja niiden toteutuminen 2023

22.3.2024

Suomen Pankki on vaikuttava ja arvostettu keskuspankki

Toimintaa ohjaava periaate

1. Luomme lisäarvoa asiantuntemuksella, oivaltavilla ratkaisulla ja luottamusta rakentavalla yhteistyöllä.

Kansalaiskysely Suomen Pankin maineesta ja luottamuksesta

Tavoite > 75 % suomalaisista luottaa Suomen Pankkiin

	12/2021	12/2022	12/2023
Uusi mittari		83 %	86 %

Toimintaa ohjaava periaate

2. Perustamme kannanottomme ja päätöksemme tietoon, tutkimukseen ja laadukkaaseen analyysiin.

Tutkimustoiminnan laaturaportoitu volyyymi.
Vertaisarvioitujen artikkeleiden laaturaportoitu indeksi.

Tavoite ≥ 32

12/2021	12/2022	12/2023
56	41	41

Toimintaa ohjaava periaate

3. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun, tavoitamme sidosryhmämme ja käymme rakentavaa vuoropuhelua kotimaassa ja eurojärjestelmässä.

Suomen Pankin mediainfojen näkyvyyden ja vaikuttavuuden indeksi (Euro ja talous -mediaindeksi)

Tavoite ≥ 4

12/2021	12/2022	12/2023
4,6	4,6	4,2

Toimintaa ohjaava periaate

4. Tarjoamme edistykselliset ja luotettavat keskuspankkipalvelut suomalaisen yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin.

TARGET-palvelut ja vakuushallinta

Tavoite ≥ 93 % vastaajista tyytyväisiä

12/2021	12/2022	12/2023
Mittari uusittu	100 %	100 %

Tilastojen käyttäjät ja raportioijat

Tavoite ≥ 80 % vastaajista tyytyväisiä

12/2021	12/2022	12/2023
Mittari uusittu	91 %	81 %

Rahahuollon ammattiosapuolet

Tavoite ≥ 75 % vastaajista tyytyväisiä

12/2021	12/2022	12/2023
Mittari uusittu	90 %	95 %

Käteisen yleinen saatavuus

Tavoite ≥ 80 % tyytyväisten osuus kuluttajakyselyssä

12/2021	12/2022	12/2023
89 %	91 %	90 %

Toimintaa ohjaava periaate

5. Varmistamme toiminnan jatkuvuuden varautumalla muutos-, häiriö- ja kriisitilanteisiin.

Vararahasto + varaukset suhteessa taseen mitattuihin riskeihin

Tavoite Varauksia kartutetaan tavoitteena riittävän vahva tase kaikissa olosuhteissa.

12/2021	12/2022	12/2023
6 807 milj. euroa	6 622 milj. euroa	5 650 milj. euroa

Vakavien häiriöiden määrä. Suomen Pankkia tai Finanssivalvontaa koskevien ja yli tunnin kestävien laajavaikutteisten häiriöiden tai kriittisen liiketoiminnan keskeyttävien järjestelmähäiriöiden lukumäärä.

Tavoite 0

12/2021	12/2022	12/2023
0	0	0

Toimintaa ohjaava periaate

6. Kehitämme osaamistamme ja työtapojamme pitkäjänteisesti ja ennakoiden tulevaisuuden tarpeita.

Johtajuusindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tuloksen

Tavoite $\geq 73,0$

12/2021	12/2022	12/2023
73,4	75,2	74,5

Työtyytyväisyysindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tulokset

Tavoite $\geq 72,3$

12/2021	12/2022	12/2023
73,6	Mittaus joka toinen vuosi	74,5

Henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien vuotuinen toteutuminen

Tavoite Yli 80 % suunnitelmista toteutuu hyvin

12/2021	12/2022	12/2023
80 %	72 %	78 %

Suomen Pankin päämääränä on kansalaisten hyvinvointi.

Toimintaa ohjaava periaate

7. Toimimme vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan oman toiminnan hiilijalanjälki, kokonaispäästöt/toimintakulut

Tavoite Laskeva trendi

12/2021	12/2022	12/2023
98 kg CO2/ 1000 euroa	77 kg CO2/ 1000 euroa	48 kg CO2/ 1000 euroa

YK:n tukemien vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattaminen

Tavoite PRI-raportoinnin ja/tai arviointikehikon pohjalta johdetut kehityskohteet osaksi toiminnansuunnittelua.

12/2021	12/2022	12/2023
–	Kehityskohteet johdettu toimintasuunnitelmiin.	Periaatteita on noudatettu.

Toimintaa ohjaava periaate

8. Toteutamme tehtävämme tehokkaasti ja taloudellisesti pitäen yllä vakaata voitonjakoa valtiolle vakavaraisuutta vaarantamatta.

Valtiolle jaettu voitto

Tavoite	Ennakoitava	
12/2021	12/2022	12/2023
26,3 milj. euroa	0 euroa	0 euroa

Valuuttavarannon korkotuotto yli valuuttavarannon valuuttojen keskimääräisen keskuspankkikoron (5 v. keskiarvo)

Tavoite	> 0 %	
12/2021	12/2022	12/2023
0,8 %	-0,15 %	-0,20 %

Pitkäaikaisen sijoitustoiminnan tuotto yli EUR-keskuspankkikoron

Tavoite	> 0 %	
12/2021	12/2022	12/2023
-	Uusi mittari	4,93 %

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön sekä tilapäistyövoiman henkilötyövuodet yhteensä

Tavoite	2023: ≤ 398	
12/2021	12/2022	12/2023
376	375	379

Osastojen toimintakulut yhteensä

Tavoite	2023: ≤ 98 milj. euroa	
12/2021	12/2022	12/2023
-	Laskentatapa muuttunut	92 milj. euroa

Toimintaa ohjaava periaate

9. Edistämme kansalaisten tietämystä taloudesta, Suomen Pankista ja eurojärjestelmästä jakamalla ymmärrettävää tietoa.

Rahamuseon kävijämäärä ml. tapahtumiin virtuaalisesti osallistuneet

Tavoite	Nouseva trendi	
12/2021	12/2022	12/2023
–	10535	12154

Suomen Pankin verkkosisältöjen parissa vietetty aika

Tavoite	Verkkovierailun keskimääräinen kesto \geq 1 min	
12/2021	12/2022	12/2023
1 min 06 s	1 min 43 s	1 min 44 s

Sosiaalisen median julkaisujen sitoutumisaste (X)

Tavoite	≥ 3 %	
12/2021	12/2022	12/2023
1,5 %	2,2 %	2,1 %

Organisaatio

31.12.2023

Pankkivaltuusto

Puheenjohtaja

Antti Lindtman

Janne Heikkinen

Krista Kiuru

Varapuheenjohtaja

Matias Marttinen

Katri Kulmuni

Sakari Puisto

Minna Reijonen

Ville Vähämäki

Ben Zyskowitz

Pankkivaltuuston sihteerit

Kimmo Virolainen

Anne Hedman

Johtokunta

Johtokunnan puheenjohtaja

Olli Rehn

Johtokunnan varapuheenjohtaja

Marja Nykänen

Johtokunnan jäsen

Tuomas Välimäki

Johtokunnan sihteeri

Elisa Newby

Osastot

Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto

Juha Kilponen

Ennustetoimisto

Meri Obstbaum

Rahapolitiikan ja euroalueen talouden toimisto

Markku Lehmus

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT)

Iikka Korhonen

Tutkimusyksikkö

Esa Jokivuolle

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Katja Taipalus

Vakausanalyysitoimisto

Helinä Laakkonen

Vakauspolitiikkatoimisto

Hanna Freystätter

Rahoitustilastotoimisto

Elisabeth Flittner

Tilastoanalyysi- ja tietopalvelutoimisto

Harri Kuussaari

Markkinaoperaatiot-osasto

Marjaana Hohti (vt. osastopäällikkö)

Rahapolitiikan toteutus -toimisto

Niko Herrala

Varainhallintatoimisto

Jarno Ilves

Pankkipalvelut-toimisto

Teemu Peltoniemi

Vastapuolet ja vakuudet -toimisto

Katri Järvinen (vs. toimistopäällikkö)

Maksujärjestelmät-osasto

Päivi Heikkinen

Rahahuoltotoimisto

Heli Snellman

Yleisvalvontatoimisto

Jussi Terho

Fintech-toimisto

Aleksi Grym

Johdon sihteeristö

Elisa Newby

Kansainvälinen toimisto

Satu Kivinen

Lakiasiainyksikkö

Jutta Koivisto

Viestintäyksikkö

Jenni Hellström

Strategia- ja organisaatioryhmä**Johtokunnan assistenttipalvelut**

Hallinto-osasto

Veli-Matti Lumiala

Hallintopalvelutoimisto

Hannu Vesalainen

Henkilöstö- ja talousohjaustoimisto

Antti Vuorinen

Kielipalveluryhmä

Eija Puttonen

Riskienvallinnon ja ulkoisen laskennan toimisto

Antti Nurminen

Turvallisuus- ja kiinteistötoimisto

Marko Lavikkala

Tietohallinto-osasto

Petteri Vuolasto

Finanssivalvonnan IT-palvelut

Meri Verho

Suomen Pankin IT-palvelut

Petri Salminen

Yhteiset IT-palvelut

Sami Kirjonen

Yhteiset tiedonhallintapalvelut

Mia Ristimäki

- Asiakirjahallinnon palvelut
- Kirjasto ja tietopalvelut
- Sisällönhallinnan järjestelmät

Sisäinen tarkastus

Helena Rantanen

Suomen Pankin yhteydessä toimii Finanssivalvonta, jonka johtaja on Tero Kurenmaa.

Puheenjohtaja

Antti Lindtman

Varapuheenjohtaja

Matias Marttinen

SUOMEN PANKKI

Toimintakertomus

22.3.2024

Voimakkaasti lisääntyneet geopoliittiset jännitteet ja niiden talouteen tuoma epävarmuus näkyivät vuoden 2023 aikana Suomen Pankin ja koko eurojärjestelmän toimintaympäristössä. Keskuspankit hillitsivät inflaatiota kiristämällä rahapolitiikkaansa. Korkojen nousun vaikutukset tuntuivat rahoitus- ja asuntomarkkinoilla.

Euroalueen rahapolitiikasta huolehtii eurojärjestelmä, johon kuuluvat Euroopan keskuspankki ja euroalueen kansalliset keskuspankit. Suomen Pankki osallistuu eurojärjestelmän yhteisen rahapolitiikan valmisteluun ja päätöksentekoon sekä vastaa rahapolitiikan toteuttamisesta Suomessa.

Suomen Pankin lakisääteinen tehtävä on huolehtia Suomen rahoitusjärjestelmän vakaudesta. Tavoitteena on tunnistaa hyvissä ajoin vakautta uhkaavat haavoittuvuudet sekä ennaltaehkäistä pankki- ja finanssikriisejä. Suomen Pankin tekemät talousennusteet ja riskiarviot perustuvat osaltaan Pankissa tehtyihin laadukkaisiin tilastoihin.

Suomen Pankin tehtäviin kuuluvat järjestelmien riskien arviointi, maksamisen tehokkuutta edistävä työ ja näitä tehtäviä tukeva analyysi. Maksu- ja selvitysjärjestelmissä vuoden 2023 painopisteet olivat kansallinen varautuminen sekä eurooppalaisen maksamisen tulevaisuus.

Suomen Pankin yksi lakisääteisistä tehtävistä on valuuttavarannon hallinta ja hoito. Vuonna 2023 rahoitusmarkkinat palasivat sijoitustuottojen näkökulmasta myönteisempään tilanteeseen vaikean edellisvuoden jälkeen.

Toimintaympäristö

22.3.2024

Voimakkaasti lisääntyneet geopoliittiset jännitteet ja niiden talouteen tuoma epävarmuus näkyivät vuoden 2023 aikana Suomen Pankin ja koko eurojärjestelmän toimintaympäristössä. Keskuspankit hillitsivät inflaatiota kiristämällä rahapolitiikkaansa. Korkojen nousun vaikutukset tuntuivat rahoitus- ja asuntomarkkinoilla.

ARTIKKELI LYHYESTI

Geopoliittiset jännitteet ja talouden epävarmuus

Vuonna 2023 Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa sekä Yhdysvaltain ja Kiinan väliset kauppakiistat jatkuivat ja Lähi-idän kriisi kärjistyi Gazassa. Nämä ylläpitivät toimitushäiriöitä ja kauppasotia sekä vaikuttivat esimerkiksi energia- ja rahoitusmarkkinoihin. Nämä tekijät myös kiihdyttivät inflaatiota ja hidastivat talouskasvua.

Inflaatio ja keskuspankkien kiristynyt rahapolitiikka

Euroalueen talous kärsi inflaation noususta ja heikentyneestä talouskehityksestä vuonna 2023. Lukuisten muiden keskuspankkien tavoin myös EKP kiristi rahapolitiikkaansa hillitäkseen hintapaineita. Inflaatio hidastuikin euroalueella vuoden mittaan. Globaalisti kiristynyt rahapolitiikka vaikutti merkittävästi maailmankauppaan ja vähensi myös euroalueen kokonaiskysyntää vientimarkkinoiden vaimouden vuoksi. Kun myös euroalueen kotimainen kysyntä oli vaimeaa, talouden näkymät heikkenivät vuoden 2023 aikana laajalti.

Rahapolitiikan kiristyminen välittyi voimakkaasti Suomeen

Vuonna 2023 korkojen nousu vaikutti Suomessa erityisesti asunto- ja kiinteistömarkkinoihin sekä yritysten ja kotitalouksien lainanhoitokuluihin. Inflaatio söi ostovoimaa ja vientikysyntä oli vaikeaa. Suomen talous taantui ja työttömyysaste nousi. Julkinen talous kärsi kasvaneesta alijäämästä ja velasta.

Geopoliittiset jännitteet kiihdyttivät inflaatiota

Geopoliittiset jännitteet lisääntyivät ja maailmantalous jakautui vuonna 2023

Vuonna 2023 talouden toimintaympäristössä oli suurta epävarmuutta, jota ruokkivat lukuisat toisiaan seuranneet globaalit kriisit ja geopoliittiset jännitteet.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkui jo toista vuotta. Euroopassa energiasektorilla koettiin häiriöitä ja kustannusten nousua. Myös Gazassa Lähi-idässä syttynyt sota loi vuoden 2023 lopulla epävarmuutta ja vaikutti esimerkiksi kansainväliseen rahtiliikenteeseen.

Valtioiden väliset konfliktit, kauppasodat ja poliittiset erimielisyydet aiheuttivat häiriöitä esimerkiksi kansainvälisessä kaupassa, energiamarkkinoilla ja rahoitusmarkkinoilla. Kauppasodat johtivat tullien nousuun ja heikensivät tuotantoketjujen toimintaa, tuottavuutta ja talouskasvua sekä kiihdyttivät inflaatiota.

Vuonna 2023 etenkin Yhdysvaltain ja Kiinan väliset kauppajännitteet lisäsivät myös maailmantalouden fragmentaatiota eli jakautumista kilpaileviin blokkeihin.

Rahapolitiikan kiristyminen ja euroalueen taloudelliset haasteet

Keskuspankit hillitsivät inflaatiota ja kiristivät rahapolitiikkaansa vuonna 2023

Inflaation hallinta ja rahoitusvakauden ylläpitäminen kohtasivat vuonna 2023 runsaasti haasteita globaalien epävarmuustekijöiden vuoksi.

Lukuisat keskuspankit ympäri maailman kiristivät rahapolitiikkaansa hillitäkseen energia- ja raaka-ainemarkkinoille sekä sieltä muualle talouteen levinneitä hintapaineita.

Euroalueen talouskehitys heikentyi vuoden 2023 aikana. Etenkin raskas teollisuus oli suurissa ongelmissa energian ja raaka-aineiden hintojen nousun vuoksi. Myös heikko kansainvälisen talouden, etenkin Kiinan, kehitys vaikeutti vientinäkymiä.

Kotimainenkaan kysyntä ei tukenut taloutta, kun inflaatio söi kuluttajien ostovoimaa ja korkea korkotaso hillitsi rakentamista ja investointeja.

Alkuvuonna 2023 inflaatio oli euroalueella vielä 8,6 prosentin vuosivauhdissa, mutta hidastui tasaisesti pitkin vuotta. Rahapolitiikan kiristyminen vähensi kysyntää ja hillitsi hintapaineita. Myös energian hintakehityksen tasaantumisella oli suuri rooli siinä, että inflaatio oli joulukuussa 2023 enää 2,9 %. Koko vuoden 2023 inflaatio oli 5,4 %.

Markkinakorkojen nousu päättyi euroalueella

Vuonna 2023 pidempien markkinakorkojen nousu päättyi euroalueen rahoitusmarkkinoilla. Korot kääntyivät loppuvuoden aikana laskuun markkinoiden odottaessa Euroopan keskuspankin (EKP) koronlaskujen alkavan vuoden 2024 aikana. Saksan 10 vuoden korko kävi korkeimmillaan syksyllä liki 3 % tasolla, mutta oli vuoden päättyessä noin 2 % tuntumassa. Päätöstaso oli 0,5 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuoden 2022 lopussa.

Saksan 2 vuoden korko oli vuoden lopussa samalla tasolla kuin vuoden alussa eli noin 2,5 prosentissa. Alhaisemman luottoluokituksen maiden kymmenen vuoden korkoerot Saksaan kaventuivat pitkin vuotta erityisesti Kreikassa. Suomen vastaava korkoero Saksaan säilyi ennallaan vuonna 2023 (noin 0,5 prosenttiyksikköä).

Rahamarkkinoilla 12 kuukauden euribor nousi vuoden 2023 aikana 0,2 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin. Euron dollarikurssi vahvistui 3 %, ja kurssi oli vuoden lopussa 1,10 dollaria euroa kohti. Kulta kallistui euroissa noin 10 % ja saavutti loppuvuodesta uuden nimellisen huipun, joka oli liki 1900 euroa unssia kohti.

Euroalueen osakemarkkinoilla vuosi 2023 oli hyvä korko-odotusten kääntyessä laskuun loppuvuodesta ja talouden kehittyessä suotuisasti erityisesti Yhdysvalloissa. EURO STOXX -indeksillä mitattuna euroalueen osakkeet nousivat 14 %. Helsingin pörssin laaja OMX Helsinki -indeksi sen sijaan laski 7 %. Suomalaisia osakkeita painoi alas vaisu kotimainen talouskehitys sekä epäedullinen toimialajakauma.

Vuosi 2023 oli heikko Suomen taloudelle

Suomen talous ajautui taantumaan vuonna 2023

Suomen talous ajautui vuonna 2023 taantumaan, ja bruttokansantuote (BKT) supistui 1,0 % edellisestä vuodesta. Syitä olivat esimerkiksi ostovoimaa syönyt hintatason nousu, rahoitusolojen kiristyminen sekä vientimarkkinoiden heikko kehitys. Koska tuonti supistui vientiä enemmän, tuki nettovienti kuitenkin kasvua. Suomen kustannuskilpailukyky heikkeni euroalueeseen nähden.

Myös kotimainen kysyntä heikkeni laaja-alaisesti. Kuluttajien luottamus oli heikkoa ja yksityinen kulutus supistui 1,0 % edellisestä vuodesta. Korkojen jyrkkä nousu, yritysten nopeasti kasvaneet kustannukset ja kysynnän hiipuminen vähensivät yritysten tuotannollisia investointeja ja asuinrakennusinvestointeja.

Heikon suhdannekehityksen vuoksi myös työmarkkinoiden tilanne heikkeni vuoden 2023 aikana. Työttömyysaste nousi 7,2 prosenttiin ja tehtyjen työtuntien määrä laski hieman. Työllisyysaste pysyi kuitenkin melko hyvänä, ja monilla aloilla vallitsi edelleen työvoimapula.

Julkisen talouden alijäämä kasvoi 2,5 prosenttiin ja julkinen velka nousi vuoden viimeisellä neljänneksellä 75,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Korkojen nousu vähensi investointihalua Suomessa vuonna 2023

Vuonna 2023 korkojen nousu kasvatti suomalaisten yritysten ja kotitalouksien lainanhoitomenoja ja teki uusista luotoista aiempaa kalliimpia. Rahamarkkinakorkojen muutokset välittyivät Suomessa nopeasti lainakorkoihin, sillä lyhyitä korkoja käytetään Suomessa laajasti pankkien asunto- ja yrityslainojen viitekorkoina.

Kohonneet korot vähensivät osaltaan kotitalouksien ja yritysten halukkuutta ottaa lainaa ja tehdä suuria investointeja.

Erityisesti asunto- ja kiinteistökauppa hiljenivät. Asuntojen kauppamäärät olivat Suomessa selvästi tavanomaista pienempiä. Loppuvuodesta kaupankäynti vilkastui, kun hallitus teki muutoksia asuntokauppojen varainsiirtoverotukseen.

Asuntojen hinnat laskivat Suomessa ennätysalas vuonna 2023

Vanhojen osakeasuntojen hinnat laskivat Suomessa kesäkuun 2022 ja joulukuun 2023 välillä eniten sitten 1990-alun talous- ja pankkikriisin, noin kymmenellä prosentilla. Asunnot halpenivat varsinkin pääkaupunkiseudulla ja suurissa kaupungeissa.

Aloitettujen uusien asuntorakennushankkeiden määrän jyrkkä lasku jatkui vuonna 2023, mutta aiemmin aloitettuja hankkeita valmistui vielä runsaasti. Rakennusyritysten konkurssien lukumäärä oli vuonna 2023 suurempi kuin globaalin finanssikriisin jälkeisenä vuotena 2009.

Talouden heikosta kehityksestä huolimatta suomalaiset kotitaloudet ja yritykset suoriutuivat pääsääntöisesti kasvaneista lainanhoitomenoistaan.

Suomalaisten pankkien luottotappiot lisääntyivät vain hiukan. Pankkien kannattavuus ja vakavaraisuus jopa vahvistuivat, kun kohonneet korot paisuttivat pankkien korkokatetta.

Rahoitusjärjestelmän ja kriittisten maksujärjestelmien kestävyys testissä

Kansainvälisen pankkijärjestelmän kriisinsietokyky kesti korkojen nousun aiheuttaman liikehdinnän

Maaliskuussa 2023 nähtiin korkojen nousun dramaattisimmat seuraukset kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla, kun kalifornialainen pankki Silicon Valley Bank kaatui liiallisiin likviditeettiriskeihinsä. Heti perään jo pitkään ongelmissa ollut sveitsiläinen jättipankki Credit Suisse myytiin kilpailijalleen.

Markkinoiden myllerrys jäi kuitenkin lyhytaikaiseksi pitkälti Yhdysvaltojen viranomaisten nopeiden toimien ja kansainvälisen pankkijärjestelmän lujittuneen kriisinsietokyvyn ansiosta.

Varautuminen maksamiseen kohdistuviin häiriöihin ja kohonneisiin riskeihin jatkui vuonna 2023

Vuonna 2023 suomalainen maksuliikenne toimi pääasiassa luotettavasti ja ilman suuria häiriöitä kireästä geopoliittisesta tilanteesta huolimatta.

Suomen Pankin tavoitteena on varmistaa yhteiskunnan kannalta kriittisten rahoitusmarkkinapalveluiden, kuten maksamisen, jatkuminen normaaliaikoina esiintyvissä vakavissa häiriöissä tai poikkeusoloissa. Siksi maksamisen varajärjestelyjä kehitettiin entisestään ja harjoituksia sekä testausta lisättiin vuonna 2023. Ks. [Laki eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla](#).

Samanaikaisesti EKP:n laajat järjestelmä uudistukset etenivät. Suomen Pankki osallistui niihin aktiivisesti.

Eurojärjestelmän vähittäismaksustrategian uudistus vuoden 2023 aikana tuki Suomen Pankin toiminnan omia painopisteitä varautumisen ja yhtenäisen eurooppalaisen maksamisen edistämiseksi. Komission sääntelyaloitteet niin pikamaksamisen tuomiseksi kaikkien ulottuville kuin laillisen maksuvälineen määrittämisen täsmentämiseksi sekä eurokäteisen että digitaalisen euron kohdalla etenivät.

Ilmastonmuutos ja luontokato ovat riskejä myös rahoitussektorille

Vuonna 2023 ilmastonmuutos näkyi ja tuntui konkreettisesti, kun maapallolla koettiin runsaasti äärisäämiöitä ja rikottiin uusia lämpöennätyksiä.

YK:n ilmastopaneeli IPCC:n maaliskuussa 2023 julkaisemassa synteesiraportissa todettiin, että ilmasto on jo lämmennyt 1,1 astetta esiteollisen ajan jälkeen. Lämpenemisen arvioitiin olevan vielä mahdollista rajata 1,5 asteeseen, mutta se edellyttää kriittisiä toimia.

Dubaissa marras-joulukuussa pidetyssä YK:n ilmastokokouksessa (COP28) sovittiin yksimielisesti, että fossiilisten polttoaineiden käytöstä tulee irtautua.

Vuonna 2023 myös luontokato nousi yhä vahvemmin esille keskeisenä ympäristöhaasteena: ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden väheneminen aiheuttavat riskejä sekä talouteen että rahoitussektorille.

Keskuspankkien on tärkeää arvioida näiden muutosten ja hiilineutraaliin yhteiskuntaan siirtymisen vaikutuksia, jotta ne otetaan huomioon, kun keskuspankit turvaavat hintavakautta ja rahoitussektorin vakautta.

Data ja teknologia muovaavat myös keskuspankkien toimintaa

Neljäs teollinen vallankumous, eli digitalisaation ja teknologian laaja murros, muuttaa voimakkaasti toimintaympäristöä. Uudessa toimintaympäristössä korostuvat aineistojen ja datan merkitys sekä niiden käyttö.

Keskuspankin ja valvojan on pysyttävä tässä kehityksessä mukana. Suomen Pankki ja Finanssivalvonta perustivat vuonna 2023 analytiikan huippuyksikön ACE:n (Analytics Center of Excellence), joka tukee datatieteen parempaa hyödyntämistä, tarjoaa vertaistukea ja jalkauttaa menetelmien kehitystä. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan ensimmäinen yhteinen tietostrategia hyväksyttiin loppuvuonna 2023. Tietostrategia tukee yhteistä datatalouden edistämisen hanketta, joka käynnistyy vuoden 2024 alussa.

Rahapolitiikka

22.3.2024

Euroalueen rahapolitiikasta huolehtii eurojärjestelmä, johon kuuluvat Euroopan keskuspankki ja euroalueen kansalliset keskuspankit. Suomen Pankki osallistuu eurojärjestelmän yhteisen rahapolitiikan valmisteluun ja päätöksentekoon sekä vastaa rahapolitiikan toteuttamisesta Suomessa.

ARTIKKELI LYHYESTI

Tavoitteet ja toimenpiteet

Eurojärjestelmän päätavoite on pitää euroalueen inflaatio 2 %:ssa keskipitkällä aikavälillä. Vuoden 2023 alussa inflaatio oli merkittävästi tavoitetta nopeampaa, minkä vuoksi rahapoliittiset päätökset keskittyivät inflaation hillitsemiseen.

Toteutus ja tulokset

EKP:n neuvosto kiristi rahapolitiikkaa useaan otteeseen vuoden 2023 aikana. Toimenpiteistä tärkeimpiä olivat korkojen nostaminen sekä osto-ohjelmien ja rahoitusoperaatioiden supistaminen. Inflaatio oli tammikuussa 8,6 % ja joulukuussa 2,9 %.

Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen rahapolitiikan toteutuksessa

Vuonna 2023 eurojärjestelmä julkaisi ensimmäistä kertaa rahapolitiikan yrityslainaomistuksia koskevan ilmastoraportin, joka pohjautuu kansainvälisiin raportointisuosituksiin ja lisää läpinäkyvyyttä eurojärjestelmän rahapolitiikan toimenpiteistä.

Rahapolitiikan viritys vuonna 2023

Eurojärjestelmän päätavoite on pitää euroalueen inflaatio 2 %:ssa keskipitkällä aikavälillä vuonna 2021 uudistetun strategian mukaisesti. Vuoden 2023 alussa inflaatio oli merkittävästi tavoitetta nopeampaa, minkä vuoksi Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto kiristi vuoden aikana rahapolitiikkaa etenkin korkoja nostamalla sekä osto-ohjelmia ja rahoitusoperaatioita supistamalla.

Euroalueen rahapolitiikasta päättää EKP:n neuvosto. Sen muodostavat EKP:n johtokunnan kuusi jäsentä sekä euroalueen kaikkien kansallisten keskuspankkien pääjohtajat, Suomen Pankista pääjohtaja Olli Rehn. Johtokunnan jäsen Tuomas Välimäki toimi neuvoston jäsenenä Rehnin virkavapaan aikana syksyllä 2023.

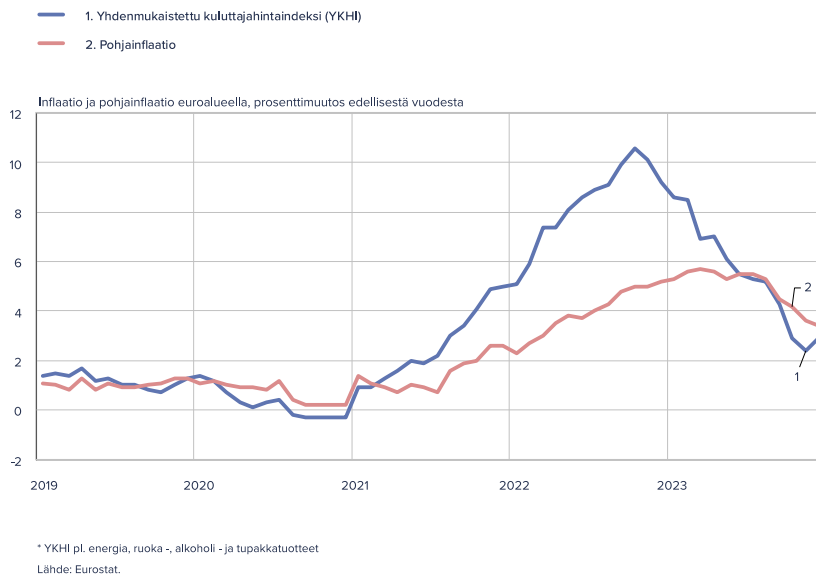
EKP:n neuvosto tekee ohjaukorkoja ja arvopapereiden osto-ohjelmia koskevat päätökset rahapoliittisissa kokouksissaan. Päätöksiä tukevat EKP:n ja eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimat analyysit ja ennusteet rahoitusmarkkinoiden ja talouden kehityksestä. Kokouksia oli kahdeksan vuonna 2023.

Vuosi 2023 alkoi euroalueella nopean inflaation oloissa, minkä vuoksi EKP:n rahapoliittiset päätökset keskittyivät inflaation hillitsemiseen.

EKP:n neuvosto kiristi rahapolitiikkaa vuoden 2023 aikana useaan otteeseen. Inflaatio hidastui tammikuun 8,6 %:sta joulukuun 2,9 %:iin energiahintojen laskun, rahapolitiikan kiristyksen ja kysynnän vaimenemisen seurauksena (kuvio 3). Pitkät inflaatio-odotukset ovat pysyneet lähellä EKP:n 2 %:n inflaatiotavoitetta.

Kuvio 3.

Euroalueen inflaatio ja pohjainflaatio

Ohjaukorkojen säätely

EKP on kiristänyt rahapolitiikkaa etenkin nostamalla ohjaukorkoja ja supistamalla tasetta.

Rahapolitiikka mitoitetaan tuoreimpien tietojen perusteella, ja ohjaukorkoja nostettiin vuoden 2023 aikana kuusi kertaa ja yhteensä kahdella prosenttiyksiköllä.

Helmi- ja maaliskuussa EKP:n neuvosto päätti puolen prosenttiyksikön suuruisista koronnostoista. Pienempiä 0,25 prosenttiyksikön suuruisia nostoja EKP teki touko-, kesä-, heinä- ja syyskuussa. Loppuvuoden kokouksissa eli loka- ja joulukuussa ohjaukorkot pidettiin ennallaan.

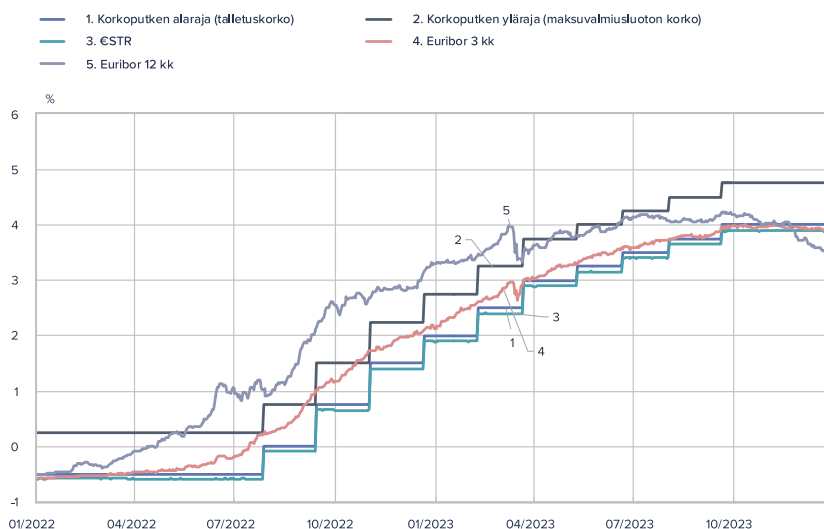
Vuoden 2023 aikana EKP:n keskeisin ohjaukorko eli talletuskorko nousi 2,00 %:sta 4,00 %:iin. Perusrahoitusoperaatioiden korko nousi 2,50 %:sta 4,50 %:iin ja maksuvalmiusluoton korko 2,75 %:sta 4,75 %:iin. Lue lisää [EKP:n korkopäätöksistä](#) (englanniksi).

EKP:n talletuskoron nostot välittyivät rahamarkkinoille nopeasti ja täysimääräisesti. Neuvosto edesauttoi välittymistä päättämällä helmikuussa 2023 laskea [rahapolitiikan ulkopuolisten talletusten korkoa](#) (englanniksi).

Heinäkuussa päätettiin laskea vähimmäisvarannoille maksettava korko noltaan prosenttiin [rahapolitiikan tehokkuuden parantamiseksi](#) (englanniksi).

Kuvio 4.

EKP:n ohjaukorkoja ja keskeisiä rahamarkkinakorkoja

Lähteet: Euroopan keskuspankki, Euroopan rahamarkkinainstituutti ja Suomen Pankki.

Arvopaperiostot ja keskuspankin taseen koko

EKP hillitsi vuonna 2023 inflaatiota koronnostojen lisäksi myös pienentämällä tasettaan. Se tapahtui vähentämällä arvopapereiden uudelleensijoituksia ja rahoitusoperaatioiden erääntymisten kautta.

Tätä [rahapolitiikan määrällistä kiristämistä toteutettiin](#) passiivisesti eli supistamalla tasetta sitä mukaa kun pidempiaikaiset kohdennetut rahoitusoperaatiot (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations) erääntyivät ja rahapoliittisiin osto-ohjelmiin ostettuja velkakirjoja erääntyi, eikä niitä sijoitettu täysimääräisesti uudelleen.

Omaisuserien osto-ohjelmassa (APP, asset purchase programme) hankittujen omaisuserien takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoituksia jatkettiin täysimääräisesti helmikuun 2023 loppuun saakka.

EKP aloitti ennakkoilmoituksensa mukaisesti maaliskuussa 2023 APP-ohjelmassa hankitun arvopaperisalkun pienentämisen erääntymisten kautta. Kesäkuun 2023 kokouksessa EKP:n neuvosto päätti lopettaa APP-ohjelman uudelleensijoitukset kokonaan.

Koronapandemiaan liittyvässä osto-ohjelmassa (PEPP, pandemic emergency purchase programme) hankittujen omaisuserien erääntyessä takaisin maksettava pääoma sijoitettiin uudelleen koko vuoden 2023 ajan.

Joulukuussa 2023 EKP:n neuvosto [päätti, että PEPP-ohjelmassa hankittujen arvopaperien erääntyessä takaisin maksettava pääoma sijoitetaan täysimääräisesti uudelleen enää vuoden 2024 alkupuoliskon ajan.](#)

Vuoden 2024 jälkipuoliskolla PEPP-ohjelman omistusten annetaan pienentyä keskimäärin 7,5 mrd. eurolla kuukaudessa. Uudelleensijoitukset PEPP-ohjelmassa aiotaan lopettaa kokonaan vuoden 2024 lopussa.

Eurojärjestelmän APP-omistukset laskivat vuoden 2023 aikana 3 254 mrd. eurosta 3 026 mrd. euroon.

EKP julkaisee eurojärjestelmän PEPP-omistukset kahden kuukauden välein. Marraskuun 2023 lopussa PEPP-omistusten arvo oli 1 660 mrd. euroa eli 23 mrd. euroa pienempi kuin marraskuun 2022 lopussa.

PEPP-ohjelmassa vapautuvien varojen uudelleensijoituksissa on noudatettu ja noudatetaan jatkossakin joustoa, mikäli rahapolitiikan välittymismekanismin toiminta uhkaa vaarantua.

EKP:lla on myös tarvittaessa mahdollisuus ottaa käyttöönsä rahapolitiikan välittymistä turvaava instrumentti ([TPI, Transmission Protection Instrument](#) (englanniksi)), mikäli joukkovelkakirjamarkkinoiden häiriöt estävät rahapolitiikan sujuvan välittymisen euroalueella.

Uusia kohdennettuja, pitempiaikaisia TLTRO-rahoitusoperaatioita ei ole järjestetty vuoden 2021 jälkeen. Pankeille myönnetyt kohdennetut luotot ovat pääosin erääntyneet, mikä on osaltaan pienentänyt eurojärjestelmän tasetta. Pankit ovat myös maksaneet vapaaehtoisesti kyseisiä luottoja ennenaikaisesti takaisin. Viimeisetkin TLTRO-luotot erääntyvät joulukuussa 2024.

TLTRO-luottojen pienentymisen myötä pankkien kysyntä viikon mittaisessa perusrahoitusoperaatioissa ja kolmen kuukauden pidempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa nousi vuonna 2023 hieman, mutta jäi silti erittäin alhaiselle tasolle.

Eurojärjestelmässä rahapolitiikan luotot vähenivät vuonna 2023 yhteensä 1 323 mrd. eurosta 410 mrd. euroon. Luottojen määrän vähentyessä myös niitä vastaan toimitettujen vakuuksien määrä pieneni eurojärjestelmässä ja oli [vuonna 2023 keskimäärin 1 900 mrd. euroa \(-28 %\)](#) (englanniksi).

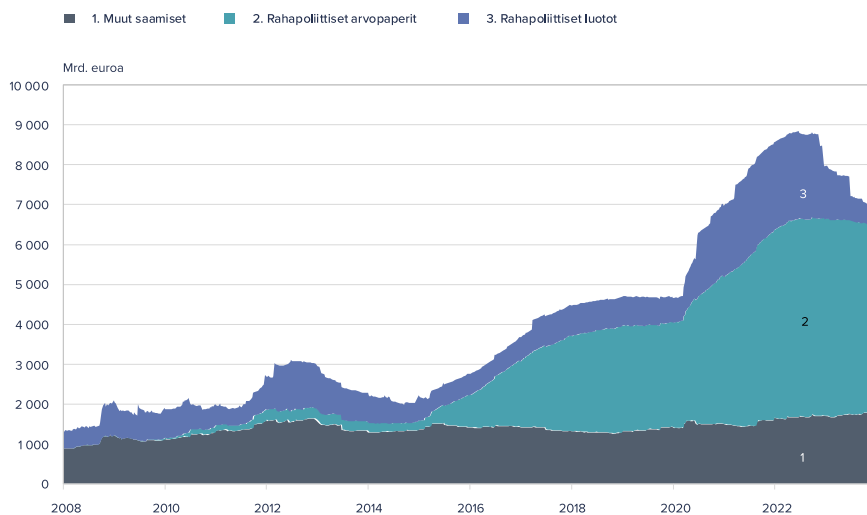
EKP:n neuvoston vuonna 2022 [päättämää koronapandemian aikaisten vakuushelpotusten](#) (englanniksi) asteittaista purkamista jatkettiin vuonna 2023 nostamalla kaikkien vakuuskelpoisten omaisuuserien aliarvostukset koronapandemiaa edeltäneelle tasolle pohjautuen eurojärjestelmän päivitettyyn riskiarvioon.

Maaliskuun 2023 pankkiturbulenssin aikana EKP lisäsi tilapäisesti yhdessä muiden keskeisten keskuspankkien kanssa [dollarimääräisiä rahoitusoperaatioita](#) (englanniksi). Kysyntä näissä operaatioissa oli kuitenkin lopulta vähäistä.

[Eurojärjestelmän tase supistui](#) vuoden 2023 aikana noin 1 000 mrd. euroa noin 7 000 mrd. euroon sekä rahapoliittisten arvopapereiden että kohdennettujen luottojen eräntymisten kautta. Euroalueen pankkijärjestelmän ylimääräinen likviditeetti supistui puolestaan noin 500 mrd. euroa 3 500 mrd. euroon.

Kuvio 5.

Eurojärjestelmän varat

Lähteet: EKP ja Macrobond.

Rahapolitiikan valmistelu vuonna 2023

Suomen Pankki on vaikuttava eurojärjestelmän jäsen, joka perustaa kannanottonsa tietoon, tutkimukseen ja laadukkaaseen analyysiin. Nämä periaatteet ohjaavat rahapolitiikan valmistelua niin Suomen Pankissa kuin eurojärjestelmän rahapoliittisessa komiteassa ja sen alaisissa työryhmissä, joihin Suomen Pankin asiantuntijat osallistuvat laajasti.

Rahapolitiikan valmistelusta Suomen Pankissa vastaa prosessi, jonka tehtävänä on yhdistää pankin eri osastojen asiantuntemus ja muodostaa pääjohtajalle suositus EKP:n neuvostossa tapahtuvaa rahapoliittista päätöksentekoa ja vaikuttamista varten.

Prosessin tehtäviin kuuluvat myös rahapolitiikan toimintaympäristöön ja -edellytyksiin liittyvät rakenteelliset kysymykset sekä rahapolitiikkaan liittyvän kotimaisen ja ulkomaisen viestinnän tukeminen.

Vuonna 2023 rahapolitiikan valmistelun painopisteinä olivat EKP:n uudistetun rahapolitiikan strategian soveltaminen ja rahapolitiikan välittyminen muuttuneessa inflaatioympäristössä huomioiden maakohtaiset ero, velkaantuminen ja finanssipolitiikan vaikutukset.

Suomen Pankki keskittyi vuonna 2023 analyysityössä erityisesti inflaatiodynamiikkaan ja nopean inflaation vakauttamiseen tavoitteeseen sekä uuden rahapolitiikan toimeenpanokehikon kehittämiseen.

Euroalueen talous- ja inflaatiokehityksen analysointi ja ennustaminen keskeinen osa rahapolitiikan valmistelua

Suomen Pankissa laaditaan ennen kutakin EKP:n rahapoliittista kokousta kattava euroalueen talouskehitykseen keskittyvä analyysi, jossa käydään läpi EKP:n rahapolitiikan kannalta relevantti kehitys reaalitaloudessa, hinnoissa ja rahoitusmarkkinoilla.

Analyysissä hyödynnetään laajasti ajankohtaista tilastoaineistoa ja talous- ja työllisyyskehitystä ennakoivia Nowcasting-malleja sekä jatkuvasti kehittyviä inflaatiomalleja.

Analyysin perusteella Suomen Pankin asiantuntijat muodostavat euroalueen inflaatiosta ja talouskehityksestä näkemyksen, joka tukee rahapolitiikan valmistelua.

Euroalueen analyysi huomioi maailmantalouden analyysin

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos ([BOFIT](#)) analysoi keskeisiä euroalueen ulkopuolisia talouksia ja tekee sekä [makrotaloutta että rahoitusmarkkinoita käsittelevää tutkimusta](#).

Sen perinteiset painopistealueet Venäjä ja Kiina olivat keskeisesti esillä myös vuonna 2023. Molempien maiden taloudesta maista julkaistiin kaksi [ennustetta](#) sekä parin viikon välein [viikkokatsauksia](#).

BOFITin julkaisusarjoissa olivat esillä esimerkiksi Venäjän laittoman hyökkäyssodan seuraukset, Venäjälle asetettujen pakotteiden vaikutukset Venäjän talouteen, Kiina-riippuvuus sekä maailmantalouden mahdollinen eriytyminen blokkeihin.

Myös akateeminen tutkimus tukee rahapolitiikan valmistelua

Suomen Pankki jatkoi vuonna 2023 korkealaatuista [tutkimustyötä](#), joka tukee monin tavoin rahapolitiikan valmistelua sekä auttaa ymmärtämään rahapolitiikan välittymistä. Se myös lisää Suomen Pankin vaikuttavuutta ja kiinnostavuutta kotimaisena ja kansainvälisenä yhteistyökumppanina.

Vuonna 2023 Suomen Pankin tutkijat julkaisivat yli [20 vertaisarvioitua tutkimusta](#) esimerkiksi rahapolitiikan, rahoitusmarkkinoiden ja kansainvälisen talouden teemoista. Nämä tutkimukset käsittelivät korkojen aikarakennetta, rahapolitiikkaa nollakorkoympäristössä ja keskuspankin ennakoivaa viestintää.

Uusia tutkimusprojekteja ja -tuloksia esiteltiin myös laajemmalle asiantuntijayleisölle niin Suomen Pankin omassa [keskustelualoitesarjassa](#), [BoF Economics Review](#) -sarjassa kuin esimerkiksi [VoxEU](#) (englanniksi) ja [SUERF Policy Brief](#) -kolumneissa (englanniksi). Nämä aiheet käsittelivät epätavanomaisten rahapolitiikan välineiden tehoa, negatiivisten korkojen välittymistä luotonantoon, rahapolitiikan tehoa ikääntyvässä yhteiskunnassa ja yksityisen kulutuksen korkoherkkyyttä.

Uusia tutkimuksia on esitelty säännöllisesti myös alan tieteellisissä kansainvälisissä konferensseissa sekä eurojärjestelmän alaisissa komiteoissa, työryhmissä ja tutkimusverkostoissa.

Suomen Pankki järjestää itse vuosittain tieteellisiä konferensseja ja teemasessioita yhteistyökumppaneilleen, erityisesti CEPRin (The Centre for Economic Policy Research), SUERFin (Société Universitaire Européenne de Recherches Financières, The European Money and Finance Forum 2010-2023) ja CEBRAn (The Central Bank Research Association) kanssa. Lisäksi Suomen Pankki järjesti keväällä 2023 ensimmäistä kertaa [kansainvälisen talousosaamiskonferenssin](#) (englanniksi), jonka erityisteemoina olivat talousosaamisen puutteet ja elinkustannuskriisi. Suomen Pankki isännöi myös eurojärjestelmän rahoitusvakauteen ja makrovakauseräpolitiikkaan keskittyvän [tutkimusklusterin työpajaa](#) (englanniksi) Saariselällä.

Suomen talouden ennuste on osa euroalueen ennustetta ja rahapolitiikan valmistelua

Euroalueen rahapolitiikan valmistelu ja sen vaikutusten arviointi edellyttää riippumatonta ja analyttistä lähivuosien talouskehityksen tarkastelua.

Rahapoliittiset toimenpiteet vaikuttavat inflaatioon ja muihin kansantalouden ilmiöihin usein viiveellä. Siksi rahapolitiikkaa varten tarvitaan kuva kuukausien tai jopa vuosien kuluttua vallitsevasta talouden tilasta, johon nyt tehtävät päätökset vaikuttavat.

Suomen Pankki laatii ennusteita ensisijaisesti euroalueen yhteisen rahapolitiikan valmistelun ja päätöksenteon tueksi, joten Suomen talouden ennuste laaditaan osana eurojärjestelmän ennustetta. Kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyvät keskeisesti myös julkisen talouden ennuste ja lyhyen aikavälin inflaatioennuste.

Suomen Pankki julkaisee vuosittain neljä Suomen taloutta koskevaa ennustetta. Eurojärjestelmän kanssa yhteistyössä tehtävä Suomen talouden laaja ennuste julkaistaan aina kesä- ja joulukuussa. Laajaa ennustetta huomattavasti suppeampi väliennuste puolestaan julkaistaan aina maalisi- ja syyskuussa. Ennusteiden laadinnassa hyödynnetään kokonaistaloudellisia tilastollisia malleja. Suomen Pankin talousennusteessa joulukuussa 2023 oli kolme pääviestiä (kuvio 6).

Kuvio 6.

Suomen Pankin osallistuminen kotimaiseen talouspoliittiseen keskusteluun vuonna 2023

Suomen Pankki tarjoaa ajankohtaista, riippumatonta analyysia ja asiantuntemusta päätöksentekijöiden ja suomalaisen yhteiskunnan käyttöön. Se myös osallistuu kotimaiseen talouspoliittiseen keskusteluun etenkin lausunnoissa sekä johtokunnan jäsenten puheissa. Kannanotot perustuivat Suomen Pankille laissa ja EU:n perussopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin sekä itsenäiseen asemaan.

Keskeiset kotimaan talouspolitiikkaa koskevat ulostulot vuonna 2023 olivat pääjohtajan sidosryhmätilaisuuden [puheenvuoro](#) 21.4., pääjohtajan [puheenvuoro](#) hallitusneuvottelujen aloitusseminaarissa 2.5., Euro ja talous -julkaisujen [pääkirjoitus](#) 20.6. ja [pääkirjoitus](#) 19.12. sekä pääjohtajan [julkinen kuuleminen](#) eduskunnan talousvaliokunnassa 6.10.

Suomen Pankin kannanottojen pääteemat kotimaisessa talouspoliittisessa keskustelussa vuonna 2023 olivat julkisen talouden kestävyys, pitkän aikavälin kasvun edellytysten vahvistaminen ja rahapolitiikan kiristämisen välittyminen Suomen talouteen.

Suomen Pankin julkisen talouden arvio oli joulukuussa 2023 edellistä vuotta synkempi. Julkisen sektorin tulot ja menot ovat rakenteellisesti epätasapainossa. Joulukuussa 2023 Suomen Pankki arvioi, että kestävyysvaje oli noin 4,5 % suhteessa bruttokansantuotteeseen ja velkasuhteen ennustettiin nousevan yli 80 prosenttiin vuoteen 2026 mennessä.

Suomen pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksia heikentää myös epäedullinen kehitys työmarkkinoilla. Työn tuottavuuden kasvu on ollut 2010-luvun alusta lähtien hidasta. Osallistumisasteen nousu on ylläpitänyt työllisyyttä, mutta työtunnit työllistä kohti ovat supistuneet jo pitkään. Samalla nuorten ikäluokkien koulutustason nousu on pysähtynyt.

Vuonna 2023 rahapolitiikan kiristyminen vaikutti nopeasti sekä kotitalouksiin että yrityksiin. Kotitalouksien lainanhoidokustannukset nousivat, koska suurin osa asuntolainoista on vaihtuvakorkoisia.

Talouden korkoherkkyyttä lisäsi myös se, että Suomen toimialarakenne painottuu keskimääräistä enemmän teollisuuteen ja rakentamiseen. Näiden tekijöiden vaikutukset ja kaikille maille yhtäläinen rahapolitiikan kokonaisvaikutus talouskasvuun olivat vuonna 2023 selvästi lainakannan korkosidonaisuutta keskeisempiä.

Vuoden 2023 aikana Suomen Pankki painotti, että velkakestävyys tulee ottaa yhteiseksi prioriteetiksi, johon sitoudutaan määrätietoisesti yli vaalikausien. Julkisen talouden sopeutuksen lisäksi on tärkeää varmistaa kestävä talouskasvun edellytykset innovaatioiden ja niiden hyödyntämistä tukevan pitkäjänteisen talouspolitiikan avulla.

Rahapolitiikan toteutus ja sen valmistelu vuonna 2023

Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolijoukko kasvoi vuonna 2023

Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolet ovat suomalaisia luottolaitoksia ja pohjoismaisten pankkien Suomessa toimivia sivuliikkeitä. Vastapuolten tulee olla rahoitusvalvonnan alaisia, rahoitusasemaltaan vakaita ja [vähimmäisvarantovelvollisia](#). Lisäksi niiden tulee täyttää Suomen Pankin asettamat operatiiviset vaatimukset.

Vuoden 2023 aikana Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolien määrä kasvoi 20 luottolaitokseen edellisvuoden 16 luottolaitoksesta.

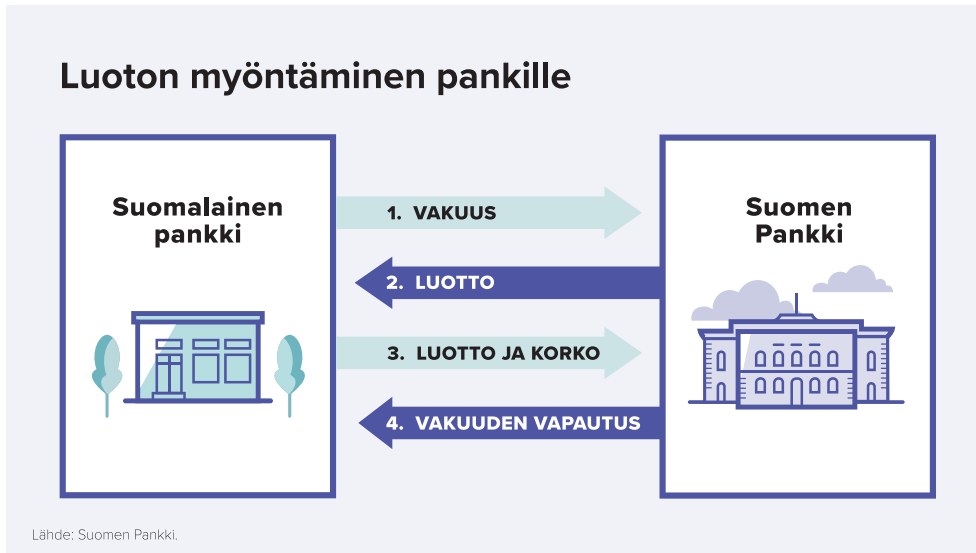
Muutos johtui Suomen Pankin [vuonna 2023 tekemästä päätöksestä täydentää operatiivisia vaatimuksiaan vaihtoehdolla](#), jossa luottolaitokselle voidaan myöntää vastapuolioikeudet ainoastaan maksuvalmiusjärjestelmän yön yli -talletusmahdollisuuden käyttöön. Operatiiviset vaatimukset ovat vaihtoehdossa kevyemmät kuin, jos vastapuolelle myönnetään oikeudet myös vakuudellisiin luotto-operaatioihin.

Suomen Pankki katsoi, että laajempi yön yli -talletusmahdollisuuden käyttö tukee rahapolitiikan välittymistä runsaan likviditeetin ja positiivisen talletuskoron ympäristössä.

Rahapolitiikan vastapuolten tulee noudattaa [Suomen Pankin rahapoliittisia operaatioita ja vakuuksia koskevia sääntöjä](#), joita Suomen Pankki päivitti vuoden 2023 aikana kolmesti.

Vuonna 2023 Suomen Pankin vastapuolet maksoivat runsaasti luottojaan takaisin

Kuvio 7.

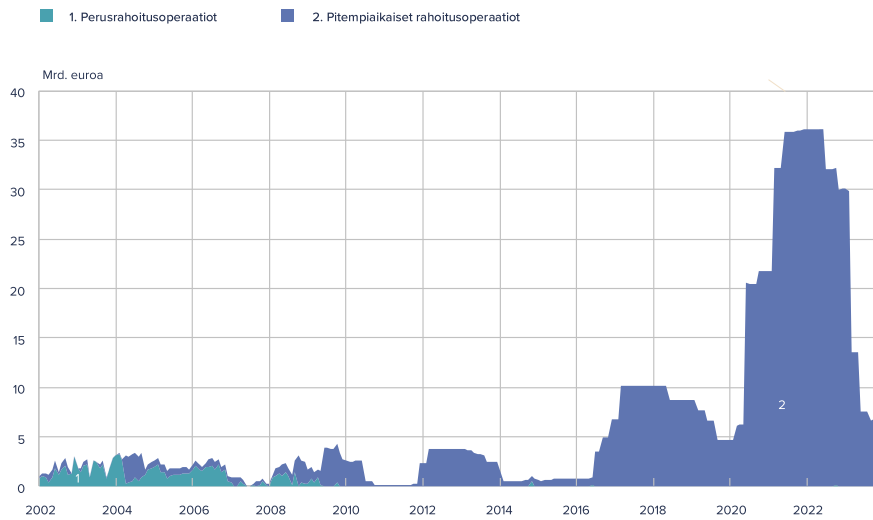
Suomen Pankin vastapuolilleen myöntämät rahapoliittiset luotot vähenivät vuoden 2023 aikana noin 30,1 mrd. eurosta noin 3,7 mrd. euroon (kuvio 8).

Pankkien kysyntä viikoittaisissa perusrahoitusoperaatioissa, kolmen kuukauden mittaisissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa sekä dollarimääräisissä luotto-operaatioissa oli vuonna 2023 hyvin vähäistä sekä Suomen Pankissa että koko eurojärjestelmässä.

Siten viime vuosien tapaan lähes kaikki avoimet rahapoliittiset luotot olivat kohdennettuja TLTRO-luottoja. Niiden määrä kuitenkin väheni, sillä vuonna 2023 ei toteutettu uusia TLTRO-rahoitusoperaatioita ja aiemmin otetut luotot vähenivät erääntymisten ja ennaikaisten takaisinmaksujen vuoksi.

Kuvio 8.

Suomen Pankin vastapuolipankeilleen myöntämät luotot

Lähde: Suomen Pankki.

Rahapoliittisten luottojen takaisinmaksujen myötä vastapuolten Suomen Pankille panttaamien vakuuksien määrä pieneni 39 % vuonna 2023, ja oli keskimäärin noin 24 mrd. euroa.

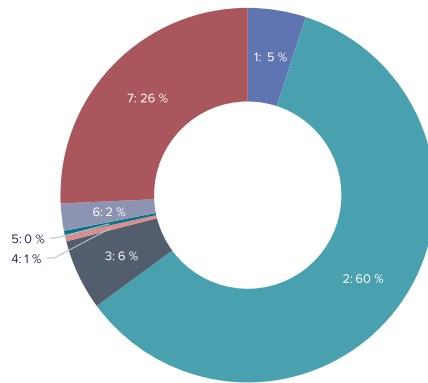
Pantattujen vakuuksien määrä ei kuitenkaan pienentynyt samassa suhteessa luottojen kanssa. Siksi Suomen Pankin vastapuolten vakuusylijäämä kasvoi 60 % ja oli vuonna 2023 keskimäärin 46 %. Vakuusylijäämä on Suomen Pankille pantatuista vakuuksista se osuus, joka ylittää avoinna olevien rahapolitiikan luottojen määrän.

Suomen Pankin vastapuolet käyttivät eniten vakuutena pankkien katettuja joukkolainoja ja lainasaamisia, joiden osuudet kaikista pantatuista vakuuksista olivat 60 % ja 26 % (kuvio 9). Lainasaamisten osuus kaikista vakuuksista kasvoi eniten (+7 prosenttiyksikköä), sillä niiden määrä pieneni vähiten.

Kuvio 9.

Suomen Pankille toimitetut vakuudet (osuudet keskimäärin vuoden 2023 aikana)

- 1. Valtion- ja aluehallinnon velkakirjat
- 2. Pankkien katetut joukkolainat
- 3. Pankkien kattamattomat joukkolainat
- 4. Yritysten velkakirjat
- 5. Omaisuusvakuudelliset arvopaperit
- 6. Muut jälkimarkkinakehittämättömät omaisuuserät
- 7. Eijälkimarkkinakehittämättömät lainasaamiset

Lähde: Suomen Pankki.

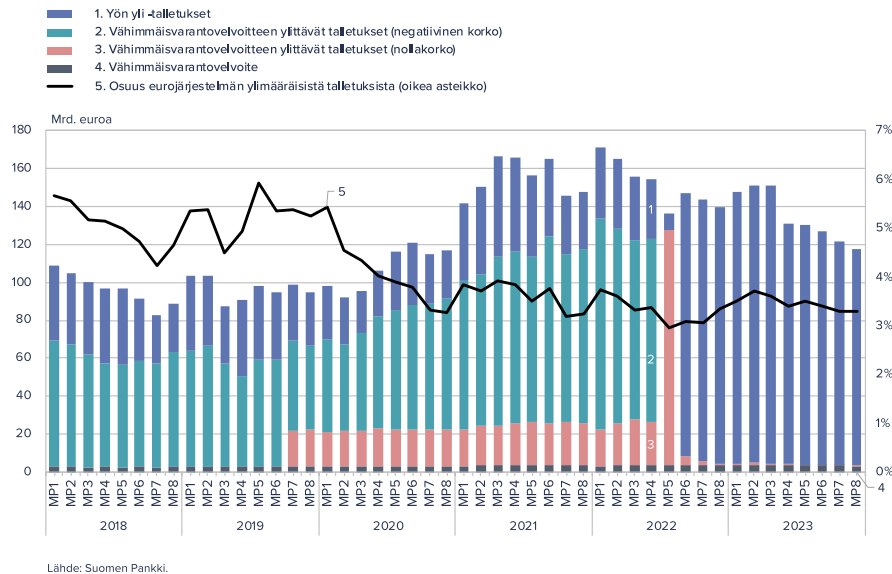
Koska avoimet luotto-operaatiot ja ostohjelmaomistukset vähenivät, myös vähimmäisvarantovelvollisten Suomen Pankkiin tekemien talletusten määrä laski vuoden edetessä 140 mrd. eurosta 122 mrd. euroon (–13 %; kuvio 10).

Suomen Pankin osuus koko eurojärjestelmän talletuksista pysyi suhteellisen vakaana.

Vastapuolten talletukset olivat pääosin yön yli -talletuksia, joille maksetaan eurojärjestelmän talletusmahdollisuuden korkoa. Vuoden edetessä vastapuolet minimoivat vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävät nollakorkoiset talletuksensa ja tekivät aktiivisesti korollisia yön yli -talletuksia.

Kuvio 10.

Suomen Pankkiin tehdyt keskuspankkitalletukset

Suomen Pankin osto-ohjelmaomistukset kääntyivät laskuun vuonna 2023

Suomen Pankki osti vuonna 2023 Euroopan keskuspankin (EKP) rahapoliittisten tavoitteiden pohjalta suomalaisia julkisen sektorin velkakirjoja, suomalaisia katettuja velkakirjoja sekä laajasti eri yritysten velkakirjoja.

Julkisen sektorin arvopaperiostojen riskeistä vastaa Suomen Pankki itse, mutta yksityisen sektorin osto-ohjelmien riskit on jaettu eurojärjestelmän keskuspankkien kesken.

[Vuonna 2023 rahapolitiikkaan liittyvät velkakirjaomistukset laskivat Suomen Pankin taseessa](#) 96 mrd. eurosta 90 mrd. euroon. Siitä APP-ohjelmassa ostettujen velkakirjojen määrä oli 63 mrd. euroa ja PEPP-ohjelmassa ostettujen velkakirjojen osuus 28 mrd. euroa.

APP-ohjelmassa ostettujen Suomen valtionlainojen ja valtiosidonnaisten velkakirjojen kokonaismäärä Suomen Pankin taseessa oli vuoden 2023 lopussa 35,2 mrd. euroa ja yhteiseurooppalaisten instituutioiden velkakirjojen osuus 1,7 mrd. euroa.

Tilastokeskus julkistaa neljännesvuosittain Suomen valtion velkakirjojen omistukset kansantalouden rahoitustilinpäädössä. [Syyskuun lopussa 2023 Suomen Pankki omisti 32,4 % Suomen valtion velkakirjoista.](#)

APP-ohjelmassa ostettujen yrityssektorin velkakirjojen kokonaismäärä Suomen Pankin taseessa oli vuoden 2023 lopussa 14,9 mrd. euroa ja katettujen velkakirjojen kokonaismäärä 10,6 mrd. euroa.

[Eurojärjestelmä lainaa tarvittaessa osto-ohjelmissa ostamia arvopapereita takaisin markkinoille \(englanniksi\).](#)

[Arvopaperilainauksella tuetaan euroalueen velkakirjojen likviditeettiä \(englanniksi\).](#)

Suomen Pankki osallistui vuonna 2023 aktiivisesti rahapolitiikan toimeenpanokehikon arviointiin

EKP:n neuvosto ilmoitti joulukuussa 2022 suorittavansa arviointin rahapolitiikan toimeenpanokehikosta.

Toimeenpanokehikolla ohjataan lyhyiden rahamarkkinakorkojen kehitystä. Samassa yhteydessä suunnitellaan myös, millä aikataululla eurojärjestelmän tase pyritään ohjaamaan tavanomaiseen kokoonsa.

Suomen Pankin asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti suunnitteluun ja keskusteluun eurojärjestelmän työryhmissä, komiteoissa sekä neuvostossa.

Voit lukea aiheesta lisää seuraavista artikkeleista:

[Onko vanhaan paluuta – rahapolitiikan toteutus ohjauskorkojen noustessa ja eurojärjestelmän taseen pienentyessä](#)

[Miten Euroopan keskuspankki ohjaa korkoja tulevaisuudessa?](#)

[Rahapolitiikan toteutus ohjauskorkojen noustessa ja eurojärjestelmän taseen pienentyessä](#) (johtokunnan jäsen Tuomas Välimäen puhe)

Erilaiset toimeenpanokehikot edellyttävät erilaista taseen kokoa ja koostumusta. EKP:n arvio on määrä saattaa päätökseen 2024 kevään aikana.

Ilmastonmuutoksen huomioiminen rahapolitiikan toteutuksessa eteni vuonna 2023

EKP:n neuvosto päätti vuonna 2021 rahapolitiikan strategiauudistuksen yhteydessä toimintasuunnitelmasta ilmastonmuutoksen huomioimiseksi eurojärjestelmän rahapolitiikan toteutuksessa.

Neuvosto tarkensi [toimintasuunnitelmaa vuonna 2022](#) huomioimaan ilmatorismit [rahapolitiikan yrityslainaostoissa](#), [vakuuskehikossa](#), riskienhallinnassa ja yritysten kestävyysraportointiin liittyvissä julkistamisvaatimuksissa.

Ilmatoriskien huomioimiseksi eurojärjestelmä otti rahapolitiikan yrityslainaostoissa lokakuussa 2022 käyttöön yrityskohtaisen ilmastomittarin, joka muiden riskienhallinnallisten näkökohtien lisäksi [ohjaa rahapolitiikkaostoja ilmastoystävällisempien yritysten velkakirjoihin](#) (englanniksi).

Yrityskohtaisen ilmastomittarin kokonaisarvo ottaa huomioon yrityksen päästöt, tavoitteet päästöjen vähentämiseksi ja ilmastovaikutusten raportoinnin. Ilmastomittarin arvolla on rahapolitiikan toimeenpanossa merkittävä vaikutus yrityskohtaisiin velkakirjojen enimmäisosomääriin ja tällä tavoin sen käyttö pienentää eurojärjestelmän taseen riskejä ilmastonmuutokseen liittyen.

Vuonna 2023 eurojärjestelmä julkaisi ensimmäistä kertaa [rahapolitiikan yrityslainaomistuksia koskevan ilmastoraportin](#) (englanniksi), joka pohjautuu kansainvälisiin raportointisuosituksiin ja lisää läpinäkyvyyttä eurojärjestelmän rahapolitiikan toimenpiteistä.

Ilmastoraportissa käydään läpi yrityslainastoje hallintotapa, strategia, riskienhallinta ja ilmastotunnusluvut. Raportti sisältää myös stressitestauskehikon, jolla arvioidaan siirtymä- ja fyysisten riskien pidemmän aikavälin vaikutusta eurojärjestelmän yrityslainaomistuksiin eri ilmastoskenaarioilla.

Vuoden 2023 aikana Suomen Pankki jatkoi valmistelutyötä myös ilmatoriskien huomioimiseksi eurojärjestelmän vakuuskehikossa.

Eurojärjestelmä julkaisi ensimmäisen rahapolitiikan yrityslainaomistuksia koskevan ilmastoraportin.

Rahoitusvakaus

22.3.2024

Suomen Pankin lakisääteinen tehtävä on huolehtia Suomen rahoitusjärjestelmän vakaudesta. Tavoitteena on tunnistaa hyvissä ajoin vakautta uhkaavat haavoittuvuudet sekä ennaltaehkäistä pankki- ja finanssikriisejä. Suomen Pankin tekemät talousennusteet ja riskiarviot perustuvat osaltaan Pankissa tehtyihin laadukkaisiin tilastoihin.

ARTIKKELI LYHYESTI

Rahoitusvakauden uhkat

EKP hillitsi euroalueen nopeaa inflaatiota vuonna 2023 muun muassa nostamalla korkoja. Suomen rahoitusjärjestelmän kestävyys joutui koetukselle, kun korkojen nopea nousu hyydytti asuntomarkkinat ja yritysten konkurssit lisääntyivät, erityisesti rakennusallalla.

Suomalaiset kotitaloudet

Suomalaisten kotitalouksien velkaantuneisuus väheni vuonna 2023 kasvettuaan sitä ennen noin 30 vuotta lähes yhtäjaksoisesti. Kasvaneista lainanhoitokuluista selviytymistä auttoi taloustilanteeseen nähden vahvana pysynyt työllisyys.

Globaali tilanne ja Suomi

Geopoliittiset jännitteet ja joidenkin pankkien ongelmat uhkasivat kansainvälisen rahoitusjärjestelmän vakautta vuonna 2023. Suomen rahoitusjärjestelmä säilyi kuitenkin vakaana

Suomen Pankki pyrkii tunnistamaan ajoissa rahoitusvakautta uhkaavat riskit ja haavoittuvuudet. Suomen Pankki myös arvioi ja kartoittaa keinoja tunnistamiensa riskien lievittämiseksi.

Riskien toteutuminen esimerkiksi pankkijärjestelmässä tai asunto- ja kiinteistömarkkinoilla voisi pahimmillaan johtaa talous- ja rahoituskriiseihin tai syventää niitä. Rahoituskriisien riskiä pyritään pienentämään muun muassa makrovakauseräpolitiikalla.

[Lue lisää rahoitusvakauden ylläpitämisestä.](#)

Korkojen nousu koetteli yrityksiä ja asuntomarkkinoita

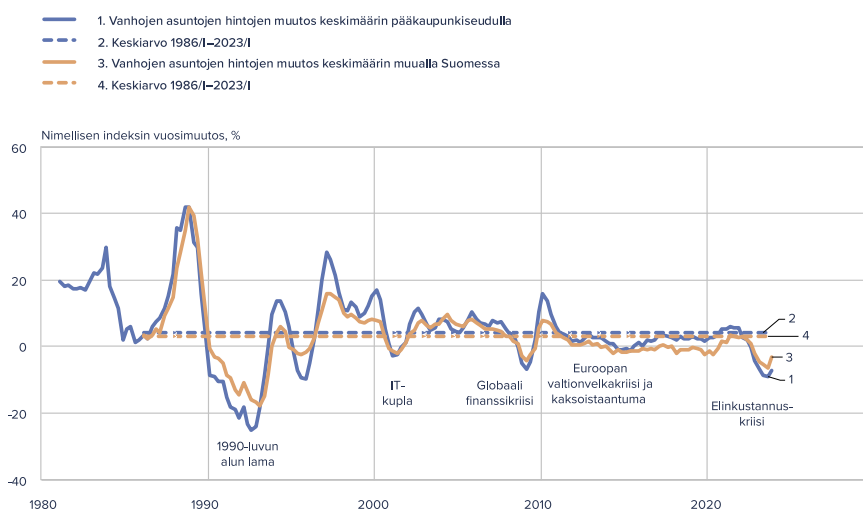
Asuntomarkkinoiden hyytyminen testasi Suomen rahoitusjärjestelmän vakautta vuonna 2023

Suomen rahoitusjärjestelmän kestävyys joutui testiin vuonna 2023, kun [ohjaus-, markkina- ja lainakorkojen nopea nousu](#) ja korkojen tulevaan kehitykseen liittyvä epävarmuus saivat lukuisat kotitaloudet ja asuntosijoittajat joko luopumaan asuntojen hankinnasta tai lykkäämään hankinta-aikomuksiaan.

Asuntokaupan hyytymisen myötä vanhojen asuntojen hinnat laskivat Suomessa eniten sitten 1990-luvun alun talous- ja pankkikriisin (kuvio 11).

Kuvio 11.

Asuntojen hintojen muutos alueittain Suomessa

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

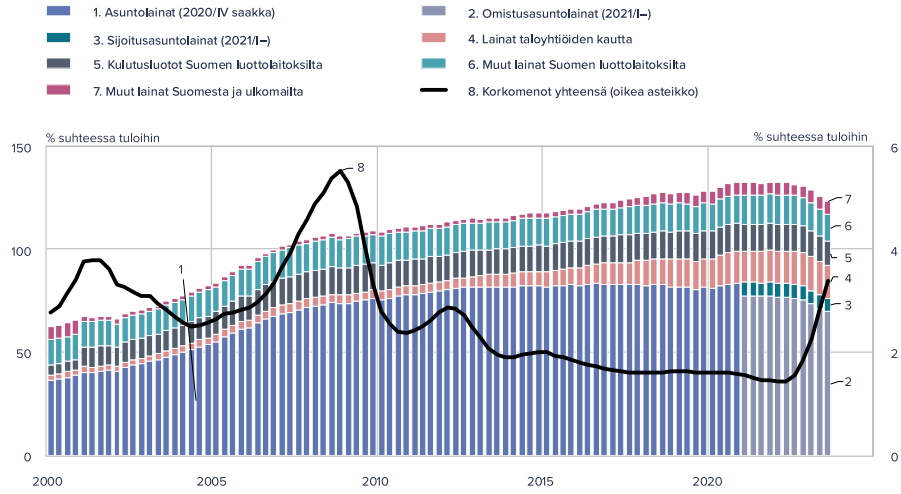
Kotitalouksien velkaantuneisuus väheni vuonna 2023 pitkään jatkuneen kasvun jälkeen

Noin 30 vuotta lähes yhtäjaksoisesti kasvanut suomalaisten kotitalouksien velkaantuneisuus taittui vuonna 2023 (kuvio 12), kun asuntolainakanan kasvuvauhti painui poikkeuksellisesti negatiiviseksi.

Markkinakorkojen nousu näkyi nopeasti myös vanhojen luottojen koroissa. Suomalaisten kotitalouksien korkomenot suhteessa niiden käytettävissä oleviin tuloihin kasvoivatkin jyrkästi vuoden 2023 aikana (kuvio 12, musta käyrä).

Kuvio 12.

Suomalaisten kotitalouksien velkaantuneisuus ja korkorasitus

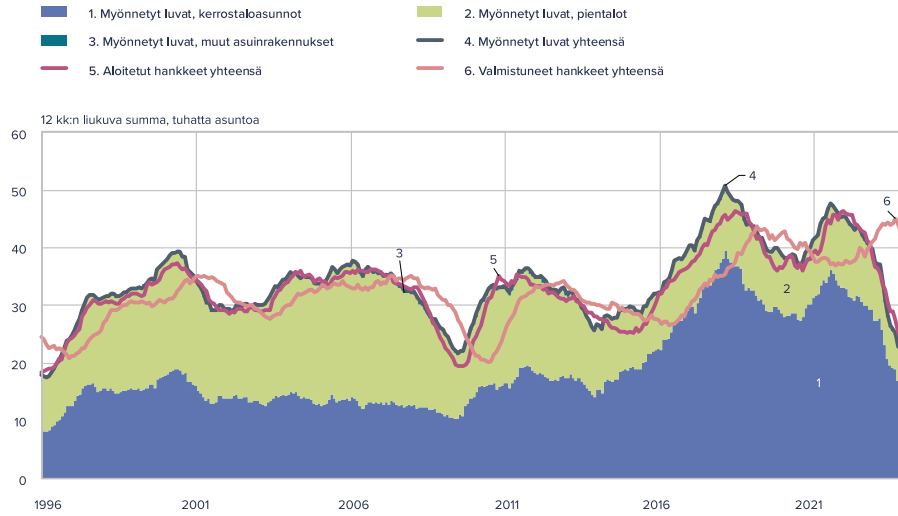
Kotitalouksien velat ja vuotuiset korkomenot suhteessa käytettävissä olevaan vuosituloon.
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Uudisasuntorakentamisen hiljeneminen kuritti rakennusyrityksiä vuonna 2023

Eniten korkojen noususta ja asuntomarkkinoiden jäähtymisestä kärsivät suomalaiset rakennusalan yritykset. Aiemmin aloitettuja rakennushankkeita valmistui vuoden 2023 aikana vielä runsaasti, mutta uusien hankkeiden ja myönnettyjen rakennuslupien määrät supistuivat rajusti (kuvio 13).

Kuvio 13.

Asuinrakentaminen asunnon tyypin ja rakennusvaiheen mukaan

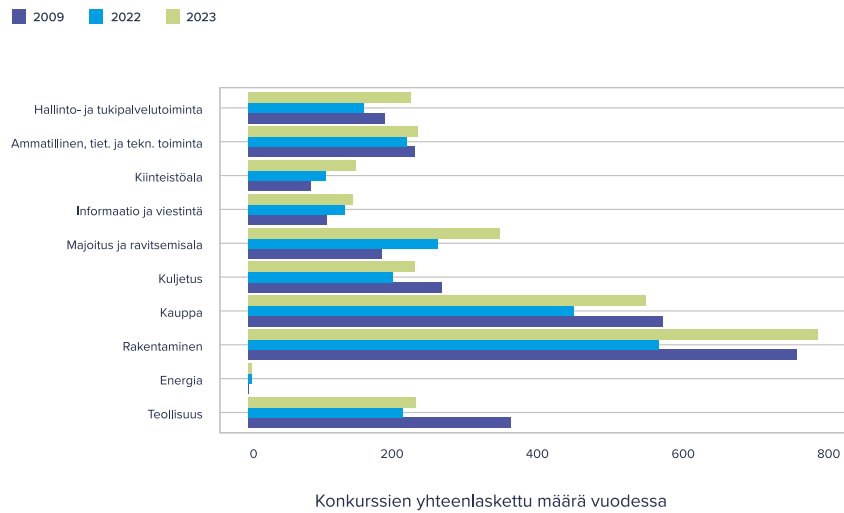

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

Rakennusalalla koettiin vuonna 2023 enemmän konkurssseja kuin esimerkiksi globaalin finanssikriisin jälkeisenä vuotena 2009 (kuvio 14).

Kuvio 14.

Konkurssien lukumäärä toimialoittain

Lähteet: Tilastokeskus.

Kiinteistöalalle ja -sijoituksiin myönnettyjen lainojen luottoriskit kasvoivat vuonna 2023

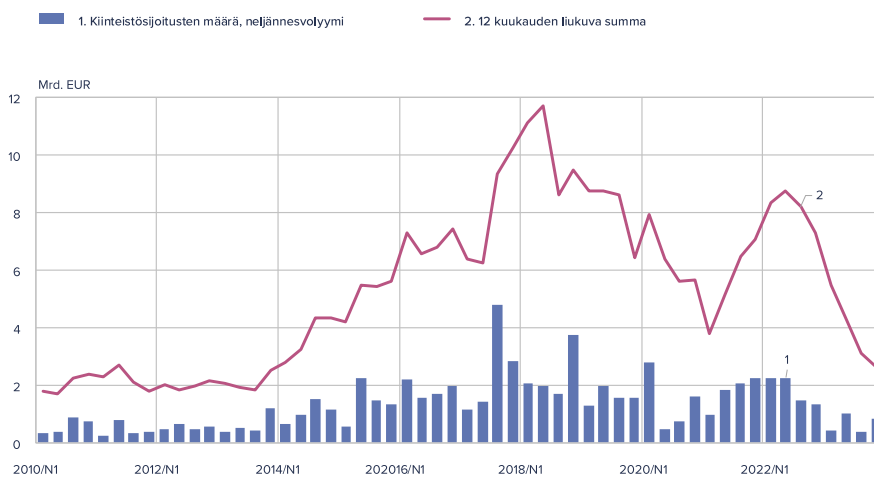
Erilaisiin kiinteistöihin, kuten vuokra-asuntoihin, liiketiloihin ja toimistoihin, sijoittaminen supistui tuntuvasti vuonna 2023 (kuvio 15).

Suomen Pankin tekemän arvion perusteella kiinteistöalalle ja -sijoituksiin myönnettyihin lainoihin liittyvät [luottoriskit kasvoivat vuoden 2023 aikana](#).

Suomen Pankki kuitenkin arvioi, että kiinteistömarkkinoiden ongelmat eivät uhanneet rahoitusjärjestelmän vakautta. Riskejä Suomen kiinteistösijoitusmarkkinoilla pienensivät sijoittajakunnan hajautunut rakenne, eläke- ja vakuutusyhtiöiden sekä muiden institutionaalisten sijoittajien suuri rooli ja mittavalla velkarahoituksella toimivien sijoittajien vähäinen määrä.

Kuvio 15.

Kiinteistösijoitusten määrä neljännesittain ja sijoitusvolyymin 12kk liukuva summa

Lähde: KTL

Suomen rahoitusjärjestelmän vakaus pysyi vuonna 2023 hyvänä globaalista liikehdinnästä huolimatta

Rahoitusjärjestelmä pysyi vakaana

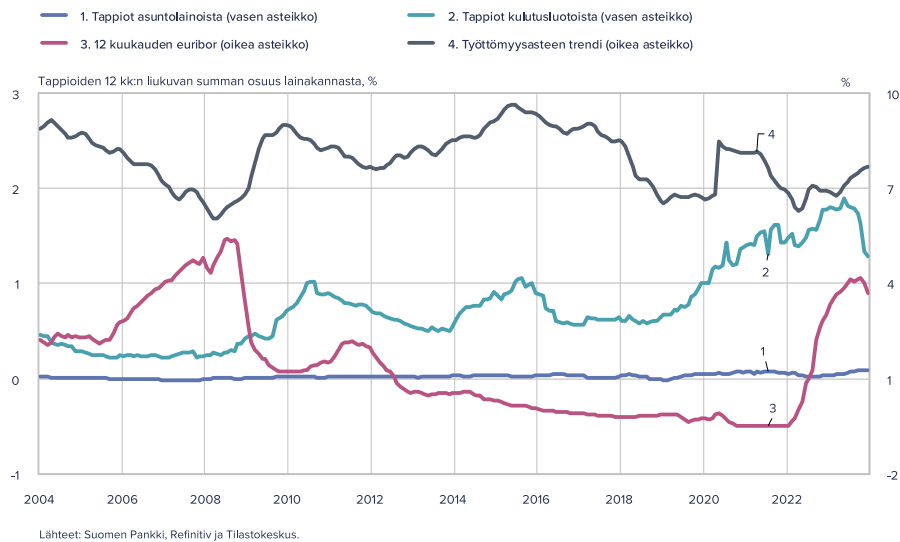
Korkojen noususta, asuntomarkkinoiden sukelluksesta ja lisääntyneistä konkurseista huolimatta Suomen rahoitusjärjestelmä pysyi vuonna 2023 vakaana ja toimintakykyisenä.

Suomalaiset kotitaloudet suoriutuivat lainojensa hoidosta pääosin riittävän hyvin. Pankkien arvonalentamistappiot niiden kotitalouksille myöntämistä lainoista kasvoivat vain maltillisesti (kuvio 16).

Kotitalouksien lainanhoitokykyä tuki taloustilanteeseen nähden kohtuullisen vahvana pysynyt työllisyys.

Kuvio 16.

Luottolaitosten arvonalentumistappiot lainoista kotitalouksille Suomessa

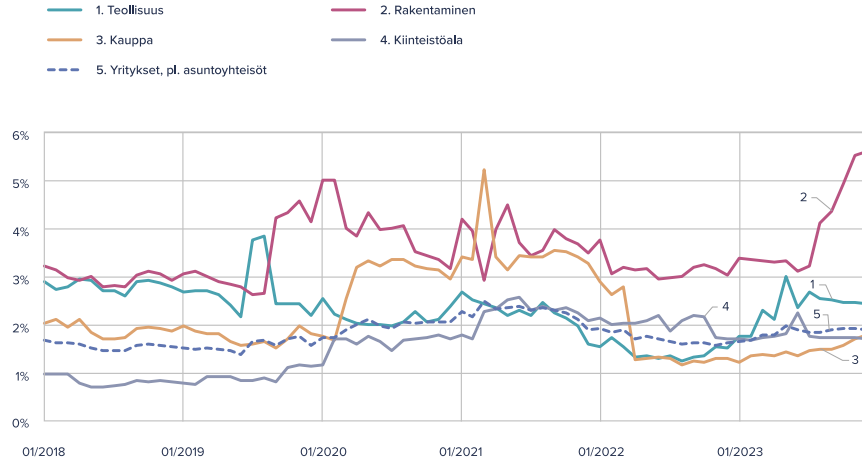

Arvonalentamistappiot pankkien suomalaisille yrityksille myöntämistä lainoista kasvoivat vain lievästi.

Rakennusyrityksille myönnettyjen luottojen osuus pankkien yritysluottokannasta oli vuonna 2023 ainoastaan noin 5 %, eivätkä rakennusalan yritysten ongelmat levinneet laajamittaisesti muille yritystoimialoille (kuvio 17).

Kuvio 17.

Hoitamattomien lainojen osuus kotimaisista yritysloinoista eräillä toimialoilla

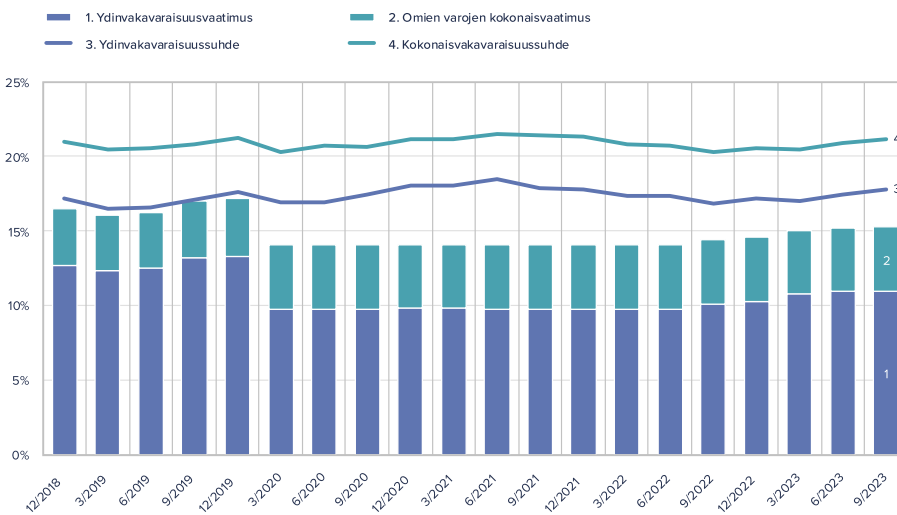

Huom: Hoitamattomat lainat on laskettu nettomääräisenä eli niistä on vähennetty tehdyt tappiovaraukset.
Lähde: Suomen Pankki.

Suomalaisten pankkien kannattavuus jopa parani ja vakavaraisuus vahvistui vuonna 2023 (kuvio 18), kun luottokorkojen nousu kasvatti pankkien korkokatetta. Pankkien maksuvalmius ja varainhankinnan saatavuus pysyivät myös hyvinä, vaikka [suomalaiset pankit ovatkin aiempaa haavoittuvampia likviditeettiriskeille](#).

Kuvio 18.

Vaisu taloustilanne ei horjuttanut suomalaisten pankkien vakavaraisuutta vuonna 2023

Lähde: Finanssivalvonta.

Luottamus kansainvälistä pankkijärjestelmää kohtaan horjahteli maaliskuussa 2023

Kansainvälisen rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä koeteltiin erityisesti maaliskuussa 2023. Korkojen nousu käynnisti talletuspäön liiallisia korkoriskejä ottaneessa kalifornialaisessa Silicon Valley Bankissa ja muutamissa muissa taseen rakenteeltaan haavoittuvissa yhdysvaltalaisissa pankeissa.

Lisäksi pidempään vaikeuksissa ollut sveitsiläinen suurpankki Credit Suisse jouduttiin maan viranomaisten tuella myymään kovimmalle kilpailijalleen, Union Bank of Switzerlandille (UBS).

Luottamus pankkeja kohtaan kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla palautui kuitenkin nopeasti pitkälti yhdysvaltaisten ja sveitsiläisten viranomaisten nopeiden kriisinhallintatoimien ansiosta.

Myöskään syksyllä 2023 kasvaneet geopoliittiset jännitteet Suomen lähialueilla – Suomen ja Viron välisen kaasuputken ja tietoliikennekaapelin vaurioituminen lokakuussa 2023 ja marraskuussa 2023 alkanut välineellistetty maahantulo Suomen itärajan raja-asemille – eivät heikentäneet sijoittajien luottamusta Suomen talouteen eivätkä vaikeuttaneet suomalaisten yritysten ja rahoituslaitosten rahoituksen hankintaa kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksia pankkeihin ja makrovakauseräpolitiikkaan tarkasteltiin vuonna 2023

Lyhyen ja keskipitkän aikavälin riskien lisäksi Suomen Pankki arvioi, kuinka yhteiskunnan ja talouden pitkäaikaiset muutosvoimat – kuten ilmastonmuutos – vaikuttavat rahoitusjärjestelmän toimintaan ja riskeihin pidemmällä aikavälillä.

Vuonna 2023 Suomen Pankki tarkasteli muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksia pankkien tuloksenteekokykyyn ja [makrovakauseräpolitiikkaan](#).

Suomen Pankki arvioi ilmastonmuutoksen vaikutuksia pankkien tuloksenteekokykyyn ja makrovakauseräpolitiikkaan.

Suomen Pankki osallistui makrovakauspolitiikan valmisteluun

Makrovakauspolitiikan tavoitteena on pienentää finanssikriisien ja muiden rahoitusjärjestelmän vakavien häiriöiden todennäköisyyttä.

Sillä säädellään muun muassa pankeille tarvittaessa asetettavien lisäpääomavaatimusten määrää sekä uusien asuntolainojen enimmäissuuruutta.

Suomessa makrovakausvaatimusten eli makrovakausvälineiden käytöstä päättää Finanssivalvonnan johtokunta. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan asiantuntijat valmistelevat neljännesvuosittaisen [makrovakauspäätösten tueksi analyysiä](#), josta osa julkistetaan.

Lisäksi Suomen Pankki antaa neljännesvuosittain [virallisen ja julkisen lausuntonsa](#) Finanssivalvonnan johtajan esityksestä Finanssivalvonnan johtokunnan päätökseksi makrovakausvälineiden käytöstä.

Vuonna 2023 Finanssivalvonta asetti pankeille lisäpääomavaatimuksen Suomen pankkisektorin rakenteellisen haavoittuvuuden vuoksi

Finanssivalvonnan johtokunta päätti maaliskuussa 2023 asettaa kaikille suomalaisille luottolaitoksille lisäpääomavaatimuksen, niin sanotun [järjestelmäriskipuskurivaatimuksen](#), jonka suuruus on 1 % laitoksen riskipainotetuista eristä.

Johtokunta arvioi, että pankkikriisien vaikutukset voisivat olla Suomessa erityisen suuria muun muassa Suomen pankkijärjestelmän suuren koon, yhteisten riskikeskittymien ja tiiviin pohjoismaisen kytkeytyneisyyden vuoksi.

Lisäpääomavaatimuksella voidaan turvata pankkisektorin tappionkanto- ja luotonmyöntökyky vakavissa kriisitilanteissa. Suomen Pankki tuki lausunnossaan [Finanssivalvonnan johtajan päätösesitystä ja sen perusteita](#).

Finanssivalvonta palautti asuntolainojen enimmäisluototussuhteen perustasolle vuonna 2023

Joulukuussa 2023 Finanssivalvonnan johtokunta palautti muita kuin ensiasunnon ostajia koskevan [asuntolainojen enimmäisluototussuhteen lakisääteiselle perustasolleen](#) 90 prosenttiin aiemmasta 85 prosentista. Enimmäisluototussuhde tarkoittaa asuntolainan enimmäissuuruutta suhteessa hyväksyttäviin lainan vakuuksiin.

Päätöksessään johtokunta katsoi, että asuntoluotonannon vähenemisen ja asuntomarkkinoiden hiipumisen seurauksena lakisääteiset edellytykset asuntoluottojen enimmäissuuruuden tavanomaista voimakkaammalle rajoittamiselle olivat poistuneet.

[Suomen Pankki yhti lausunnossaan](#) Finanssivalvonnan johtajan päätösesitykseen.

Suomen Pankki osallistui vuonna 2023 kotitalouksien velkaantumista koskevaan selvitykseen

Valtiovarainministeriön asettama viranomaistyöryhmä teki alkukevään 2023 aikana eduskuntakauden tarpeisiin selvityksen suomalaisten velkaantuneiden kotitalouksien tilanteesta ja aiempaa korkeamman korkotason vaikutuksista velallisiin, asuntomarkkinoihin ja pankkeihin.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan edustajat toimivat työryhmässä nimettyinä asiantuntijoina.

Työryhmä arvioi, että vain [pieni osa velkaisista kotitalouksista ajautuu vakaviin vaikeuksiin korkojen nousun vuoksi](#).

Velkaantumiseen liittyvien riskien hillitsemiseksi työryhmä muun muassa ehdotti, että Suomessa otettaisiin käyttöön velkakatto eli juridisesti sitova yläraja lainanhakijan velanhoitorasitteelle.

Lisäksi taloyhtiölainojen lyhennysten verokohtelua muutettaisiin ja asuntolainojen korkojen verovähennysoikeutta ei palautettaisi.

Suomen Pankki osallistui vuonna 2023 kriisisimulaatioharjoituksiin

Suomen Pankki osallistuu säännöllisesti kriisisimulaatioharjoituksiin. Simulaatioissa kotimaiset ja ulkomaiset viranomaiset harjoittelevat reagointia ja keskinäistä yhteistyötä rahoitusjärjestelmän kriisitilanteissa sekä yhteiskunnan ja talouden poikkeustilanteissa.

Vuoden 2023 aikana Suomen Pankki muun muassa osallistui Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen isännöimään [Northern Bastion -harjoitukseen](#), johon osallistui hallinnon edustajia Suomesta, Ruotsista, Virosta, Tanskasta, Norjasta ja Yhdysvalloista.

Harjoituksessa viranomaiset toimivat kuvitteellisessa tilanteessa, jossa kyberhyökkäys ja fyysisen infrastruktuurin vaurio häiritsisivät vakavasti rahoitusalan digitaalisia toimintoja.

Kansainvälinen yhteistyö edistää rahoitusvakautta

Kansainvälinen yhteistyö rahoitusvakauden edistämiseksi jatkui vuonna 2023. Suomen Pankki osallistui lukuisten komiteoiden ja työryhmien toimintaan muun muassa Euroopan keskuspankissa (EKP), Euroopan järjestelmäriskikomiteassa (EJRK), Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD) ja pohjoismais-balttilaisessa yhteistyössä.

Tilastotiedot ja makrovakauseräpolitiikan kehittäminen

Suomen Pankki vastaa käyttäjien tietotarpeisiin kehittämällä aktiivisesti tilastointia

Tilastojen laatiminen on yksi Suomen Pankin lakisääteisistä tehtävistä. Suomen Pankki vastaa käyttäjien tietotarpeisiin kehittämällä aktiivisesti tilastointia ja varmistamalla sen ajantasaisuuden, asianmukaisuuden ja kattavuuden myös toimintaympäristön muuttuessa.

Vuonna 2023 Suomen Pankki ja Tilastokeskus valmistelivat yhdessä Varallisuustutkimus 2023 -tiedonkeruuta. Euroopan keskuspankkijärjestelmässä puolestaan kehitettiin ajankohtaisempaa tilastotietoa varallisuudesta kotitalousluokittain.

Lisäksi Suomen Pankki julkaisi ensimmäisiä tietoja maksu- ja petostietojen tiedonkeruusta.

Suomen Pankki ja Tilastokeskus käynnistivät Varallisuustutkimus 2023 -tiedonkeruun

Suomen Pankki valmisteli yhdessä Tilastokeskuksen kanssa Suomen tietojen keruuta osana Euroopan keskuspankin varallisuustutkimuksen (HFCS, Household Finance and Consumption Survey) viidettä kierrosta.

Tiedot kerätään koskien vuoden 2023 tilannetta. Tilastokeskus kerää tiedot vuoden 2024 alusta alkaen.

Varallisuustutkimus valmistuu maaliskuussa 2025. Tutkimus tarjoaa tärkeää tietoa kotitalouksien varallisuudesta, veloista ja kulutuksesta.

Kotitalouksien velkaantumisen analysointi on tärkeää, sillä voimakkaasti velkaantuneiden kotitalouksien velanhoito-ongelmilla voi olla negatiivisia kerrannaisvaikutuksia talouteen ja rahoitusjärjestelmään.

Euroopan keskuspankkijärjestelmä kehitti kotitalouksien kokeellisia varallisuustilejä

EKP julkaisee aiempaa nopeammin [kokeellista tilastotietoa kotitalouksien varallisuustileistä](#) (englanniksi) (DWA, Distributional Wealth Accounts). Tilasto kuvaa kotitalouksien varallisuuden jakautumista euroalueella Kroatiaa lukuun ottamatta.

Makrotilastoihin pohjautuva kokeellinen DWA-tilasto julkaistaan neljännesvuosittain.

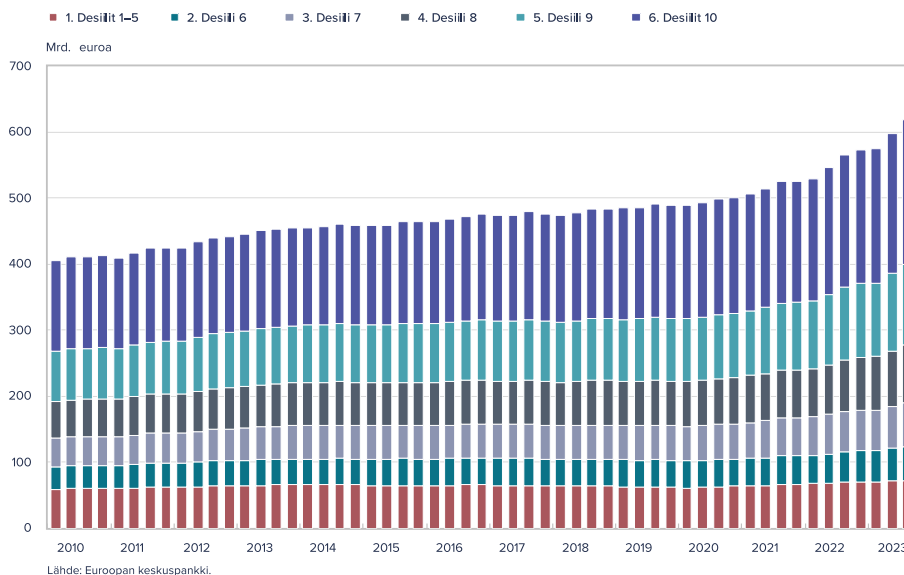
DWA-tilasto yhdistää varallisuustutkimuksesta kotitalouskohtaiset tiedot makrotaloutta kuvaaviin rahoitustilinpidoon tietoihin. Varallisuustutkimuksen neljännen aallon tulokset valmistuivat vuonna 2023 ja niitä hyödynnettiin DWA-aineiston muodostamisessa. [Tulokset julkaistiin](#) (englanniksi) alkuvuodesta 2024.

Kuviot 19 ja 20 havainnollistavat, että asuntovarallisuuden kasvu koskettaa Suomessa useampaa kotitaloutta kuin pörssinoteerattujen osakkeiden arvonnousu.

Vaurain kymmenys kotitalouksista omistaa suurimman osan kotitalouksien omistamista pörssinoteeratuista osakkeista. Suomalaisten kotitalouksien nettovarallisuus oli yhteensä 913 mrd. euroa vuoden 2023 kesäkuun lopussa, mikä on 27 prosenttia enemmän kuin viisi vuotta sitten. Suurin osa kotitalouksien varallisuudesta on asuntovarallisuutta.

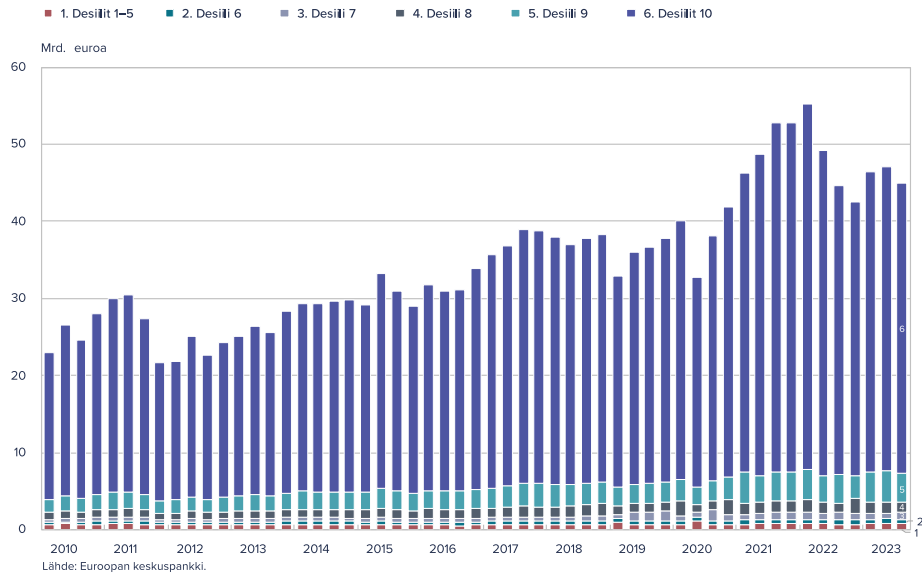
Kuvio 19.

Kotitalouksien asuntovarallisuus Suomessa desiileittäin

Kuvio 20.

Kotitalouksien omistamat listatut osakkeet Suomessa desiileitän

Suomen Pankki osallistui vuonna 2023 aktiivisesti euroalueen pankkien viranomaisraportoinnin uudistamiseen

Suomen Pankki oli vuoden 2023 aikana aktiivinen EKP:n neuvoston joulukuussa 2021 käynnistämässä Integrated Reporting Framework -ohjelmassa (IReF).

Hankkeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa pankkien tilastotiedonkeruuta euroalueella, jolloin vähennetään etenkin useissa maissa toimivien pankkien tilastoraportoinnin taakkaa. Samalla katsotaan kuitenkin jo pidemmälle ja haetaan esimerkiksi yhdenmukaisuutta valvontaraportoinnin kanssa.

Myös tilastojen laadintaprosessi uudistuu ja yhdenmukaistuu eri maissa, mikä tuo aiempaa yksityiskohtaisemmat tiedot entistä nopeammin analyysikäyttöön.

Vuonna 2023 EKP teki keväällä 2021 toteutettua kustannushyötykyselyä täydentävän kyselyn. Kustannusten ja hyötyjen kohdentaminen edesauttaa asetuksen valmistelua, joka pääsee toden teolla vauhtiin talvella 2024.

IReF-asetus korvaa useita nykyisiä EKP:n tilastoasetuksia, ja sen voimaantulon jälkeen lakkaavat Suomen Pankin RATI-, Luoti- ja TIHA-tiedonkeruut.

Suomen Pankki julkaisi uusia maksuliiketilastotietoja vuonna 2023

Suomen Pankki laatii neljännes- ja puolivuositaitin [EKP:n maksuliiketilaston](#).

Tilastotiedot on kerätty vuodesta 2022 alkaen Suomen Pankin maksu- ja petostietojen tiedonkeruussa, jossa kerätään vähittäismaksamisen maksutapahtumien lisäksi lukumäärätietoja muun muassa maksukorteista. Vuosina 2014—2021 tiedot kerättiin vuosittain maksuliiketilastojen tiedonkeruussa.

Vuonna 2023 Suomen Pankki julkaisi ensimmäisiä tietoja maksu- ja petostietojen tiedonkeruusta.

Uudet tilastojulkaisut sisälsivät [neljännesvuositaitaisen maksuliiketilasto-dashboardin](#) ja [tilastotiedotteet](#). Lisäksi aiemmin julkaistua [vuositaitaista maksuliiketilasto-dashboardia](#) uudistettiin. Dashboardeissa julkaistut maksu- ja petostiedot julkaistiin myös Suomen Pankin [avoimen datan palvelussa](#).

Maksuliiketilastojulkaisujen kehittäminen jatkuu vuoden 2024 aikana, kun julkaistava tietosisältö laajenee kattamaan puolivuositaitin raportoituja maksuliiketietoja.

Rahoitussektorin ilmastotilastoinnin ja vertailukelpoisen datan puutteet ovat pitkään haitanneet ilmastomuutokseen liittyvien riskien arvioimista ja ilmastosiirtymän rahoitusta.

Euroopan keskuspankkijärjestelmä aloitti sijoitusrahastojen tilastoasetuksen uudistuksen vuonna 2023

Vuonna 2023 Euroopan keskuspankkijärjestelmä (EKPJ) aloitti sijoitusrahastojen tilastoasetuksen uudistuksen. Valmistelu eteni loppusuoralle; vuonna 2023 käyttäjiltä selvitettiin tietotarpeita ja rahastoilta raportoinnin kustannuksia. Näiden tietojen pohjalta luonnosteltiin uusi asetus.

Julkinen konsultaatio alkoi joulukuussa ja uudistus jatkuu vuonna 2024. Uuden asetuksen mukainen raportointi alkaa kesäkuun 2025 tiedoista.

Keskeisin muutos on, että nyt suurelta osin neljännesvuositaitainen tilasto muuttuu kuukausittaiseksi. Suomen Pankki on tosin kerännyt kaikki tiedot jo nyt kuukausittain.

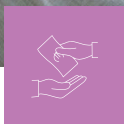
Myös muiden rahastojen tarkempi jaottelu lisää tietojen käyttökelpoisuutta. Lisäksi tuotonjaon ja hallinnointikulujen nykyistä tarkempi erittely mahdollistaa maksutaseen uudelleen sijoitettujen voittojen laadun parantamisen, kun EKPJ:n keskitetyn arvopaperirekisterin (CSDB, Centralised Securities Database) tietoja saadaan parannettua.

Rahoituksen ilmastotilastointi otti Euroopassa merkittäviä edistysaskelia

Tammikuussa 2023 EKPJ julkisti ensimmäiset ilmastonmuutokseen liittyvät rahoitukset [tilastoindikaattorit](#) (englanniksi).

Suomen Pankki osallistui aktiivisesti tilastokomitean alaiseen työhön rahoitussektorin ilmastotilastojen parantamiseksi: Asiantuntijaryhmä työskenteli uudennlaisin työtavoin ja kehitti indikaattoreita kuvaamaan rahoitussektorille kohdistuvia fyysisiä ja siirtymäriskejä. Näin indikaattorien laskennan taustalla käytetty tarkka lainakohtainen aineisto mahdollistaa syvällisen ilmiöanalyysin.

Tarkemmin Suomen pankkisektorin lainoihin kohdistuvista siirtymäriskeistä voit lukea artikkelista [Assessing transition risks in banks' corporate loan portfolios](#) (englanniksi).

Raha ja maksaminen

22.3.2024

Suomen Pankin tehtäviin kuuluvat järjestelmien riskien arviointi, maksamisen tehokkuutta edistävä työ ja näitä tehtäviä tukeva analyysi. Maksu- ja selvitysjärjestelmissä vuoden 2023 painopisteet olivat kansallinen varautuminen sekä [eurooppalaisen maksamisen tulevaisuus](#).

ARTIKKELI LYHYESTI

Pikamaksamisen kehittäminen ja käteispalvelut

Suomen Pankki koordinoi syksyllä 2023 alkanutta projektia eurooppalaisittain yhteensopivan pikamaksuratkaisun aikaansaamiseksi Suomessa. Vaikka käteisen käyttö pysyi vuonna 2023 vähäisenä, sen rooli maksuvälineenä on edelleen tärkeä. Suomen Pankki korosti myös käteispalvelujen riittävän tason turvaamisen tärkeyttä lainsäädännön avulla.

Maksu- ja selvitysjärjestelmien kehitys

Vuonna 2023 keskityttiin kansalliseen varautumiseen ja eurooppalaisen maksamisen tulevaisuuteen. Merkittävä tekninen edistysaskel oli T2-järjestelmän käyttöönotto, joka parantaa maksujen ja selvitysten tehokkuutta. Lisäksi digitaalisen euron kehitystyö eteni valmisteluvaiheeseen.

TARGET-palvelut ja kansainvälinen yhteistyö

Suomen Pankki kehitti vuonna 2023 TARGET-palveluita pohjoismaiselle pankkisektorille. Lisäksi Suomen Pankki ja Euroopan keskuspankki (EKP) toimittivat uuden TARGET-palvelujen analyysiympäristön eurojärjestelmän käyttöön. Suomen Pankki osallistui myös tulevan uuden TARGET-palvelun, yhteisen eurooppalaisen ECMS-vakuushallintajärjestelmän kehittämiseen.

Pikamaksamisen kehittäminen ja käteispalvelut

Pikamaksamista kehitetään Suomessa eurooppalaisittain yhteensopivin tavoin

Pikamaksu tarkoittaa reaaliaikaista tilisiirtoa, joka on mahdollista tehdä päivästä ja kellonajasta riippumatta, myös öisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä.

Suomessa tarjottavista maksupalveluista on puuttunut kaikille kuluttajille yhtäläisesti saatavilla oleva pikamaksamisen palvelu. Lisäksi maksukorteista riippumaton maksuväline lisäisi kilpailua ja tukisi maksamisen varautumista.

Maksuneuvoston työryhmä loi ratkaisumallin, jolla eurojärjestelmän ja Euroopan komission pikamaksamiselle asetetut tavoitteet voitaisiin toteuttaa Suomessa. Työryhmä julkaisi toukokuussa 2023 [Maksufoorum](#)in yhteydessä raportin, joka kokosi ratkaisun keskeiset tekijät.

Syyskuussa 2023 käynnistyi hankkeen jatkotyö, jonka tavoitteena on tuottaa pikamaksamisen sääntökirja sekä sen ylläpitoon ja hallintaan soveltuva hallintomalli.

Hankkeen on tarkoitus valmistua kesään 2024 mennessä. Tämän jälkeen on varmistettava palvelun käyttöönotto.

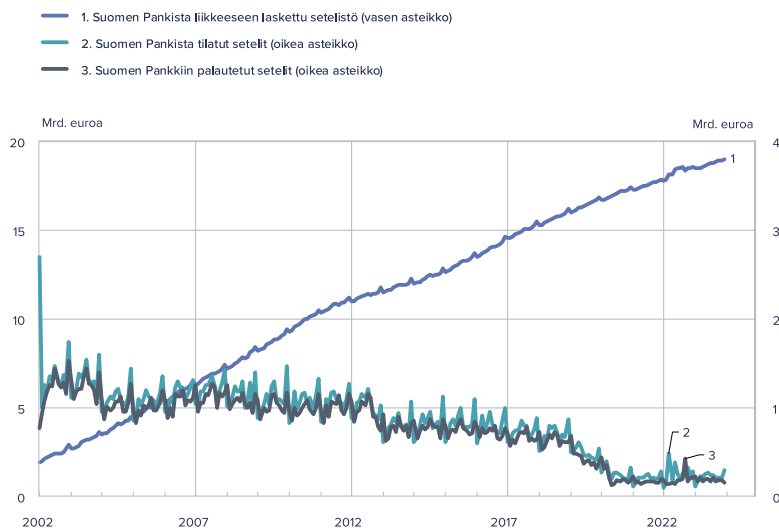
Suomen Pankki haluaa turvata käteispalvelujen riittävän tason

Suomen Pankin yksi perustehtävistä on huolehtia rahahuollosta ja setelien liikkeeseen laskemisesta Suomessa. Suomen Pankki toimii yhdessä muiden rahahuollon osapuolien kanssa varmistamassa setelien saatavuuden, aitouden ja kuntoisuuden.

Käteisen liikkeeseenlasku Suomessa kasvoi, mutta kysyntä tasoittui vuoden 2022 piikkien jälkeen koronapandemian aikaiselle tasolle. Erityisesti kesällä ja vuoden lopussa käteistä tilattiin Suomen Pankista enemmän kuin palautettiin.

Kuvio 21.

Suomen Pankista liikkeeseen laskettu setelistö

Käteisen saatavuudessa ja käytettävyydessä ei ole havaittu suuria muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna, vaikka käteismaksamisen väheneminen aiheuttaa haasteita käteisverkon ylläpitämiselle.

Suomen Pankin keväällä 2023 teettämän [kuluttajakyselyn](#) mukaan 90 % kuluttajista on tyytyväisiä käteisen saatavuuteen. Sen sijaan osa etenkin pienemmistä liikkeistä on lopettanut käteismaksujen vastaanoton. Edelleen noin 40 % kuluttajista pitää käteismaksun mahdollisuutta hyvin tai melko tärkeänä.

Suomen Pankki esitti jo vuonna 2022, että käteispalvelujen riittävä taso tulee turvata lainsäädännöllä. Vuonna 2023 valtiovarainministeriö käynnisti peruspankkipalveluita ja luottolaitoksia koskevan sääntelyn muutostarpeiden arvioinnin, ja Euroopan komissio teki käteisrahan asemaa turvaavan säädöschdotuksen eurokäteisen asemasta laillisena maksuvälineenä. Suomen Pankki osallistui keskusteluun kotimaassa ja eurojärjestelmässä.

Väärennetyn käteisen käyttö oli Suomessa vähäistä vuonna 2023. Setelien kierrosta löydettiin 653 euroseteliväärennöstä. Määrä oli hieman kasvanut edellisvuodesta, mutta oli edelleen hyvin maltillinen.

Eurosetelien ulkoasua uudistetaan

Kroatiasta tuli euroalueen 20. jäsenvaltio sen ottaessa eurot käyttöön 1.1.2023. Suomen Pankki teki Forexin kanssa sopimuksen Kroatian kunasetelien vaihtamisesta euroiksi, ja tammi-helmikuussa 2023 niitä pystyi vaihtamaan kuluitta.

EKP on uudistamassa eurosetelien ulkoasua. EKP kartoitti yleisön mielipiteitä uusien setelien teemaksi kesän 2023 aikana. Marraskuussa EKP:n neuvosto valitsi kansalaisten mieltymysten pohjalta suunnittelun seuraavaan vaiheeseen mahdollisiksi teemoiksi ”eurooppalainen kulttuuri” ja ”joet ja linnut”.

Suomen Pankki toi käteistä ja rahahuoltoa tutuksi vuonna 2023

Suomen Pankki järjesti maaliskuussa 2023 Helsingissä ja Jyväskylässä vuosittaiset seteliseminaarit, jotka keskittyivät aitojen eurojen ja ulkomaan valuuttojen tunnistamisen lisäksi rahanpesun ja väärennösten torjumiseen.

Joulukuussa Suomen Pankki julkaisi neljä lyhyttä [animaatiovideota](#), jotka esittelevät Suomen Pankin rahahuoltoa ja käteistä kertomalla setelien elinkaaren Suomen rahahuollon näkökulmasta.

Maksu- ja selvitysjärjestelmien kehitys

Uusi T2 -maksujärjestelmä on keskuspankkirahan ydin

Vuonna 2008 Suomessa käyttöön otettu TARGET2 -maksujärjestelmä korvattiin 20.3.2023 uudella [T2-järjestelmällä](#), joka toi mukanaan muun muassa parannuksia pankkien likviditeetin hallintatyökaluihin sekä uudet ja korkeamman automaatioasteen mahdollistavat ISO20022 -maksusanomastandardit.

T2 -maksujärjestelmää käyttävät sekä Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolet että muut suomalaiset ja pohjoismaiset luottolaitokset, arvopaperikeskukset ja keskusvastapuolet.

Vuonna 2023 T2:ssa (19.3.2023 saakka TARGET2-järjestelmä) välitettiin Suomen Pankin osallistujien toimesta päivittäin maksuja keskimäärin noin 81 mrd. euron arvosta.

Euroclear Finland liittyi T2S-selvitysalustalle vuonna 2023

T2S (TARGET2-Securities) on eurojärjestelmän rakentama arvopapereiden selvitysalusta, jolla on mukana 24 arvopaperikeskusta 23:sta Euroopan maasta. Se mahdollistaa reaaliaikaiset arvopapereiden siirrot keskuspankkirahassa tehtyjä maksuja vastaan.

Suomen Pankki toimii Euroclear Finlandin yleisvalvojana ja vastaa yhdessä eurojärjestelmän kanssa T2S-palvelun tuottamisesta Suomessa osana TARGET-palveluita.

Vuoden 2023 aikana Suomen Pankki valmisteli [Euroclear Finlandin T2S-järjestelmään liittymistä](#) yhdessä EKP:n kanssa ja tuki T2S-osapuoliaan järjestelmän käyttöönotossa. Järjestelmä otettiin käyttöön onnistuneesti 11.9.2023, mistä lähtien suomalaiset arvopaperikaupat on selvitetty T2S:ssa.

Digieurohanke siirtyi vuonna 2023 valmisteluvaiheeseen

Käteistä täydentävä digieuro tarjoaisi toteutuessaan euroalueen kuluttajille ja yrityksille enemmän valinnanvaraa eri maksutapojen välillä. Se varmistaisi, että yhteisvaluutta on euroalueen asukkaiden saatavilla niin fyysisessä kuin digitaalisessa muodossa.

Päätöstä digieuron liikkeeseenlaskusta ei kuitenkaan ole tehty.

Mahdollisen digieuron ydintavoitteena on tukea keskuspankkirahan asemaa rahajärjestelmän ankkurina, vahvistaa Euroopan strategista riippumattomuutta sekä edistää kilpailua ja maksamisen tehokkuutta euroalueella.

Vuoden 2023 lokakuussa eurojärjestelmän digieurohankkeen kaksivuotinen tutkimusvaihe päättyi EKP:n neuvoston päätettyä käynnistää seuraavan, kaksivuotisen valmisteluvaiheen.

Valmistuneessa tutkimusvaiheessa eurojärjestelmä vahvisti korkeantason tekniset tuotekuvaukset ja käyttäjävaatimukset digieurohankkeen suuntaviivoiksi, joihin jatkovalmistelussa tullaan nojaamaan.

Valmisteluvaiheen keskeinen tavoite on valmistella varsinaisen kehitystyön käynnistäminen sekä jatkokehityksen edellytysten mahdollistaminen maksunsaajien ja maksupalveluntarjoajien omaa suunnittelua ja valmistautumista varten.

Suomen Pankin rooli [digieuron valmistelussa](#) oli aktiivinen vuoden 2023 aikana.

Hankkeen tärkeimpänä päätöksentekuelimenä on korkean tason työryhmä, jossa Suomen Pankin edustajana toimii johtokunnan jäsen **Tuomas Välimäki**.

Suomen Pankki osallistui myös korkean tason työryhmän työtä tukevien ryhmien toimintaan, minkä ohella hanketta edistettiin eurojärjestelmän pysyvien komiteoiden työssä.

TARGET-palvelut ja kansainvälinen yhteistyö

TARGET-palvelut elävät ajassa

TARGET-palveluilla tarkoitetaan eurojärjestelmän tarjoamia markkinainfrastruktuuripalveluita, joihin kuuluvat likviditeetin hallinta ja maksujen selvitys (T2), pikamaksamisen palvelut (TIPS, TARGET Instant Payment Settlement) sekä arvopaperiselvitys (T2S, TARGET2-Securities).

Suomen Pankki tarjoaa TARGET-palveluita pohjoismaiselle pankkisektorille osana lakisääteisiä tehtäviään.

Yhteistä kaikille TARGET-palveluille on maksujen tai arvopaperiselvityksen tapahtuminen toteuttaminen reaaliaikaisesti keskuspankkirahassa, mikä tarkoittaa näiden transaktioiden riskittömyyttä keskuspankin roolista johtuen.

TARGET-palvelut mahdollistavat rahojen ja arvopapereiden sujuvan liikkumisen Euroopassa ja tukevat yhteisen rahapolitiikan toteutusta.

Osana eurojärjestelmää Suomen Pankki osallistuu aktiivisesti TARGET-palveluiden kehittämiseen markkinainfrastruktuurilautakunnassa (Market Infrastructure Board) ja sen työryhmissä. Suomen Pankki toimii TARGET-palveluiden kansallisena asiantuntijakeskuksena ja siten tukee omia asiakkaitaan järjestelmän käyttöön liittyvissä kysymyksissä, koordinoi järjestelmän ylläpitoa ja testausta sekä varmistaa toiminnan jatkuvuuden häiriötilanteissa.

Suomen Pankki ja EKP toimittivat vuonna 2023 uuden TARGET-palveluiden analyysiympäristön eurojärjestelmälle

Vuonna 2023 Suomen Pankki toimitti yhdessä EKP:n kanssa eurojärjestelmälle uuden TARGET-palveluiden analyysiympäristön ja simulaattorihjelmiston.

Kyseessä on jo toinen Suomen Pankin eurojärjestelmälle tekemä simulaattoritoimitus. EKP:n analyysiympäristössä toimiva simulaattorihjelmisto perustuu Suomen Pankin kehittämään yleiskäyttöiseen [BOF-PSS -maksu- ja selvitysjärjestelmäsimulaattoriin](#) (englanniksi).

Elokuun 2023 lopulla järjestettiin sarjassaan 21. kansainvälinen simulaattoriseminaari Helsingissä. Simulaattoriseminaarin yhteydessä järjestettiin perinteisesti harjoituskurssi uusille BoF-PSS3 -simulaattorikäyttäjille.

Kansainvälinen yhteistyö on jatkunut vahvana. Suomen Pankki toteutti vuonna 2023 kolme kansainvälistä simulaattorin käyttöönottokonsultaatiota eri maiden keskuspankeille.

Lisäksi Suomen Pankki aloitti kansainvälisen valuuttarahaston (IMF, International Monetary Fund) kanssa analyysihankkeen, jossa sovelletaan simulaattoria maksujärjestelmiin kohdistuvien kyberuhkiin liittyvien vahinkojen suuruusluokkien arvioimiseen.

Suomen Pankki on mukana rakentamassa yhteistä vakuushallintajärjestelmää

Eurojärjestelmän yhteisestä ECMS-vakuusjärjestelmässä ([Eurosystem Collateral Management System](#) (englanniksi)) hallinnoidaan rahapolitiikan operaatioissa kansallisille keskuspankeille vakuudeksi tuotuja arvopapereita, joita tällä hetkellä käsitellään 20 kansallisen keskuspankin omissa järjestelmissä.

Suomen Pankki tuki vuoden 2023 aikana omia rahapolitiikan vastapuoliaan järjestelmän käyttöönottoon valmistautumisessa.

Järjestelmän testaukseen liittyvien haasteiden takia EKP:n neuvosto päätti vuoden 2023 marraskuussa siirtää ECMS:n käyttöönoton marraskuuhun 2024.

Varallisuuden hallinta

22.3.2024

Suomen Pankin yksi lakisääteisistä tehtävistä on valuuttavarannon hallinta ja hoito. Vuonna 2023 rahoitusmarkkinat palasivat sijoitustuottojen näkökulmasta myönteisempään tilanteeseen vaikean edellisvuoden jälkeen.

ARTIKKELI LYHYESTI

Rahoitusvarallisuuden hallinta

Rahoitusmarkkinat palautuivat myönteisempään suuntaan vuonna 2023. Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto oli 586 miljoonaa euroa.

Rahoitusvarallisuus ja valuuttavaranto

Valuuttavarannon hallinta on olennainen osa Suomen Pankin lakisääteisiä tehtäviä. Se auttaa osaltaan varautumaan tulevaisuuden epävarmuuksiin ja riskeihin. Vuosi 2023 oli Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotoille merkittävästi edellisvuotta parempi.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja ilmastoraportointi

Suomen Pankin sijoitustoiminta korostaa vastuullisuutta. Se näkyy varallisuuden hallinnoinnissa ja on osa sijoituspolitiikkaa. Vuonna 2023 Suomen Pankki seurasi ja raportoi sijoitustoimintansa ilmastovaikutuksia eurojärjestelmän yhteismitallisten raportointivaatimusten mukaan.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden hallinta

Rahoitusmarkkinoilla palattiin vuonna 2023 normaalimpiin markkinaolosuhteisiin

Sijoitusten tuottonäkökulmasta vuonna 2023 rahoitusmarkkinoilla palattiin normaalimpiin markkinaolosuhteisiin erittäin haasteellisen edellisvuoden jälkeen.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto vuodelta 2023 oli 586 milj. euroa, josta varsinaisen sijoitustoiminnan tuotto ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta oli 543 milj. euroa.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuudella tarkoitetaan pankin oman sijoitustoiminnan alaisia tase-eriä, joita vuoden 2023 lopussa oli noin 13,4 mrd. euroa.

Rahoitusvarallisuuteen eivät sisälly eurojärjestelmän rahapolitiikkaan liittyvät tase-erät, kuten rahapoliittiset velkakirjojen osto-ohjelmat tai pankeille myönnetyt lainat.

Oman rahoitusvarallisuutensa koosta Suomen Pankki päättää nettorahoitusvaroja koskevan [ANFA-sopimuksen](#) (Agreement on Net Financial Assets) puitteissa.

ANFA-sopimus on eurojärjestelmän keskuspankkien ja Euroopan keskuspankin (EKP) välinen sopimus. Sillä säännellään eurojärjestelmän keskuspankkien sijoituksia, jotka liittyvät niiden kansallisten tehtävien hoitoon.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuutta hallinnoidaan keskuspankkিতavoitteiden mukaisesti huomioiden sijoitustoiminnan tuotot ja riskit sekä vastuullisuusnäkökohdat.

Valuuttavarannon hallinta kuuluu Suomen Pankin lakisääteisiin tehtäviin

Valuuttavarannon hallussapito ja hoito kuuluvat Suomen Pankin lakisääteisiin tehtäviin. Suomen Pankin valuuttavarannon koko ja jako eri valuuttoihin on strateginen päätös, joka perustuu varautumisperusteisiin näkökohtiin. Valuuttavarannon hallintaan liittyvät päätökset tehdään Suomen Pankin johtokunnassa tarvittaessa tai vähintään kolmen vuoden välein.

Valuuttakohtaiset tavoitetasot vuosiksi 2022–2024 ovat Yhdysvaltain dollarille (USD) 5 mrd., Englannin punnalle (GBP) 650 milj. ja Japanin jenille (JPY) 95 mrd. kyseistä valuuttaa.

Valuuttavarannon hoidolla on keskeinen rooli, kun Suomen Pankki huolehtii taloudellisesta valmiudestaan kohdata tulevaisuuden epävarmuuksia ja riskejä. Sen lisäksi Suomen Pankissa varaudutaan muun muassa maan ulkoista maksukykyä heikentäviin kriiseihin.

Rahoitusvarallisuus ja valuuttavaranto

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden sisältö vuonna 2023

Vuoden 2023 lopussa Suomen Pankin rahoitusvarallisuus oli noin 13,4 mrd. euroa (taulukko 6).

Rahoitusvarallisuuden uudistettu kehikko otettiin käyttöön vuoden alussa. Sen mukaisesti rahoitusvarallisuus koostuu valuuttavarannosta, pitkäaikaisista sijoituksista sekä kultavarannosta.

Suomen Pankin valuuttavarannon muodostavat puolestaan suorat ja epäsuorat valuuttamääräiset korkosijoitukset sekä [kansainvälisen valuuttarahaston erityisten nosto-oikeuksien määräiset erät \(SDR, Special Drawing Rights\)](#).

Suomen Pankin kultavarannon arvo oli 2,9 mrd. euroa vuoden 2023 lopussa. Kultavarannolla ei tehty aktiivista sijoitustoimintaa vuonna 2023.

Taulukko 6.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus	31.12.2023 milj. euroa	31.12.2022 milj. euroa
Kulta	2 945	2 690
Valuuttavaranto	6 923	6 861
SDR	986	933
USD-määräiset korkosijoitukset	4 296	4 274
GBP-määräiset korkosijoitukset	763	718
JPY-määräiset korkosijoitukset	621	684
Korkorahastot	257	252
Pitkäaikaiset sijoitukset	3 553	1 484
Osakesijoitukset	1 281	1 328
Kiinteistösijoitukset	172	156
Korkosijoitukset	493	
Käteinen	1 607	
Yhteensä	13 421	11 035

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankin sijoituspolitiikka on strategisen tason päätös

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden sijoituksia ohjaa pankin johtokunnan vuosittain päättämä sijoituspolitiikka. Sijoituspolitiikka koostuu korkosijoituspolitiikasta, pitkäaikaisen sijoitustoiminnan sijoituspolitiikasta ja vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteista.

Valuuttavarannon korkosijoituspolitiikka määrittelee strategisen korkosijoitusten omaisuuslajikohtaisen jakauman ja valuuttakohtaisen korkoriskin tason.

Pitkäaikaisella sijoitustoiminnalla on muuhun rahoitusvarallisuuteen verrattuna korkeampi tuotto-odotus ja alhaisempi likviditeettivaatimus. Riskin ja tuoton suhde paranee koko taseen tasolla, kun varallisuus hajautetaan erilaisiin sijoituskohteisiin.

Suomen Pankki päivittää [vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet](#) tarvittaessa ja vuosittain sijoituspolitiikan yhteydessä. Suomen Pankin verkkosivuilla julkaistaan lisäksi myös vastuullisen sijoittamisen vuosiraportti keväällä 2024.

Rahoitusvarallisuuden sijoituspolitiikka muodostaa suorille korkosijoituksille strategisen markkinaperusteisen indeksin, johon toteutettavaa sijoitustoimintaa voidaan verrata.

Suomen Pankin varainhallintatoimisto voi sijoitustoiminnassaan poiketa strategisesta indeksistä ennalta asetettujen liikkumarajojen ja riskirajoitteiden mukaisesti.

Pitkäjänteinen ja koko taseen riskit huomioiva sijoituspolitiikka mahdollistaa vahvan taseen ylläpidon ja edistää Suomen Pankin tavoitetta vakaasta voitonjaosta valtiolle vakavaraisuutta vaarantamatta.

Suomen Pankin valuuttavarannon korkosijoitukset vuonna 2023

Suomen Pankin valuuttavarannon korkosijoitukset (pois lukien [SDR-määräiset erät](#)) jakautuivat valtioiden velkakirjoihin ja keskuspankkitalletuksiin (57,6 %), monikansallisten tai valtioliitännäisten liikkeeseenlaskijoiden velkakirjoihin (27,1 %), pankkien vakuudellisiin katettuihin velkakirjoihin (4,7 %), yritysten liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin (10,0 %) ja käteisinstrumentteihin (0,6 %).

Rahastomuotoisia korkosijoituksia oli yhteensä 257 milj. euron arvosta kansainvälisen järjestelypankin (BIS, Bank for International Settlements) hallinnoimassa vihreiden velkakirjojen (green bond) rahastossa.

Korkosalkun korkoriskiä mittaava keskimääräinen duraatio eli keskimääräinen juoksuaika oli vuoden 2023 lopussa 2,3 vuotta. Korkosijoituksia tehdään korkean luottoluokituksen velkakirjoihin.

Suomen Pankin pitkäaikaiset sijoitukset vuonna 2023

Suomen Pankki tekee pitkäaikaisia sijoituksia taseen hyvin pitkäaikaiseksi katsottujen pääomaerien reaaliarvon säilyttämiseksi.

Pitkäaikaiset sijoitukset koostuivat vuonna 2023 osake-, kiinteistö-, korko- ja käteisinvestisioista. Pitkäaikaisen salkun koko oli vuoden lopussa yhteensä 3 553 milj. euroa.

Osakesijoitukset on tehty kehittyneiden markkinoiden maailmanindeksiä seuraaviin sekä vastuullisuus- ja ilmastokysymykset huomioiviin indeksirahastoihin passiivisten ETF-rahastojen (Exchange Traded Funds) kautta.

Kiinteistösijoitukset on hajautettu useaan eurooppalaiseen listaamattomaan kiinteistörahastoon, joiden omistamat kiinteistöt ovat hyvillä sijainneilla ja helposti vuokrattavissa.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotot ja riskit vuonna 2023

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotot nousivat merkittävästi edellisvuodesta (4,5 % vrt. -0,2 % v. 2022).

Markkinoilla korot nousivat vuoden alkupuolella ja vaikka Yhdysvaltojen paikallispankkikriisi maaliskuussa väliaikaisesti lisäsi epävarmuutta, niin korkojen nousu jatkui syksyä kohti ja markkinoiden päähuomio keskittyi inflaatiokehitykseen sekä keskuspankkien rahapolitiikkaan.

Syksyllä talousdata osoitti pehmentymisen merkkejä ja inflaatio hidastui, minkä seurauksena korot laskivat loppuvuotta kohti.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto vuonna 2023 oli 4,5 % (585,8 milj. euroa). Varsinaisen sijoitustoiminnan tuotto ilman valuuttakurssimuutosten, kultavarannon ja SDR-määraisten erien vaikutusta oli 5,8 % (543,2 milj. euroa).

Taulukko 7.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotto	2023		2022	
	%	milj. euroa	%	milj. euroa
Valuuttavarannon korkosijoitukset	4,1	238,0	-3,1	-192,9
Pitkäaikaiset sijoitukset	8,8	305,2		
Osakesijoitukset	20,2	260,1	-17,7	-268,8
Kiinteistösijoitukset	-11,6	-19,0	6,7	10,3
Korkosijoitukset	1,0	4,6		
Käteinen	3,9	59,5		
Sijoitustoiminta yhteensä	5,8	543,2	-5,9	-451,3
Valuuttavarannon korkosijoitusten valuuttakurssimuutos	-3,6	-216,3	3,5	263,3
Sijoitusvarallisuus yhteensä	3,5	326,9	-2,5	-188,0
Kulta	9,5	255,0	6,0	152,3
SDR	0,4	3,9	1,8	11,4
Rahoitusvarallisuus yhteensä	4,5	585,8	-0,2	-24,3

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankin valuuttavarannon korkosijoitusten tuotto oli 238,0 milj. euroa, josta suurin osa eli 204,6 milj. euroa tuli Yhdysvaltain dollarin määräisistä sijoituksista. Englannin punnan määräisten korkosijoitusten tuotto oli 33,3 milj. euroa ja Japanin jenin määräisten korkosijoitusten tuotto oli hieman negatiivinen, -0,5 milj. euroa.

Korkojen lasku loppuvuonna tuki myös osakemarkkinoita ja kaiken kaikkiaan vuosi 2023 oli osakemarkkinoilla vahva. Globaalisti osakekurssit nousivat vuoden aikana noin 20 % Yhdysvaltojen ja suurten teknologiayhtiöiden vetämänä. Suomen Pankin pitkäaikaisen salkun osakesijoitukset tuottivat 20,2 %, eli 260,1 milj. euroa vuonna 2023.

Kiinteistösijoitukset tuottivat heikosti koko vuoden ajan. Korkojen nousu sekä heikkenevät talousnäkömät Euroopassa painoivat kiinteistösijoitusten arvostuksia alaspäin.

Tämä näkyi myös Suomen Pankin pitkäaikaisen salkun kiinteistösijoituksissa, joiden tuotto painui vuonna 2023 selvästi negatiiviseksi ja oli -11,6 %, eli -19,0 milj. euroa.

Suomen Pankin kiinteistösijoitukset on tehty markkinoiden vähäriskisimpään osaan sijoitaviin listaamattomiin kiinteistörahastoihin eli niin sanottuihin core-rahastoihin. Niiden arvot muuttuvat viiveellä listattujen kiinteistörahastojen markkinoihin verrattuna ja näin ollen vuoden 2023 tuottoja laskivat myös edellisvuoden vaikeat markkinaolosuhteet.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus pieneni euromääräisesti valuuttakurssimuutosten kautta Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin heikennyttyä euroa vastaan.

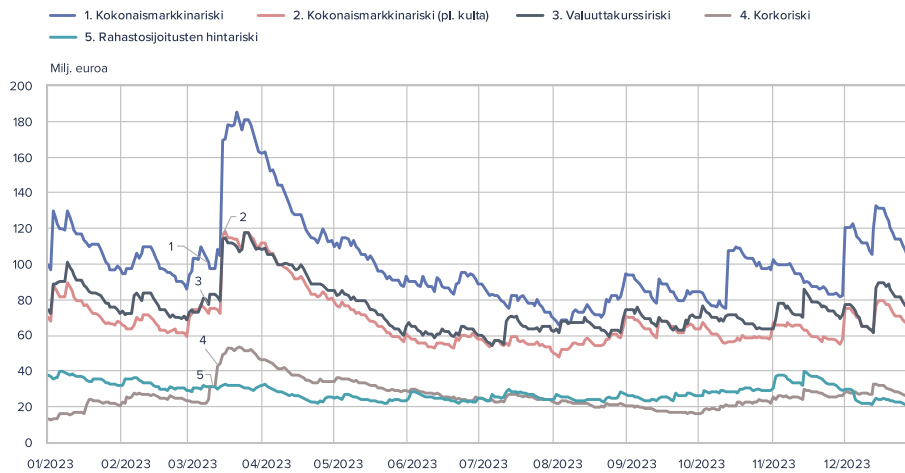
Dollarin heikentymisestä aiheutui -152,8 milj. euron ja jenin heikentymisestä -88,2 milj. euron negatiiviset arvomuutostuotot vuoden 2023 aikana. Englannin punnan vahvistuminen sen sijaan näkyi 24,2 milj. euron positiivisena arvomuutostuottona ja myös kullan arvonnousu kasvatti rahoitusvarallisuuden euromääräistä arvoa yhteensä 255,0 milj. euroa.

Rahoitusvarallisuuden markkinariski VaR (Value-at-Risk 99 %, 1 pv) vaihteli 66 milj. eurosta 186 milj. euroon vuonna 2023 (kuvio 22).

Valuuttakurssiriski on Suomen Pankin valuuttamääräisen korkosijoitusvarallisuuden merkittävin riski. Valuuttavarannon suuruus on mitoitettu keskuspankkitehtävien edellyttämälle tasolle.

Kuvio 22.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden markkinariskin VaR-luvut vuonna 2023*

*Päivän ajanjakso, 99 prosentin luottamustaso.
Lähde: Suomen Pankki.

Euroopan keskuspankin valuuttavaranto-osuus vuonna 2023

[EKP:llä on oma valuuttavarantonsa](#), jonka hallinnointi on hajautettu eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien tehtäväksi [pääoma-avaimen mukaisin osuuksin](#).

Suomen Pankki hallinnoi osuutta EKP:n valuuttavarannosta yhdessä Viron keskuspankin kanssa. EKP:n valuuttavarannon hallinnoinnissa korostuvat turvallisuus- ja likvidiystavoitteet, sillä varannon keskeisenä tarkoituksena on taata riittävät resurssit eurojärjestelmän valuuttamarkkinatoimenpiteiden tarpeisiin.

Suomen ja Viron yhdistetyistä valuuttavaranto-osuuksista koostuvan Yhdysvaltain dollarin määräisen varanto-osuuden arvo oli vuoden 2023 lopussa 1 175 milj. euroa. Lisätietoja EKP:n valuuttavarannon hoidosta on saatavilla [EKP:n vuosikertomuksesta](#).

Vastuullinen sijoitustoiminta ja ilmastoraportointi vuonna 2023

Vastuullisuus on yksi Suomen Pankin sijoituspäätöksiä ohjaavista tekijöistä

Keskuspankkien sijoitustoiminnan peruseriaatteita ja -tavoitteita ovat tyypillisesti turvallisuus, likvidiys ja tuotto.

Suomen Pankissa vastuullisuus on lisätty näiden rinnalle neljänneksi sijoituspäätöksiä ohjaavaksi tavoitteeksi ja tiiviiksi osaksi jokapäiväistä sijoitustoimintaa.

Suomen Pankin sijoitusvarallisuutta hallinnoitiin [sijoitustoiminnalle asetettujen vastuullisuusperiaatteiden](#) mukaisesti vuoden 2023 aikana.

Suomen Pankki on asettanut koko sijoitusvarallisuudelleen [hiilineutraaliustavoitteen](#), joka tulee saavuttaa viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi sijoitusvarallisuuden erille on asetettu [määrällisiä ja laadullisia ilmastovälitavoitteita](#). Vuonna 2023 sijoitusvarallisuuden erät olivat linjassa vuodeksi 2025 määriteltyjen välitavoitteiden kanssa.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen koko sijoitusvarallisuuden osalta riippuu ensisijaisesti siitä, miten valtiot onnistuvat Pariisin ilmastonsopimuksen tavoitteissa, sillä keskuspankkitoimintojen vuoksi merkittävä osa Suomen Pankin sijoitusvarallisuudesta on sijoitettu valtioiden liikkeeseen laskemiin velkakirjalainoihin. Osake- ja yritysainasijoitusten osalta hiilineutraaliustavoitteeseen on mahdollista päästä jo ennen vuotta 2050.

Suomen Pankin sijoitustoimintaa kehitettiin ja toteutettiin myös YK:n tukemien vastuullisen sijoittamisen [PRI-periaatteiden](#) (Principles for Responsible Investment) mukaisesti, jotka Suomen Pankki allekirjoitti vuonna 2019.

Vuoden 2023 lopussa saatu PRI-arviointiraportti vuodelta 2022 antoi Suomen Pankille hyvät arvostukset vastuullisuuden toteutumisesta sijoitustoiminnassa.

Suomen Pankki raportoi sijoitustoimintansa ilmastovaikutukset eurojärjestelmän yhteismitallisten vaatimusten mukaan.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan ilmastotunnusluvut

Suomen Pankki julkaisi huhtikuussa 2023 ensimmäistä kertaa koko sijoitustoiminnan kattavan [vastuullisen sijoittamisen vuosiraportin](#) vuodelta 2022, joka sisältää myös rahoitusvarallisuuden ilmastoraportin sekä eurojärjestelmän yhteismitallisten raportointivaatimusten mukaiset ilmastotunnusluvut sijoitusluokittain. Vastuullisen sijoittamisen vuosiraportti ja ilmastotunnusluvut vuodelta 2023 julkaistaan Suomen Pankin verkkosivuilla kevään 2024 aikana. Julkaisussa kuvataan myös ilmastotunnuslukujen laskentakaavat ja raportoidaan lisäksi eurojärjestelmän vähimmäisvaatimukset ylittäviä elementtejä, kuten eteenpäin katsovia ilmastotunnuslukuja.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan merkittävimmät päästöt kohdistuvat valtionlainasijoituksiin, joita Suomen Pankilla on sijoitusvarallisuudessa muun muassa keskuspankkitehtäviensä vuoksi (taulukko 8).

Taulukko 8.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan ilmastotunnusluvut 31.12.2023					
Valtiolliset liikkeeseenlaskijat					
Valtiot ja valtiosidonnaiset					
		Tuotanto	Kulutus	Valtionhallinto	
Salkun koko (milj. euroa)			3 661		
Vihreiden velkakirjojen osuus (milj. euroa)			39		
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (tCO₂e) per ostovoimapariteetilla korjattu BKT, väestön lukumäärä tai kokonaiskulutus)		340	20	340	
WACI (ilmastodatan kattavuus)		97 %	97 %	97 %	
Absoluuttiset päästöt (tonnia hiilidioksidiekvivalenttia, tCO₂e)		970 000	1 099 000	143 000	
Absoluuttiset päästöt (ilmastodatan kattavuus)		97 %	97 %	97 %	
Hiilijalanjälki (tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (tCO₂e) sijoitettua miljoonaa euroa kohden)		340	380	50	
Hiilijalanjälki (ilmastodatan kattavuus)		97 %	97 %	97 %	
Ei-valtiolliset liikkeeseenlaskijat					
	YHTEENSÄ	Monikansalliset liikkeeseenlaskijat	Katetut velkakirjat	Yrityslainat	Osakkeet
Salkun koko (milj. euroa)	3 676	1 497	273	636	1 270
Vihreiden velkakirjojen osuus (milj. euroa)	359	336	0	24	
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (tCO₂e) miljoonaa euroa liikevaihtoa kohden)	40	<10	<10	60	80

WACI (ilmastodatan kattavuus)	85 %	64 %	100 %	97 %	100 %
Absoluuttiset päästöt (tonnia hiilidioksidiekvivalenttia, tCO₂e)	83 000	<100	<100	37 000	46 000
Absoluuttiset päästöt (ilmastodatan kattavuus)	85 %	64 %	100 %	97 %	100 %
Hiilijalanjälki (tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (tCO₂e) sijoitettua miljoonaa euroa kohden)	30	<1	<1	60	40
Hiilijalanjälki (ilmastodatan kattavuus)	85 %	64 %	100 %	97 %	100 %

Lähteet: ISS, C4F ja Maailmanpankki.

Vuonna 2023 osakesijoitusten hiilijalanjälki pieneni suunnitellusti kohti vuodelle 2025 asetettua välitavoitetta

Osakesijoituksissa lähestyttiin edellisvuoden tapaan osakesijoituksille välitavoitteeksi vuodelle 2025 asetettua keskimääräisen hiili-intensiteetin (WACI, Weighted Average Carbon Intensity) puolittamista vuoden 2021 lähtötasoon verrattuna (taulukko 9).

Vuoden 2023 aikana ei tehty lisäsijoituksia ilmasto- tai ESG-rahastoihin, mutta osakeallokaation hiili-intensiteettiarvoa paransi vuoden lopussa pitkäaikaisen sijoitussalkun kokonaisallokaation sopeuttamiseksi toteutetut myynnit kehittyneiden markkinoiden maailmanindeksejä seuraavista indeksirahastoista.

Taulukko 9.

Suomen Pankin osakesijoitusten päästöintensiteetin vähennys lähtötasosta vuoden 2023 loppuun				
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	2021/N1 (lähtötaso)
WACI (Weighted Average Carbon Intensity, tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (tCO ₂ e) laskettuna liikevaihdolla [milj. USD])	87	107	135	151
Vähennys lähtötasoon	-43 %	-29 %	-11 %	-
Lähde: ISS.				

Suomen Pankin taloudellisten riskien hallinta vuonna 2023

22.3.2024

Rahapolitiikan toimeenpano sekä rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimivuuden turvaaminen ovat keskuspankin ydintehtäviä. Niiden toteuttaminen aiheuttaa taloudellisia riskejä, joihin varaudutaan riskipuskureilla. Vuonna 2023 riskipuskurit pienenevät, koska kohonnut korkotasoa kasvatti keskuspankkitalletusten korkokustannuksia Suomen Pankille.

ARTIKKELI LYHYESTI

Taloudellisten riskien hallinta

Keskuspankkitehtävien toteuttaminen aiheuttaa Suomen Pankille taloudellisia riskejä. Riskeihin varaudutaan puskureilla.

Rahapoliittiset toimet

Suomen Pankin tase on rahapoliittisten toimien johdosta suuri. Tase pienenee ajan mittaan, kun osto-ohjelmissa hankitut velkakirjat erääntyvät ja pidempiaikaiset luotto-operaatiot maksetaan takaisin.

Taseen korkokustannukset

Suomen Pankin taseessa on rakenteellinen korkorisiki. Vuonna 2023 riskipuskurit pienenivät, koska kohonnut korkotaso kasvatti keskuspankkitalletusten Suomen Pankille aiheuttamia korkokustannuksia.

Suomen Pankin sijoitustoiminnasta ja rahapolitiikan toteuttamisesta syntyvät riskit

Vuoden 2023 lopussa [Suomen Pankin rahoitusvarallisuus oli noin 13 mrd. euroa](#). Se koostui kulta- ja valuuttavarannosta sekä pitkäaikaisista sijoituksista, jotka sisälsivät korkosijoituksia, osake- ja kiinteistörahastosijoituksia sekä käteistä. Rahoitusvarallisuus ei sisällä rahapolitiikan toteutukseen liittyviä eriä, kuten pankeille myönnettyjä rahapoliittisia luottoja tai rahapoliittisissa operaatioissa ostettuja arvopapereita.

Valuuttavaranto sisältää likvidejä korkosijoituksia. Valuuttavarannon koko on mitoitettu keskuspankkitehtävien edellyttämälle tasolle.

Merkittävä osa Suomen Pankin varallisuudesta on rahapoliittisista syistä ostettuja velkakirjoja sekä rahapolitiikan toimeenpanossa syntyneitä lainasaatavia pankeilta. Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimet toteutetaan hajautetusti eri jäsenmaiden ja Euroopan keskuspankin (EKP) kesken, mutta niiden riskit ja tuotot jaetaan suurelta osin kansallisten keskuspankkien kesken.

Rahapoliittisten saatavien riski vastaa lähtökohtaisesti niin sanotun [pääoma-avaimen](#) mukaista osuutta eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien rahapoliittisista kokonaissaatavista. Vuoden 2023 lopussa Suomen Pankin osuus oli 1,822 %.

Kansalliset keskuspankit kantavat kuitenkin itse julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelman sekä pandemiaan liittyvän osto-ohjelman (PEPP, pandemic emergency purchase programme) valtionlainojen ja valtioidonnaisten lainojen aiheuttamat riskit.

Suomen Pankin rahapoliittisten saatavien määrä pieneni vuonna 2023

Eurojärjestelmän rahapoliittisten saatavien määrä pieneni vuoden 2023 aikana noin 1 200 mrd. euroa ja oli vuoden lopussa noin 5 100 mrd. euroa. Pienentyminen johtui erityisesti kohdennettujen pidempiaikaisten rahoitusoperaatioiden (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations) takaisinmaksuista.

Omaisuserien osto-ohjelmassa (APP, asset purchase programme) ja PEPP-ohjelmassa ei tehty netto-ostoja vuonna 2023. APP-ohjelman erääntyvien velkakirjojen uudelleensijoitukset päättyivät vuoden 2023 puolessa välissä. PEPP-ohjelmassa uudelleensijoitukset jatkuivat edelleen vuoden 2023 päättyessä.

Suomen Pankin osuus rahapoliittisista saatavista pieneni noin 20 mrd. euroa ja oli vuoden lopussa noin 86 mrd. euroa.

Taulukko 10.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus ja osuus rahapoliittisista saatavista	31.12.2023 Milj. euroa	31.12.2022 Milj. euroa
Rahoitusvarallisuus	13 421	11 037
Kulta	2 945	2 690
Valuuttavaranto	6 923	6 864
Eurokorkosijoitukset	0	0
Pitkäaikaiset sijoitukset	3 553	1 484
Pitkäaikaiset korkosijoitukset	493	0
Osakerahastosijoitukset	1 281	1 328
Kiinteistörahastosijoitukset	172	156

Käteinen	1 607	0
Osuus rahapoliittisista saatavista	85 674	106 168
Rahoitusoperaatiot	7 476	24 327
Kohdenneet luotto-operaatiot ¹	7 147	24 203
Muut rahoitusoperaatiot ¹	328	123
Omaisuserien osto-ohjelman velkakirjat	50 537	53 757
Suomen valtionlainat ja valtiosidonnaiset lainat	35 208	37 295
Yhteiseurooppalaisten instituutioiden lainat ¹	4 651	5 056
Katetut lainat ¹	4 776	5 085
Yrityslainat ¹	5 902	6 321
Pandemiaan liittyvän osto-ohjelman velkakirjat ²	27 627	28 046
Lopetetut ohjelmat	35	39
Arvopaperimarkkinaohjelma ¹	35	39
Katettujen lainojen osto-ohjelmat	0	0
Yhteensä	99 095	117 206

¹ Pääoma-avainosuus (1,822 % 1.1.2023 alkaen) kansallisten keskuspankkien yhteismäärästä.

² Pandemiaan liittyvän osto-ohjelman kohdalla taulukossa on esitetty Suomen Pankin taseessa oleva saatava.

Taulukossa 10 esitettyjen saatavien lisäksi Suomen Pankin taseessa oli 66 mrd. euron suuruinen eurojärjestelmän sisäinen saatava, joka koostui pääosin [T2-erästä](#). [Suomen Pankin taseen loppusumma oli vuoden 2023 lopussa 178 mrd. euroa.](#)

Suomen Pankki hallitsee riskejä hajauttamalla

Suomen Pankin taloudelliset riskit muodostuvat markkina-, luotto- ja likviditeettiriskeistä. Markkinariskeillä tarkoitetaan esimerkiksi valuuttakurssien, korkojen ja osakehintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta.

Valuuttariski aiheuttaa eniten vaihtelua rahoitusvarallisuuden arvoon. Suomen Pankki hajauttaa riskiä sijoittamalla Yhdysvaltain dollareiden lisäksi Englannin puntaan ja Japanin jeniin. Valuuttariski hajautuu myös Kiinan juaniin, sillä Suomen Pankilla on saamia Kansainväliseltä valuuttarahastolta.

Sijoitusten strateginen jakauma määritetään vertailuindeksin avulla. Indeksillä ohjataan sijoitustoiminnan korko- ja luottoriskin ottamista yhdessä hienojakoisen rajoitekehikon kanssa. Näin Suomen Pankki varmistaa sijoitustensa hyvän likviditeetin sekä riittävän hajautuksen omaisuuslajien, maiden, maturiteettien ja liikkeeseenlaskijoiden välillä. Sijoitukset painottuvat korkean luottokelpoisuuden velkakirjoihin.

Suomen Pankki sijoittaa osan rahoitusvarallisuudestaan kansainvälisille osake- ja kiinteistömarkkinoille. Sijoitukset tehdään rahastojen kautta, ja ne hajauttavat taseen muita riskejä.

Rahapolitiikan osto-ohjelmien toteuttamisessa Suomen Pankki noudattaa muiden keskuspankkien tapaan koko eurojärjestelmää koskevia kelpoisuusvaatimuksia sekä muita riskienhallintaan liittyviä linjauksia.

[Suomen Pankki hallinnoi rahoitusvarallisuuttaan vastuullisesti.](#) Se rajaa suoria korkosijoituksiaan vastuullisuuskriteerien avulla. Palveluntarjoajien vastuullisuus- ja luotettavuusarvioinnit korostuvat myös epäsuorassa sijoitustoiminnassa.

Suomen Pankin taseessa on rakenteellinen korkoriski

Osto-ohjelmilla ja luotto-operaatioilla luotu likviditeetti näkyy Suomen Pankin taseen vastattavaa-puolella keskuspankkitalletuksina.

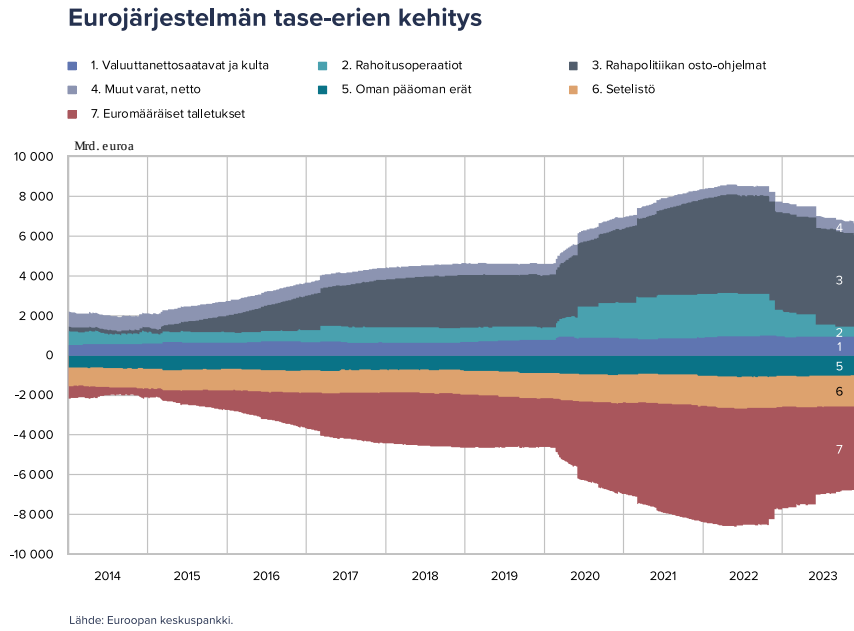
Eurojärjestelmä päättää liikepankkien keskuspankkitalletuksille maksettavan korkotason rahapoliittisin perustein. Korkopäätös vaikuttaa välittömästi Suomen Pankin korkokustannuksiin. Rahapoliittiset saatavat ovat sen sijaan pääosin kiinteäkorkoisia. Näin ollen talletuksille maksettavan koron nosto heikentää Suomen Pankin korkokatetta. Tämä ero taseen varojen ja velkojen korkosidonnaisuudessa aiheuttaa rakenteellisen korkoriskin Suomen Pankin taseeseen.

Rahapolitiikan toteutukseen liittyviä kiinteäkorkoisten velkakirjojen ostoja tehtiin pitkään matalalla tuottotasolla. Vuoden 2022 toisella puoliskolla eurojärjestelmän ohjaukset lähtivät nousuun, ja koronnostot jatkuivat vuoden 2023 aikana. Korkojen nousun seurauksena rahoitusoperaatioiden korko nousi ja myös erääntyvien osto-ohjelmavelkakirjojen uudelleensijoitukset tehtiin aiempaa korkeammalla tuottotasolla. Ohjauksien noustessa kuitenkin myös keskuspankkitalletuksille maksettava korko nousi, millä oli edellä mainittuja positiivisia vaikutuksia huomattavasti suurempi negatiivinen vaikutus korkokatteeseen.

Tämän rahoituskustannuksen seurauksena Suomen Pankin vuoden 2023 toiminnallinen tulos oli negatiivinen. Vuoden 2023 lopun tilanteessa vallitsevien korko-odotusten perusteella toiminnallinen tulos pysyy myös lähivuosina negatiivisena.

Taseen rakenteellinen korkoriski pienenee rahapoliittisista syistä ostettujen kiinteäkorkoisten velkainstrumenttien erääntyessä. Erääntyvien velkakirjojen uudelleen sijoittaminen ylläpitää omalta osaltaan rakenteellista korkoriskiä.

Kuvio 23.

Neljännesvuosittaiset päivitykset taloudellista riskiä kuvaaviin lukuihin ovat saatavilla suomenpankki.fi-sivuston [riskienhallinnan ja -valvonnan](#) sivulla.

Suomen Pankin kokonaisriskit pysyvät lähes ennallaan, mutta riskipuskurit pienenevät vuonna 2023

Suomen Pankin kokonaisriskien tasossa ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoden 2023 aikana. Rahapoliittisten operaatioiden siirtyessä eräänäntymisvaiheeseen edellisvuosien aikana jatkunut kokonaisriskien kasvu pysähtyi.

Suomen Pankki mittaa taseen kokonaisriskejä vakiintuneita tilastollisia menetelmiä käyttäen. Rahapolitiikan riskien mittaaminen perustuu EKP:n tuottamaan riskiraportointiin, jota kehitetään jatkuvasti eurojärjestelmän riskienhallintakomitean johdolla.

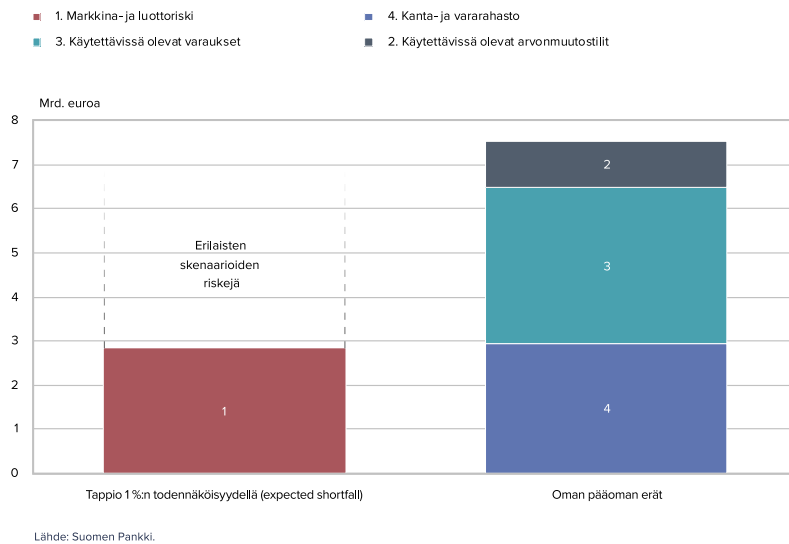
Suomen Pankki käyttää kokonaisriskiarviona seuraavan vuoden aikana yhden prosentin todennäköisyydellä tapahtuvaa tappiota (ES, expected shortfall 99 %).

Riskiarviota täydennetään stressitesteillä, jotka kuvaavat mahdollisten mutta epätodennäköisten skenaarioiden aiheuttamia tappioita.

Vuoden 2023 lopussa kokonaisriskiarvio oli 2,8 mrd. euroa. Kokonaisriskiarvio ei sisällä kullan hintariskiä, koska kullan arvonmuutostili kattaa merkittävän arvon laskun. Kullan riskin huomioon ottamisen jälkeen kokonaisriskiarvio on 3,0 mrd. euroa.

Kuvio 24.

Suomen Pankin kokonaisriskit ja oma pääoma ilman kullan riskiä ja kullan arvonmuutostilejä

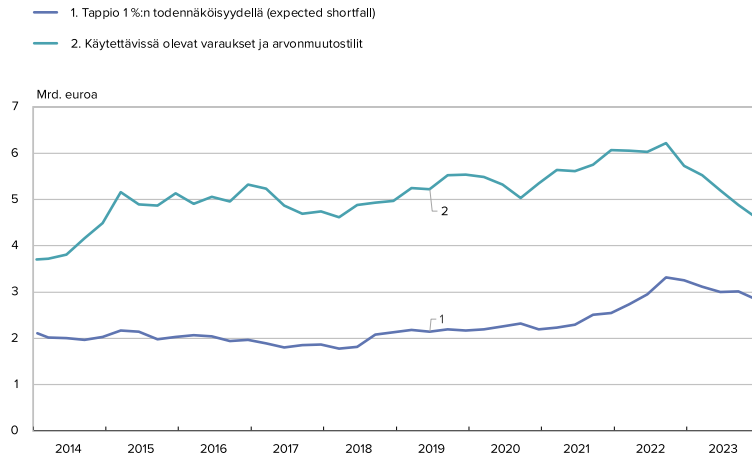

Vuoden 2023 lopussa tappioihin oli käytettävissä arvonmuutostilejä 1,1 mrd. euron ja varauksia 3,5 mrd. euron verran. Kanta- ja vararahaston määrä oli 2,9 mrd. euroa (kuvio 24).

Riskipuskurit pienenevät vuoden aikana, koska kohonneesta korkotasosta seurannut negatiivinen toiminnallinen tulos katettiin taseen varauksista. Suomen Pankin vakavaraisuus riittää kattamaan sen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit (kuvio 25).

Kuvio 25.

Riskien ja riskipuskurien kehitys ilman kultaa ja kullan arvonmuutostiliä

Lähde: Suomen Pankki.

Tilinpäätös

22.3.2024

Suomen Pankin tilintarkastettu tulos tilikaudelta 2023 on nolla euroa, kun yleisvarausta on purettu 1 112 milj. euroa kattamaan negatiivinen toiminnallinen tulos. Suomen Pankin taloudellinen tulos ja taseen rakenne ovat seurausta rahapoliittisista toimista, joilla se ylläpitää mandaattinsa mukaisesti hintavakautta.

Euroopan keskuspankki aloitti vuonna 2022 koronnostot hidastaakseen liian nopeaa inflaatiota ja jatkoi nostoja vuonna 2023, jolloin EKP:n talletuskorko nousi 2,0 prosentista 4,0 prosenttiin.

Suomen Pankki on ostanut rahapoliittisissa ohjelmissa velkakirjoja, joista merkittävä osa on Suomen julkisen sektorin liikkeeseen laskemia. Velkakirjat ovat pitkäaikaisia ja kiinteäkorkoisia. Ostot on tehty luomalla likviditeettiä, jonka liikepankit ovat tallettaneet keskuspankkiin. Talletuksille maksettiin vuonna 2023 keskimäärin 3,3 prosentin korkoa. Varojen ja velkojen erilainen korkosidonnaisuus on luonut keskuspankin taseeseen rakenteellista korkoriskiä, joka on korkojen nousua realisoitunut.

Korkojen nousun seurauksena liikepankkien talletuksille maksettiin tilikaudella 2023 korkoa 4 472 milj. euroa, mikä ylittää varallisuuserien tuotot. Vuoden 2023 korkokate, -1 044 milj. euroa, oli 1 503 milj. euroa pienempi kuin edellisellä vuonna.

Keskuspankkierien kate, joka sisältää sekä Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden korkotuotot että sen osuuden eurojärjestelmän rahapolitiikan korkokatteesta, oli -1 027 milj. euroa (2022: 35 milj. euroa). Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toimintakulut ja -tuotot ilman setelihankintoja ja eläkerahastomaksua olivat -70 milj. euroa (2022: -66 milj. euroa).

Tase

31.12.2023

Milj. euroa		31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA			
1	Kulta ja kultasaamiset	2 945	2 690
2	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	12 271	12 430
	Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF)	5 241	5 314
	Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset	7 030	7 116
3	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	100	172
4	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	–	–
5	Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	3 676	30 096
6	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	0	16
7	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	90 272	95 900
	Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	90 100	95 745
	Muut arvopaperit	172	156
8	Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	67 251	47 769
	Osuudet EKP:ssä	188	188

Milj. euroa		31.12.2023	31.12.2022
	Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset	741	741
	Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset	7 283	8 010
	Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)	59 039	38 830
9	Muut saamiset	1 049	737
	Euroalueen metallirahat	41	41
	Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus	79	87
	Muu vaihto-omaisuus	31	33
	Muut	898	577
	Yhteensä	177 565	189 811

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Milj. euroa		31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA			
1	Liikkeessä olevat setelit	26 275	26 567
2	Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	124 040	138 697
	Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	3 651	4 684
	Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)	120 389	134 013
3	Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	6	354
4	Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	5 608	1 733
5	Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	6 544	5 891
6	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	–	–
7	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	–	–
8	IMF:n myöntämien erityisten nosto-oikeuksien vastaerä	4 255	4 381
9	Eurojärjestelmän sisäiset velat	–	–

MiiJ. euroa		31.12.2023	31.12.2022
10	Muut velat	32	522
11	Arvonmuutostilit	3 728	3 628
12	Varaukset	4 137	5 095
13	Oma pääoma ja rahastot	2 941	2 941
	Kantarahasto	841	841
	Vararahasto	2 100	2 100
14	Tilikauden voitto	–	–
	Yhteensä	177 565	189 811

Helsingissä 27. helmikuuta 2024

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNTA

Olli Rehn, johtokunnan puheenjohtaja

Marja Nykänen, johtokunnan varapuheenjohtaja

Tuomas Välimäki, johtokunnan jäsen

Tuloslaskelma

31.12.2023

Milj. euroa	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
1 Korkotuotot	3 880	1 125
2 Korkokulut	-4 924	-666
3 KORKOKATE	-1 044	459
4 Valuuttakurssierot	161	59
5 Arvopapereiden hintaerot	36	19
6 Valuuttojen ja arvopapereiden arvostustappiot	-70	-244
7 Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos	-140	165
RAHOITUSKATE	-1 057	458
8 Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista	-7	-6
9 Rahoitustulon netto-osuus	33	-422
10 Osuus EKP:n voitosta	-	1
11 Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista	4	4
KESKUSPANKKIERIEN KATE	-1 027	35
12 Muut tuotot	47	44

MiiJ. euroa		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintakulut		-132	-126
13	Henkilöstökulut	-65	-62
14	Eläkerahastomaksu	-10	-10
15	Hallinnolliset kulut	-42	-38
16	Poistot käyttöomaisuudesta	-10	-10
17	Setelien hankintakulut	-4	-6
18	Muut kulut	-0	-0
TOIMINNALLINEN TULOS		-1 112	-47
Eläkerahaston tulos		-	-
19	Eläkerahaston tuotot	33	31
20	Eläkerahaston kulut	-33	-31
21	Varausten muutos	1 112	47
22	TILIKAUDEN TULOS	-	-

Helsingissä 27. helmikuuta 2024

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNTA

Olli Rehn, johtokunnan puheenjohtaja

Marja Nykänen, johtokunnan varapuheenjohtaja

Tuomas Välimäki, johtokunnan jäsen

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

31.12.2023

1. Yleiset laatimisperiaatteet

Suomen Pankki noudattaa EKP:n neuvoston hyväksymiä talousperusteisia kirjanpitoperiaatteita ja tekniikoita, ja tilinpäätökset laaditaan näiden yhdenmukaistettujen periaatteiden mukaisesti. Pankkivaltuusto vahvistaa Suomen Pankista annetun lain 11. pykälän mukaisesti pankin tilinpäätöksen perusteet johtokunnan esityksen perusteella.

Suomen Pankin tuloslaskelma sisältää myös Suomen Pankin eläkerahaston ja Finanssivalvonnan tuotot ja kulut. EKPJ:n suuntaviivat yhdenmukaistetusta kirjanpidosta eivät säätele eläkerahaston kirjanpitoa.

2. Valuutta- ja kultamääräisten erien arvostaminen

Valuutta- ja kultamääräiset erät on tilinpäätöksessä muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurseja. Mikäli tilinpäätöspäivä osuu viikonloppuun, käytetään edellisen pankkipäivän valuuttakurseja. Kaikki erät on arvostettu valuuttakohtaisesti. Valuuttakurseista johtuva arvostusero käsitellään erillään arvopapereiden hintojen muutoksesta johtuvasta erosta. Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvonmuutostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvonmuutostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Kullan hinnanmuutos- ja kurssimuutoserot käsitellään yhtenä eränä. Tilikauden aikana realisoituneiden valuuttakurssivoittojen ja -tappioiden laskemisessa on käytetty päivittäisen nettokeskihinnan menetelmää. Tilinpäätöksessä käytetyt kurssit käyvät ilmi seuraavasta taulukosta.

Valuutta	29.12.2023	30.12.2022
Yhdysvaltain dollari	1,1050	1,0666
Japanin jeni	156,3300	140,6600
Ruotsin kruunu	11,0960	11,1218
Sveitsin frangi	0,9260	0,9847
Englannin punta	0,8691	0,8869
Kanadan dollari	1,4642	1,4440
Erityiset nosto-oikeudet (SDR)	0,8226	0,7989
Kulta	1 867,8280	1 706,0750

3. Arvopapereiden arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Realisoituneet tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan.

Joukkovelkakirjalainojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus jaksotetaan niiden juoksuajalle. Joukkovelkakirjalainojen hintaeroista johtuvien voittojen ja tappioiden laskemisessa on käytetty arvopapereiden keskihinnan menetelmää.

Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvomuutostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvomuutostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Sekä valuutta- että euromääräiset arvopaperit on arvostettu arvopaperilajeittain. Jos arvopaperilajista tai valuutasta kirjataan tilinpäätökseen realisoitumattomia tappioita, tämän arvopaperilajin keskihintaa tai valuutan nettokeskikurssia muutetaan vastaavasti ennen seuraavan tilikauden alkua.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät joukkovelkakirjalainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella.

Muut kuin rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit ja vastaavat saamiset arvostetaan arvopaperikohtaisesti joko tilinpäätöspäivän markkinoiden keskihinnan tai tilinpäätöspäivän tuottokäyrän perusteella. Vuoden 2023 arvostuksessa on käytetty markkinoiden keskihintaa 29.12.2023.

Jälkimarkkinakelpoiset sijoitusrahastot arvostetaan markkinahintaan nettoperusteisesti (rahastokohtaisesti) eikä niiden sisältämien omaisuuserien perusteella, mutta edellytetään, että ne täyttävät tietyt ennalta määritetyt kriteerit, jotka liittyvät lähinnä Suomen Pankin vaikutusvaltiaan rahaston päivittäisessä toiminnassa, rahaston oikeudelliseen asemaan ja sijoituksen kehityksen arviointiin. Eri jälkimarkkinakelpoisten sijoitusrahastojen arvostustuloksia ei netoteta keskenään.

Kiinteistörahastot arvostetaan viimeisimmän saatavilla olevan hinnan mukaan ja hinnan oikeellisuutta tarkastellaan vielä tilinpäätöksen jälkeen tammikuussa, jolloin rahastot toimittavat tilinpäätöspäivän hinnat.

Käänteisoperaatiot

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumukset eli käänteiset reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina talletuksina vastaavaa-puolelle. Arvopapereiden takaisinostositoumukset eli reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina luottoina vastattavaa-puolelle. Reposopimuksilla myyty arvopaperit jäävät Suomen Pankin taseeseen.

Automaattiseen arvopapereiden lainausohjelmaan liittyvät käänteisoperaatiot (mukaan lukien arvopaperilainastransaktiot) kirjataan tilinpäätöspäivänä taseeseen, mikäli vakuus annetaan Suomen Pankin tilille talletettavan käteisen muodossa eikä tätä käteistä ole vielä sijoitettu.

4. EKPJ:n sisäisiä saamia ja velkoja koskevat kirjanpitoperiaatteet

Eurojärjestelmän sisäisiä saamia ja velkoja aiheutuu pääasiassa EU-maasta toiseen suoritettavista euromääräisistä maksuista, joiden katteensiirto suoritetaan keskuspankkirahassa. Maksujen alullepanijat ovat pääasiassa yksityisen sektorin toimijoita. Katteensiirto suoritetaan TARGET-järjestelmässä eli Euroopan laajuudessa automatisoidussa reaaliaikaisessa bruttomaksujärjestelmässä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Maksuista syntyy kahdenvälisiä saamia ja velkoja EU:n keskuspankkien toisilleen pitämällä TARGET-tileillä. Myös EKP:n ja kansallisten keskuspankkien suorittamat maksut vaikuttavat näihin tileihin. Kaikki katteensiirrot lasketaan automaattisesti yhteen ja kirjataan siten, että ne muodostavat osan kunkin kansallisen keskuspankin yksittäisestä positiosta EKP:hen nähden. TARGET-tilien muutokset näkyvät EKP:n ja kansallisten keskuspankkien kirjanpidossa päivittäin. Nämä kahdenväliset saamiset ja velat netotetaan päivittäin niin, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi. Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain nettopositio EKP:hen nähden.

TARGET-järjestelmässä syntyvät eurojärjestelmän sisäiset Suomen Pankin saamiset EKP:ltä ja velat EKP:lle sekä muut eurojärjestelmän sisäiset euromääräiset saamiset ja velat (kuten EKP:n mahdollinen ennakkoivoitonjako kansallisille keskuspankeille ja rahoitustulon netto-osuus) esitetään Suomen Pankin taseessa yhtenä nettomääräisenä saamisena tai velkana erässä ”Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)” tai ”Muut velat eurojärjestelmän sisällä (netto)”. EKPJ:n sisäiset euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien saamiset ja velat, jotka eivät liity TARGET-järjestelmään, esitetään erässä ”Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta” tai ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”.

Eurojärjestelmän sisäiset saamiset, jotka liittyvät Suomen Pankin osuuteen EKP:n pääomasta, esitetään erässä ”Osuudet EKP:ssä”. Tähän tase-erään sisältyvät i) kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n merkitystä pääomasta, ii) nettomäärät, jotka kansalliset keskuspankit ovat maksaneet, koska niiden osuudet EKP:n oman pääoman arvosta ¹⁾ ovat suurentuneet kaikkien EKP:n pääoman jakoperusteen aiempien tarkistusten vuoksi, ja iii) EKPJ:n perussäännön artiklan 48.2 mukaiset osuudet sellaisten jäsenvaltioiden keskuspankeilta, joita koskeva poikkeus on kumottu.

Eurojärjestelmään liittymisen yhteydessä Suomen Pankki siirsi valuuttavarantoja EKP:lle. Siirrosta syntyneet eurojärjestelmän sisäiset saamiset ovat euromääräisiä, ja ne esitetään erässä ”Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset.”

Nettosaaminen, joka syntyy euroseteleiden kohdistamisesta eurojärjestelmän sisällä, esitetään yhtenä omaisuuseränä erässä ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset” (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

5. Käyttöomaisuutta koskevat arvostusperiaatteet

Käyttöomaisuus on arvostettu hankintahintaan poistoilla vähennettynä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä. Tasapoistot tehdään käyttöomaisuuden odotettuna taloudellisena käyttöaikana siten, että ne aloitetaan pääasiassa hankintaa seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Vuonna 1999 taseeseen markkinahintaisina aktivoitujen rakennusten ja maa-alueiden vastaerä on arvonmuutostili. Näiden rakennusten poistot on kirjattu arvonmuutostiliä purkamalla siten, ettei niillä ole tulosvaikutusta.

Taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

- tietokoneet, niihin liittyvät laitteet ja ohjelmistot sekä autot: 4 vuotta
- koneet ja kalusto: 10 vuotta
- rakennukset: 25 vuotta.

Käyttöomaisuus, jonka arvo on alle 10 000 euroa, poistetaan hankintavuonna.

6. Liikkeessä olevat setelit

EKP ja euroalueen kansalliset keskuspankit, jotka yhdessä muodostavat eurojärjestelmän, laskevat liikkeeseen euroseteleitä.²⁾ Liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvo kohdistetaan keskuspankeille kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä setelien jakoperusteen mukaisesti.³⁾ EKP:lle on merkitty 8 prosentin osuus liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta, ja loput 92 % on merkitty kansallisille keskuspankeille setelien jakoperusteen mukaisesti. Osuus ilmoitetaan taseen vastattavaa-puolella erässä ”Liikkeessä olevat setelit”.

Kullekin kansalliselle keskuspankille setelien jakoperusteen mukaisesti kohdistetun eurosetelien osuuden arvon ja kyseisen keskuspankin tosiasiallisesti liikkeeseen laskemien eurosetelien arvon erotuksesta aiheutuu myös eurojärjestelmän sisäisiä saamisia tai velkoja, joille maksetaan korkoa⁴⁾. Nämä korolliset saamiset (tai velat) ilmoitetaan erässä ”Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset (nettovelat)” (ks. kohta ”EKP:n sisäisiä saamisia ja velkoja koskevat kirjanpitoperiaatteet”). Suomen Pankin taseessa erä on vastaavaa-puolella. Näistä eristä kertyvät korkotuotot ja -kulut selvitetään EKP:n tilien kautta, ja ne ovat osa korkokatetta.

7. EKP:n ennakkovoitonjako

EKP:n neuvosto on päättänyt, että EKP:n euroseteleistä saama tulo, joka kertyy sen 8 prosentin osuudesta liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta sekä EKP:n saama nettotulo a) arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (SMP), b) kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (CBPP3), c) omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman (ABSPP), d) julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelman (PSPP) ja e) pandemiaan liittyvän osto-ohjelman (PEPP) mukaisesti ostetuista arvopapereista jaetaan tilikautta seuraavan vuoden tammikuussa ennakkovoitonjakona, ellei EKP:n neuvosto muuta päättä. ⁵¹ Jos EKP:n neuvosto katsoo EKP:n johtokunnan valmisteleman perustellun arvion nojalla, että EKP:n vuositulos on tappiollinen tai että sen nettovoitto on tuloja pienempi, se päättää jättää tulon jakamatta. EKP:n neuvosto voi myös päättää, että tulo siirretään kokonaan tai osittain taloudellisten riskien varalta tehtävään varaukseen.

Lisäksi EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP:lle euroseteleiden liikkeeseenlaskusta ja käsittelystä aiheutuneet kulut vähennetään liikkeessä olevista euroseteleistä saaduista tuotoista, jotka jaetaan tammikuussa ennakkovoitonjakona. Kansallisille keskuspankeille jaettu määrä ilmoitetaan tuloslaskelman erässä ”Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista”.

8. Eläkerahasto

Suomen Pankin eläkerahaston varat sisältyvät Suomen Pankin taseeseen, ja sille laaditaan erillinen vuosikertomus.

Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonorotuksella, vastaavat poistot kirjataan arvonorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

9. Varausten kirjaamisen periaatteet

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopaperien markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihtelujen tasaamiseksi on tarpeen. Tilinpäätöksessä voidaan tehdä myös pankin eläkevastuun kattamiseksi tarpeellisia varauksia.

10. Taseen ulkopuoliset vastuut

Taseen ulkopuolisista eristä aiheutuvat voitot ja tappiot käsitellään samalla tavalla kuin taseessa olevista eristä aiheutuneet voitot ja tappiot. Valuuttatermiinit otetaan huomioon laskettaessa valuuttaposition nettokeskihintaa.

Futuurisopimusten vaihtelumarginaalit kirjataan tuloslaskelmaan päivittäin, joten niitä ei tarvitse erikseen arvostaa tilinpäätöksen yhteydessä. Vaihtelumarginaalit vaikuttavat myös valuuttaposition. Tätä menettelyä sovelletaan avoimen position sulkemispäivänä riippumatta siitä, tapahtuuko kohde-etuuden toimitus. Mikäli toimitus tapahtuu, merkitään osto tai myynti kirjanpitoon markkinahintaan.

11. Muutokset tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet eivät ole muuttuneet tilikauden 2023 aikana.

1) Oman pääoman arvolla tarkoitetaan EKP:n vararahastojen, arvonmuutostilien sekä vararahastoja vastaavien varausten kokonaismäärää, josta vähennetään mahdolliset edellisiltä tilikausilta siirretyt tappiot. Jos pääoman jakoperustetta tarkistetaan tilikauden aikana, oman pääoman arvoon sisältyy myös tarkistukseen mennessä kertynyt EKP:n nettovoitto tai -tappio.

2) Euroopan keskuspankin päätös, annettu 13. päivänä joulukuuta 2010, euroseteleiden liikkeeseenlaskusta (EKP/2010/29), (2011/67/EU), (EUVL L 35, 9.2.2011, s. 26), sellaisena kuin se on muutettuna. Saatavilla on myös kaikki muutokset sisältävä [epävirallinen konsolidoitu toisinto](#).

3) Setelien jakoperusteella tarkoitetaan prosenttiosuuksia, jotka saadaan, kun otetaan huomioon EKP:n osuus liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaismäärästä ja sovelletaan merkityn pääoman jakoperustetta kansallisten keskuspankkien osuuteen tästä kokonaismäärästä.

4) Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2016/2248, annettu 3. päivänä marraskuuta 2016, niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien, joiden rahayksikkö on euro, rahoitustulon jakamisesta (EKP/2016/36), EUVL L 347, 20.12.2016, s. 26, sellaisena kuin se on muutettuna. Saatavilla on myös kaikki muutokset sisältävä epävirallinen [konsolidoitu toisinto](#).

5) EKP:n päätös (EU) 2015/298, annettu 15. päivänä joulukuuta 2014, EKP:n tulon väliaikaisesta jakamisesta (EKP/2014/57), (EUVL L 53, 25.2.2015, s. 24), sellaisena kuin se on muutettuna. Saatavilla on myös kaikki muutokset sisältävä [epävirallinen konsolidoitu toisinto](#).

Taseen liitetiedot

31.12.2023

Vastaavaa

1. Kulta ja kultasaamiset

Suomen Pankilla on 1 576 487 troyunssia kultaa (1 troyunssi = 31,103 g), joka on tilinpäätöksessä arvostettu markkinahintaan. Vuoden 1999 alussa Suomen Pankki, kuten muutkin eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit, siirsi noin 20 % kullastaan EKP:lle.

Kulta	31.12.2023	31.12.2022
Määrä (milj. troyunssia)	1,6	1,6
Hinta troyunssilta (EUR)	1 867,8	1 706,1
Arvo markkinahintaan (milj. EUR)	2 944,6	2 689,6
Markkina-arvon muutos (milj. EUR)	255,0	152,3

2. Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erässä ovat valuuttavarantoon luettavat valuuttasaamiset euroalueen ulkopuolelta sekä SDR-määräiset saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).

2.1 Saamiset kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF)

Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) eriteltynä	31.12.2023		31.12.2022	
	Milj. EUR	Milj. SDR	Milj. EUR	Milj. SDR
Varanto-osuus IMF:ssä	774,7	637,2	828,9	662,2
Erityiset nosto-oikeudet	4 354,5	3 581,9	4 464,3	3 566,6
Muut saamiset IMF:ltä	112,1	92,2	20,9	16,7
Yhteensä	5 241,3	4 311,3	5 314,2	4 245,6

Euron ja SDR:n välisen kurssin kehitys tilikausina 2022 ja 2023	2023	2022
Maaliskuun loppu	0,8082	0,8030
Kesäkuun loppu	0,8166	0,7826
Syyskuun loppu	0,8062	0,7621
Joulukuun loppu	0,8226	0,7989

Suomen jäsenosuuden kokonaismäärä valuuttarahastossa on 2 410,6 milj. SDR. Varanto-osuus on se osuus Suomen Pankin jäsenosuudesta, joka on maksettu IMF:lle valuuttana. Toinen osa jäsenosuudesta on maksettu aikoinaan markkoina. Tämän osan valuuttarahasto on lainannut takaisin Suomen Pankille. Markkoina maksetun jäsenosuuden nettovaikutus Suomen Pankin taseessa on nolla, sillä edellä mainittu saaminen ja velka ovat samassa tase-erässä.

Suomen Pankin erityisten nosto-oikeuksien (Special Drawing Rights, SDR) määrä on 4 354,5 milj. euroa. Erityiset nosto-oikeudet ovat IMF:n luomaa valuuttavarantoa, jonka rahasto on jakanut jäsenmailleen. Erityisiä nosto-oikeuksia käytetään valuuttakaupoissa normaalien valuuttojen tapaan. Erän arvo muuttuu valuuttarahaston jäsenmaiden välisten valuuttakauppojen seurauksena. Lisäksi erän suuruuteen vaikuttavat saadut ja maksetut korot sekä voitto-osuus IMF:ssä.

Yhteensä Suomen Pankin saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta ovat 5 241,3 milj. euroa.

2.2 Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset

Tase-erä sisältää valuuttamääräiset arvopaperi- ja rahastosijoitukset sekä muut valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta.

Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta eriteltyinä	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Kuponkipaperit	4 867,9	4 070,5	797,4
Diskonttopaperit	–	220,4	-220,4
Rahastosijoitukset	1 526,1	1 580,8	-54,6
Muut saamiset	636,0	1 244,3	-608,4
Yhteensä	7 030,0	7 116,0	-86,0

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamääräisten arvopapereiden valuuttajakauma

Valuutta	31.12.2023		31.12.2022	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	634,6	13,0	587,8	13,7
Yhdysvaltain dollari	4 091,7	84,1	3 569,7	83,2
Japanin jeni	141,5	2,9	133,4	3,1
Yhteensä	4 867,9	100,0	4 290,9	100,0

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika

Maturiteetti	31.12.2023		31.12.2022	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	639,5	13,1	1 169,9	27,3
Yli 1 vuosi	4 228,3	86,9	3 121,0	72,7
Yhteensä	4 867,9	100,0	4 290,9	100,0

3. Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta

Tase-erässä ovat valuuttamääräiset talletukset ja arvopaperit sekä muut valuuttamääräiset saamiset euroalueelta.

Euroalueen sisäiset valuuttamääräiset saamiset eriteltynä	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Talletukset	15,6	33,7	-18,1
Kuponkipaperit	86,1	109,1	-22,9
Muut saamiset	-1,3	29,7	-30,9
Yhteensä	100,5	172,4	-71,9

Euroalueen sisäisten valuuttamääräisten arvopapereiden valuuttajakauma				
	31.12.2023		31.12.2022	
Valuutta	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	44,2	51,4	61,7	56,5
Yhdysvaltain dollari	41,9	48,6	47,4	43,5
Yhteensä	86,1	100,0	109,1	100,0

Euroalueen sisäisten valuuttamääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksu-aika				
	31.12.2023		31.12.2022	
Maturiteetti	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	28,1	32,6	59,4	54,4
Yli 1 vuosi	58,0	67,4	49,7	45,6
Yhteensä	86,1	100,0	109,1	100,0

4. Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2023 euromääräisiä saamisia euroalueen ulkopuolelta.

5. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille

Tase-erä sisältää rahapolitiikassa käytettävät instrumentit, joiden avulla Suomen Pankki toteuttaa rahapolitiikkaa osana eurojärjestelmää. Erä muodostuu korkoa sisältävistä luotoista suomalaisille luottolaitoksille, ja sen suuruus määräytyy suomalaisten luottolaitosten likviditeetintarpeen perusteella.

Koko eurojärjestelmän saamiset rahapoliittisista operaatioista ovat 410,3 mrd. euroa, josta Suomen Pankin taseessa on 3 676,4 milj. euroa. Perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit jakavat rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät riskit, mikäli ne toteutuvat, täysimääräisesti ja suhteessa osuuksiinsa EKP:n merkityn pääoman jakoperusteesta. Tappioita voi syntyä ainoastaan, jos vastapuoli menee vararikkoon eikä kyseisen vastapuolen toimittamien vakuuksien realisointi tuota riittävästi varoja. Riskejä, jotka aiheutuvat mahdollisista kansallisten keskuspankkien harkinnanvaraisesti hyväksymistä erityisvakuuksista, ei EKP:n neuvoston päätöksen nojalla jaeta.

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Perusrahoitusoperaatiot	–	–	–
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	3 676,4	30 096,4	-26 420,0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	–	–	–
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	–	–	–
Maksuvalmiusluotot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	–	–	–
Yhteensä	3 676,4	30 096,4	-26 420,0

5.1 Perusrahoitusoperaatiot

Perusrahoitusoperaatiot ovat viikoittain toteutettavia likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, joiden maturiteetti on yksi viikko. Ne toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina. Perusrahoitusoperaatiot ovat keskeisessä osassa pyrittäessä vaikuttamaan korkoihin ja hallitsemaan markkinoiden likviditeettitilannetta sekä viestittäessä rahapolitiikan mitoituksesta.

5.2 Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Näissä operaatioissa vastapuolille tarjotaan pitempiaikaista rahoitusta. Operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Joulukuussa 2020 EKP:n neuvosto lisäsi vuonna 2019 käyttöön otettuun seitsemän neljännesvuosittain toteutettavan operaation sarjaan (TLTRO III) vielä kolme operaatiota, jotka toteutettiin vuoden 2021 kesä- ja joulukuun välisenä aikana. Näiden operaatioiden maturiteetti on kolme vuotta. Kaikki TLTRO III -operaatioissa nostetut luotot on mahdollista maksaa takaisin neljännesvuosittain ennen eräpäivää. Luoton voi eräännyttää joko kokonaan tai osittain, kun luoton nostopäivästä on kulunut 12 kuukautta. Näiden operaatioiden korko voi olla 24.6.2020 ja 23.6.2022 välisenä aikana 50 peruspistettä alempi kuin talletusmahdollisuuden keskikorko, mutta se ei missään tapauksessa voi olla alempi kuin -1 %. Saman operaation jäljellä olevalta voimassaoloajalta korko voi olla alimmillaan samalta ajalta laskettu talletusmahdollisuuden keskikorko. ¹⁾

Todelliset korot ovat tiedossa vasta kunkin operaation eräänymispäivänä tai aikaistettuna takaisinmaksupäivänä, ja sitä ennen TLTRO III -operaatioiden korkokertymä lasketaan luotettavan arvion perusteella. TLTRO III -operaatioiden korko indeksoitiin 23.11.2022 alkaneen viimeisen korkojakson alusta alkaen kyseisellä jaksolla sovellettavaan EKP:n keskimääräiseen ohjaukorkoon, joten tätä korkoa on käytetty vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Lisäksi vuoden 2023 aikana erääntyi viimeinen neljästä vuonna 2021 neljännesvuosittain jaetusta pandemiaan liittyvästä pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta (pandemic emergency longer-term refinancing operations, PELTRO), joista kunkin maturiteetti oli noin vuoden. Näillä operaatioilla varauduttiin mahdollisiin likviditeettivajeisiin euroalueen pankkijärjestelmässä ja ylläpidettiin rahamarkkinoiden sujuvaa toimintaa pandemiajakson pitkittyttyä. PELTRO-operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Niiden korkona oli kunkin operaation voimassaoloajalta laskettu eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskiporko vähennettynä 25 peruspisteellä.

5.3 Käänteiset hienosäätöoperaatiot

Käänteisillä hienosäätöoperaatioilla pyritään hallitsemaan markkinoiden likviditeettitilannetta ja vaikuttamaan korkoihin. Niiden tarkoituksena on erityisesti tasoittaa markkinoiden odottamattomien heilahtelujen vaikutusta korkoihin. Näitä operaatioita toteutetaan tarvittaessa.

5.4 Käänteiset rakenteelliset operaatiot

Käänteiset rakenteelliset operaatiot ovat vakiohuutokauppoina toteutettavia käänteisiä avomarkkinaoperaatiota, joiden avulla eurojärjestelmä voi säädellä rakenteellista likviditeettiasemaansa rahoitussektoriin nähden.

5.5 Maksuvalmiusluotot

Maksuvalmiusluoton avulla vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta yön yli -likviditeettiä ennalta määrätyllä korolla hyväksytyjä vakuuksia vastaan.

5.6 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot

Erä sisältää vastapuolille suoritettut käteismaksut tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo ylittää määritetyn kynnsarvon eli avoinna olevista rahapoliittisista operaatioista aiheutuvan tarpeen.

6. Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta

Tase-erässä ovat eurotalletukset sekä tilit euroalueen luottolaitoksissa.

Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Sekkitilit	0,0	0,0	-0,0
Takaisinmyyntisopimukset	–	–	–
Hätärahoituksena annettu maksuvalmiusapu	–	–	–
Muut saamiset	–	16,4	-16,4
Yhteensä	0,0	16,4	-16,4

EKP:n neuvosto päätti 17.5.2017 julkistaa hätärahoitusta koskevan sopimuksen EKP:n verkkosivuilla avoimuuden lisäämiseksi. Sopimus korvaa verkkosivuilla hätärahoitusta koskevan menettelykuvauksen, joka julkistettiin lokakuussa 2013. Sopimuksen julkistamisesta kertova lehdistötiedote on luettavissa osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/ecb.pr170619.en.html>.

7. Euromääräiset arvopaperit euroalueelta

7.1 Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

31.12.2023 erään sisältyivät arvopaperit, jotka Suomen Pankki on hankkinut osana arvopaperimarkkinoita koskevaa ohjelmaa (SMP), kolmatta katettujen joukkolainojen osto-ohjelmaa (CBPP3), julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelmaa (PSPP), yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelmaa (CSPP) ja pandemiaan liittyvää osto-ohjelmaa (PEPP).

	Alkamispäivä	Päätymispäivä	EKP:n päätös	Ostetut arvopaperit ¹
Päättyneet ohjelmat				
CBPP1 ²	Heinäkuu 2009	Kesäkuu 2010	EKP/2009/16	Katettuja joukkolainoja euroalueelta
CBPP2 ²	Marraskuu 2011	Lokakuu 2012	EKP/2011/17	Katettuja joukkolainoja euroalueelta
SMP	Toukokuu 2010	Syyskuu 2012	EKP/2010/5	Euroalueella liikkeeseen laskettuja yksityisen ja julkisen sektorin velkapapereita ³

	Alkamispäivä	Päätymispäivä	EKP:n päätös	Ostetut arvopaperit ¹
Omaisuserien osto-ohjelma (APP)⁴				
CBPP3	Lokakuu 2014	käynnissä	EKP/2020/8, sellaisena kuin se on muutettuna	Katettuja joukkolainoja euroalueelta
ABSPP	Marraskuu 2014	käynnissä	EKP/2014/45, sellaisena kuin se on muutettuna	Ylimpään etuoikeusluokkaan kuuluvia ja taattuja mezzanine-luokan omaisuusvakuudellisia arvopapereita euroalueelta
PSPP	Maaliskuu 2015	käynnissä	EKP/2020/9	Euroalueen keskus-, alue- tai paikallishallinnon, tunnustettujen valtioidonnaisten laitosten taikka euroalueella sijaitsevien kansainvälisten organisaatioiden tai kansainvälisten kehityspankkien liikkeeseen laskemia joukkolainoja
CSPP	Kesäkuu 2016	käynnissä	EKP/2016/16, sellaisena kuin se on muutettuna	Euroalueelle sijoittautuneiden, pankkisektorin ulkopuolisten yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoja ja yritystodistuksia
Pandemiaan liittyvä osto-ohjelma (PEPP)				
PEPP	Maaliskuu 2020	käynnissä	EKP/2020/17, sellaisena kuin se on muutettuna	Kaikki APP-ohjelmassa hyväksyttävät omaisuuslajit
1) Lisätietoa eri osto-ohjelmissä sovellettavista kelpoisuusehdoista on EKP:n neuvoston päätöksissä.				
2) Vuosien 2022 ja 2023 lopussa Suomen Pankin taseessa ei enää ollut ensimmäisessä ja toisessa katettujen velkapapereiden osto-ohjelmassa (CBPP1 ja CBPP2) hankittuja arvopapereita.				
3) SMP-ohjelmassa ostettiin ainoastaan viiden euroalueen valtion liikkeeseen laskemia julkisen sektorin velkapapereita.				
4) APP-ohjelman uudelleensijoitukset päättyivät 1.7.2023.				

Helmikuun 2023 loppuun saakka ²⁾ eurojärjestelmä jatkoi omaisuuserien osto-ohjelmassa (APP) hankittujen omaisuuserien erääntyessä takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoittamista täysimääräisesti ³⁾. Sen jälkeen APP-ohjelmassa tehdyt sijoitukset vähenivät hallitusti ja ennakoitavasti. Kesäkuun 2023 loppuun saakka sijoitusten määrä pieneni keskimäärin 15 mrd. euroa kuukaudessa, kun eurojärjestelmä ei enää sijoittanut erääntyessä takaisin maksettavaa pääomaa kokonaisuudessaan uudelleen. Kesäkuussa 2023 EKP:n neuvosto päätti ⁴⁾ lopettaa APP-ohjelmasta tehtävät uudelleensijoitukset heinäkuussa 2023. Sen jälkeen APP-ohjelmassa ostettujen arvopapereiden määrä on pienentynyt velkakirjojen erääntymisen vuoksi.

Eurojärjestelmä jatkoi PEPP-ohjelmassa ⁵⁾ hankittujen omaisuuserien erääntyessä takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoituksia täysimääräisesti koko vuoden ajan. EKP:n neuvosto ilmoitti ⁶⁾ aikovansa sijoittaa PEPP-ohjelmassa hankittujen velkapaperien erääntyessä takaisin maksettavan pääoman täysimääräisesti uudelleen vielä vuoden 2024 alkupuoliskon ajan. Vuoden 2024 jälkipuoliskolla PEPP-salkkua aiotaan pienentää keskimäärin 7,5 mrd. eurolla kuukaudessa. Uudelleensijoitukset PEPP-ohjelmassa aiotaan lopettaa kokonaan saman vuoden lopussa. Lisäksi EKP:n neuvosto aikoo noudattaa PEPP-ohjelmassa vapautuvien varojen uudelleensijoituksessa jatkossakin joustoa, mikäli rahapolitiikan välitysmekanismien toiminta uhkaa vaarantua.

Osto-ohjelmissa hankitut arvopaperit arvostetaan jaksotetun hankintahinnan perusteella ja vähennettynä mahdollisella arvon alentumisella (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Arvopapereiden arvostus- ja jaksotusperiaatteet”). Seuraavassa on esitetty Suomen Pankin hallussa olevien arvopaperien jaksotettu hankintahinta sekä vertailun vuoksi myös niiden markkina-arvo, jota ei kirjata taseeseen eikä tuloslaskelmaan. ⁷⁾

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit (milj. EUR)						
	31.12.2023		31.12.2022		Muutos	
	Tasearvo	Markkina-arvo	Tasearvo	Markkina-arvo	Tasearvo	Markkina-arvo
SMP	50,7	52,2	50,6	53,6	0,1	-1,4
CBPP3	10 602,3	9 922,2	11 730,2	10 650,6	-1 127,9	-728,4
PSPP - julkisen sektorin velkapaperit	35 208,2	31 070,7	37 294,6	31 605,3	-2 086,4	-534,6
PSPP - monikansallisten laitosten velkapaperit	1 722,9	1 567,2	2 140,5	1 913,1	-417,6	-345,9
CSPP	14 889,5	13 686,9	16 482,8	14 442,2	-1 593,3	-755,3
PEPP - katetut joukkolainat	175,4	153,4	218,1	187,0	-42,6	-33,6
PEPP - julkisen sektorin velkapaperit	22 687,3	19 915,5	22 933,0	19 219,8	-245,7	695,6
PEPP - yrityssektorin velkapaperit	4 763,9	4 161,9	4 894,9	4 017,2	-131,0	144,6
Yhteensä	90 100,3	80 530,0	95 744,6	82 088,9	-5 644,3	-1 558,9

EKP:n neuvosto arvioi osto-ohjelmissa hankittuihin arvopapereihin liittyvät taloudelliset riskit säännöllisesti. Arvioinnin yhteydessä tehdään joka vuosi vuoden lopun tietoihin perustuvia arvonalentumistestejä, jotka EKP:n neuvosto hyväksyy. Testeissä arvioidaan ohjelmakohtaisesti tapahtumia, jotka voivat johtaa arvopaperien arvon alentumiseen. Jos tällaisia tapahtumia havaitaan, tutkitaan perusteellisemmin, aiheutuuko niistä muutoksia arvopapereista odotettavissa olevaan kassavirtaan.

SMP-, CBPP3- ja CSPP-ohjelmissa, PSPP-ohjelman ostoissa monikansallisilta laitoksilta (ns. supra) sekä PEPP-ohjelman katettujen joukkolainojen (PEPP-COV) ja yrityssektorin velkapapereiden (PEPP-CORP) ostoissa hankituista arvopapereista mahdollisesti aiheutuvat tappiot jaetaan toteutuessaan EKP:n perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti kokonaan eurojärjestelmän keskuspankkien kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin EKP:n pääomasta.

PEPP-CORP-velkapapereihin tehdyn arvonalentumistestin perusteella EKP:n neuvosto on katsonut aiheelliseksi luoda puskurin rahapoliittisista operaatioista vuonna 2023 aiheutuvien luottoriskien varalle (ks. taseen liitetietojen kohta 12 ”Varaukset”).

Seuraavassa taulukossa esitetään ohjelmakohtaisesti eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa oleva ostettujen arvopaperien määrä ja niistä Suomen Pankin taseessa oleva osuus.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit (milj. EUR)	Eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa			
	Suomen Pankin taseessa			
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
SMP	1 901,4	2 142,5	50,7	50,6
CBPP3	262 090,2	276 856,7	10 602,3	11 730,2
PSPP - monikansallisten laitosten velkapaperit	255 261,2	275 228,1	1 722,9	2 140,5
CSPP	323 921,5	344 119,2	14 889,5	16 482,8
PEPP - katetut joukkolainat	5 197,2	5 282,8	175,4	218,1
PEPP - monikansallisten laitosten velkapaperit	154 332,0	145 687,1	–	–
PEPP - yrityssektorin velkapaperit	45 989,2	46 073,9	4 763,9	4 894,9
Yhteensä	1 048 692,6	1 095 390,3	32 204,8	35 517,0

7.2 Muut arvopaperit

Tase-erä sisältää rahasto-osuuksia euroalueelta.

Muut euroalueen sisäiset euromääräiset arvopaperit eriteltyinä (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Rahastosijoitukset	171,9	155,5	16,3
Yhteensä	171,9	155,5	16,3

8. Eurojärjestelmän sisäiset saamiset

8.1 Osuudet EKP:ssä

EKPJ:n perussäännön artiklan 28 nojalla ainoastaan EKPJ:n kansalliset keskuspankit voivat merkitä EKP:n pääomaa. Merkinnässä sovellettavat osuudet määritetään EKPJ:n perussäännön artiklan 29 mukaisesti, ja ne tarkistetaan joka viides vuosi tai aina, kun EKPJ:n kokoonpano muuttuu.

Suomen Pankin taseessa tähän erään sisältyvät i) kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n merkitystä pääomasta, ii) nettomäärät, jotka Suomen Pankki on maksanut, koska sen osuus EKP:n oman pääoman arvosta on suurentunut kaikkien EKP:n pääoman jakoperusteen aiempien tarkistusten seurauksena, ja iii) EKPJ:n perussäännön artiklan 48.2 mukaiset osuudet.

Kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n pääomasta			
	Pääoma- avain 1.1.2023 alkaen, %	Merkitty pääoma 31.12.2023 Milj. EUR	Maksettu pääoma 31.12.2023 Milj. EUR
Belgian keskuspankki	2,9630	320,7	320,7
Saksan keskuspankki	21,4394	2 320,8	2 320,8
Viron keskuspankki	0,2291	24,8	24,8
Irlannin keskuspankki	1,3772	149,1	149,1
Kreikan keskuspankki	2,0117	217,8	217,8
Espanjan keskuspankki	9,6981	1 049,8	1 049,8
Ranskan keskuspankki	16,6108	1 798,1	1 798,1
Kroatian keskuspankki	0,6595	71,4	71,4
Italian keskuspankki	13,8165	1 495,6	1 495,6
Kyproksen keskuspankki	0,1750	18,9	18,9

Kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n pääomasta

	Pääoma- avain 1.1.2023 alkaen, %	Merkitty pääoma 31.12.2023 Milj. EUR	Maksettu pääoma 31.12.2023 Milj. EUR
Latvian keskuspankki	0,3169	34,3	34,3
Liettuan keskuspankki	0,4707	51,0	51,0
Luxemburgin keskuspankki	0,2679	29,0	29,0
Maltan keskuspankki	0,0853	9,2	9,2
Alankomaiden keskuspankki	4,7662	515,9	515,9
Itävallan keskuspankki	2,3804	257,7	257,7
Portugalin keskuspankki	1,9035	206,1	206,1
Slovenian keskuspankki	0,3916	42,4	42,4
Slovakian keskuspankki	0,9314	100,8	100,8
Suomen Pankki	1,4939	161,7	161,7
Eurojärjestelmä yhteensä	81,9881	8 875,2	8 875,2
Bulgarian keskuspankki	0,9832	106,4	4,0
Tšekin keskuspankki	1,8794	203,4	7,6
Tanskan keskuspankki	1,7591	190,4	7,1
Unkarin keskuspankki	1,5488	167,7	6,3
Puolan keskuspankki	6,0335	653,1	24,5
Romanian keskuspankki	2,8289	306,2	11,5
Ruotsin keskuspankki	2,9790	322,5	12,1
Euroalueeseen kuulumattomat kansalliset keskuspankit yhteensä	18,0119	1 949,8	73,1
Yhteensä	100,0000	10 825,0	8 948,3

EKP:n oma pääoma

EKP:n merkitty pääoma on 10 825 milj. euroa. Englannin pankin lähdettyä EKPJ:stä 31.1.2020 EKP piti merkityn pääomansa määrän ennallaan, ja Englannin pankin merkintäosuus jaettiin euroalueen ja sen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien kesken.

Myös EKP:n maksetun pääoman määrä pidettiin ennallaan vuonna 2020 eli se oli edelleen 7 659 milj. euroa, sillä muut kansalliset keskuspankit kattoivat Englannin pankin aiemmin maksaman pääoman (58 milj. euroa). Lisäksi EKP:n neuvosto päätti, että euroalueen kansalliset keskuspankit maksaisivat merkitsemänsä lisäpääoman kokonaisuudessaan kahdessa erässä vuosina 2021 ja 2022 ⁸⁾. Suomen Pankin ensimmäinen 11,2 milj. euron erä maksettiin 29.12.2021, ja se kasvatti pankin osuuden EKP:n maksetusta pääomasta 150,5 milj. euroon vuonna 2021 (vuonna 2020 erä oli 139,3 milj. euroa). Suomen Pankin toinen erä (11,2 milj. euroa) maksettiin 28.12.2022, jolloin pankin osuus EKP:n maksetusta pääomasta kasvoi 161,7 milj. euroon vuonna 2022.

Tase-erä sisältää lisäksi yhteensä 26,0 milj. euroa eri vuosina kirjattuja pääoma-avaimen muutoksista johtuvia nettomääräisiä tarkistuseriä.

8.2 Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset

Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset -erä sisältää Suomen Pankin EKP:lle siirtämän valuuttavaranto-osuuden. Siirto tehtiin eurojärjestelmään siirtymisen yhteydessä. EKPJ:n perussäännön artiklan 30.2 mukaisesti valuuttavaranto-osuudet vahvistetaan suhteessa kansallisten keskuspankkien osuuksiin EKP:n merkitystä pääomasta. Saamisille maksetaan viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkoon perustuvaa korkoa, joka lasketaan päivittäin, lukuun ottamatta korotonta kultavarantoa.

31.12.2023 Suomen Pankin valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset olivat 741,1 milj. euroa.

8.3 Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset

Tase-erä sisältää saamisen, joka syntyy, kun Suomen Pankin setelistön määrä oikaistaan pääoma-avaimen mukaiseksi, ja velan, joka liittyy EKP:lle kohdistettuun 8 prosentin osuuteen setelistöstä. Sekä saamisen että velan vastakirjaukset ovat taseen vastattavaa-puolen erässä ”Liikkeessä olevat setelit”. ⁹⁾

Tase-erän koko oli tilikauden lopussa 7 282,6 milj. euroa (8 009,9 milj. euroa vuonna 2022). Muutos johtui siitä, että Suomen Pankin liikkeeseen laskemien setelien määrä kasvoi 2,3 % liikkeessä olleiden eurosetelien kokonaismäärän pienentyessä 1,1 % vuodesta 2022. Näille saamisille kertyy päivätasolla laskettavaa, viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkoon perustuvaa korkoa.

8.4 Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto) tai vastattavaa-puolen erä muut velat eurojärjestelmän sisällä (netto)

	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä (netto)			
TARGET-järjestelmään liittyvät velat EKP:lle / saamiset EKP:ltä (ml. eurojärjestelmässä pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot)	59 005,9	39 252,0	19 753,9
Rahoitustulon netto-osuus	33,3	-422,1	455,4
EKP:n ennakkovoitonjakoon liittyvät saamiset EKP:ltä	–	–	–
Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä yhteensä (netto)	59 039,2	38 829,9	20 209,3

Erän suuruus oli 59 039,2 milj. euroa 31.12.2023, ja se koostui kolmesta tekijästä: 1) EKP:n ja EKPJ:n kansallisten keskuspankkien TARGET-järjestelmän kautta toimittamiin ja vastaanottamiin maksuihin liittyvät Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden sekä eurojärjestelmän keskuspankeissa pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot, 2) rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmässä aiheutuvat saamiset/velat EKP:hen nähden sekä 3) ne Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden, jotka johtuvat EKP:n ennakkovoitonjakoista ja mahdollisista muista saamisista tai palautettavista määristä.

TARGET-järjestelmän kautta toimitettuihin nettomääräisiin maksuihin liittyvä nettosaaminen vuoden lopussa oli 59 005,9 milj. euroa. Erälle kertyvä korko perustuu viimeisimpään saatavilla olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoon, ja se lasketaan päivittäin.

Vuotuisesta rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien kesken aiheutui vuoden lopussa 33,3 milj. euron saaminen EKP:ltä (ks. tuloslaskelman liitetietojen kohta ”Rahoitustulon netto-osuus”).

Vuoden 2023 osalta EKP:n neuvosto päätti EKP:n tilikauden kokonaistuloksen perusteella, että liikkeessä olevista seteleistä sekä SMP-, APP- ja PEPP-ohjelmissä hankituista arvopapereista kertyneet tuotot jätetään kokonaisuudessaan jakamatta (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta 3.1 ”EKP:n ennakkovoitonjako”). Erässä ei siis ollut ennakkovoitonjakoon liittyviä saamisista vuoden 2023 lopussa.

9. Muut saamiset

Tase-erä sisältää Suomen Pankin hallussa olevat eurokolikot, käyttöomaisuuden ja sijoitusomaisuuden (osakkeet ja osuudet). Tase-erään sisältyvät taseen ulkopuolisten erien arvostuksesta johtuvat erät, siirtosaamiset ja muut saamiset sekä eläkerahaston omaisuuserät.

Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus

Kirjanpitoarvo	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Maa-alueet	6,8	6,8	–
Rakennukset	52,6	60,0	-7,4
Koneet ja kalusto	10,2	10,4	-0,2
Taide- ja numismaattinen kokoelma	0,6	0,6	–
Tietojärjestelmät	9,3	8,8	0,5
Yhteensä	79,4	86,5	-7,1

Muu omaisuus ja saamiset (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Euroalueen metalliraha	40,7	40,6	0,1
Osakkeet ja osuudet	22,6	22,6	–
Eläkerahaston kiinteistöt ja siirtosaamiset	8,6	10,2	-1,7
Siirtosaamiset	840,7	626,0	214,8
Taseen ulkopuolisten erien arvostuksesta johtuvat erät	55,5	-50,1	105,6
Muut saamiset	1,8	0,8	1,0
Yhteensä	970,0	650,2	319,8

Vastattavaa

1. Liikkeessä olevat setelit

Tase-erä sisältää pääoma-avaimen mukaisen, EKP:n osuudella oikaistun Suomen Pankin osuuden liikkeessä olevien euroseteleiden kokonaismäärästä.

Vuonna 2023 liikkeessä olleiden eurosetelien yhteenlaskettu arvo väheni 1,1 %. Jakoperusteen mukaan Suomen Pankin osuus liikkeessä olevista euroseteleistä oli vuoden 2023 lopussa arvoltaan 26 274,6 milj. euroa (vuoden 2022 lopussa 26 567,4 milj. euroa). Suomen Pankin liikkeeseen laskemien eurosetelien kokonaisarvo kasvoi 2,3 % eli 18 992,0 milj. euroon vuonna 2023 (edellisvuonna 18 557,4 milj. euroa). Määrä oli pienempi kuin jakoperusteen mukaan kohdistetun osuuden kokonaisarvo, ja erotus eli 7 282,6 milj. euroa (8 009,9 milj. euroa vuonna 2022) on kirjattu vastaavaa-puolen alarään ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset”.

Liikkeessä olevat setelit (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
5 euroa	74,1	75,2
10 euroa	-89,3	-83,6
20 euroa	3 339,7	3 315,3
50 euroa	14 375,4	13 751,8
100 euroa	-1 369,1	-1 241,1
200 euroa	874,4	877,5
500 euroa	1 786,6	1 862,4
Eurosetelit yhteensä	18 992,0	18 557,4
ECB issue -luku	-2 284,5	-2 310,1
CSM-luku	9 567,1	10 320,0
Pääoma-avaimen mukainen liikkeessä olevat setelistö	26 274,6	26 567,4

2. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	31.12.2023 Milj. EUR	31.12.2022 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	3 650,7	4 684,5	-1 033,8
Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)	120 389,2	134 012,7	-13 623,5
Määräaikaistalletukset	–	–	–
Käännteiset hienosäätöoperaatiot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	–	–	–
Yhteensä	124 039,9	138 697,2	-14 657,3

2.1 Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)

Sekkitileillä ovat vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantotalletuksista koostuvat saamiset. Vastattavien erässä 3 ”Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille” ilmoitetaan lisäksi erikseen ne luottolaitosten varat, jotka eivät ole vapaasti luovutettavissa, sekä vähimmäisvarantovelvoitteesta vapautettujen luottolaitosten tilit.

Vähimmäisvarantotalletuksille maksettu korko vastasi 20.12.2022 saakka viimeisintä tiedossa olevaa korkoa, jota eurojärjestelmä käyttää huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissaan, ja 21.12.2022–19.9.2023 korko vastasi eurojärjestelmän talletuskorkoa. EKP:n neuvosto päätti 27.7.2023, että vähimmäisvarantotalletuksille maksettava korko on 20.9.2023 alkaen 0 %.

2.2 Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)

Talletusmahdollisuus on eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän likviditeettiä vähentävä osa, johon pankit voivat tehdä yön yli -talletuksia ennalta määrättyllä korolla.

2.3 Määräaikaistalletukset

Yksi tapa toteuttaa likviditeettiä vähentäviä hienosäätöoperaatioita on kerätä määräaikaistalletuksia.

2.4 Käännteiset hienosäätöoperaatiot

Käännteisillä hienosäätöoperaatioilla pyritään tasaamaan suuria likviditeetin yli- tai alimääriä.

2.5 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset

Erä sisältää vastapuolten talletukset tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo jää alle määritetyn kynnsarvon.

3. Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Erä oli suuruudeltaan 6,1 milj. euroa 31.12.2023 (354,2 milj. euroa vuonna 2022). Vuoden 2023 lopussa erä muodostui valuuttavaihtosopimukseen liittyvistä vakuuksista. Vuonna 2022 erä koostui reposopimuksista.

4. Euromääräiset velat muille euroalueella oleville

Tase-erässä ovat euromääräiset velat julkiselle sektorille (5 560,0 milj. euroa) ja muille kuin vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille rahoituslaitoksille (8,2 milj. euroa).

5. Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Tase-erässä ovat kansainvälisten organisaatioiden ja euroalueen ulkopuolella sijaitsevien pankkien ja rahoituslaitosten tilien saldot Suomen Pankissa (6 543,9 milj. euroa).

6. Valuuttamääräiset velat euroalueelle

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2023 valuuttamääräisiä velkoja euroalueelle.

7. Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2023 valuuttamääräisiä velkoja euroalueen ulkopuolelle.

8. IMF:n myöntämien erityisten nosto-oikeuksien vastaerä

Tase-erä on erityisten nosto-oikeuksien vastaerä (vrt. vastaavaa-puolen erä). Alun perin erityiset nosto-oikeudet ja niiden vastaerä olivat yhtä suuret. SDR-määräisen kaupankäynnin seurauksena Suomen Pankin erityisiin nosto-oikeuksiin liittyvät saamiset olivat vuoden 2023 lopussa suuremmat kuin niiden vastaerä taseen velkapuolella. Velkapuolen vastaerän suuruus on 3 500,0 milj. SDR. Taseessa erä esitetään euromääräisenä ja arvostettuna 29.12.2023 kurssiin (4 254,9 milj. euroa).

9. Eurojärjestelmän sisäiset velat

Eurojärjestelmän sisäiset velat ja saamiset on eritelty taseen vastaavaa-puolen erän ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset” liitetiedoissa.

10. Muut velat

Tase-erä muodostuu siirtovelosta, ostovelosta ja muista veloista. Siirtovelkoihin lasketaan muun muassa tilinpäätöksen yhteydessä kirjattavia siirtyviä eriä ja reposopimusten korkovelkoja. Muissa veloissa on muun muassa arvonlisäverotilityksiin ja ennakonpidätyksiin liittyviä velkoja.

Muut velat (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Siirtovelat	29,2	520,1	-490,8
Ostovelat	1,2	0,7	0,5
Muut velat	1,6	1,6	0,0
Yhteensä	32,1	522,4	-490,4

11. Arvonmuutostilit

Tase-erässä ovat valuuttamääräisten erien ja arvopapereiden markkinahinta-arvostuksesta syntyneet realisoitumattomat arvostusvoitot. Lisäksi tase-erä sisältää maa-alueiden ja rakennusten arvonkorotukset sekä vuoden 1999 kirjanpitoikäntönnön muutoksesta johtuvat muut arvostuserot.

Arvonmuutostilit (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Kulta	2 555,6	2 300,6	255,0
Valuutat:			
USD	703,3	1 049,2	-345,9
GBP	41,0	26,3	14,7
JPY	–	19,4	-19,4
SDR	5,5	34,4	-28,9
Muut valuutat	0,2	0,2	-0,0

Arvonmuutostilit (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Arvopaperit	32,3	1,6	30,7
Rahastosijoitukset	271,7	71,3	200,4
Muut arvonorotukset	118,1	125,4	-7,3
Yhteensä	3 727,7	3 628,5	99,2

12. Varaukset

Suomen Pankista annetun lain 20. pykälän mukaan tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopapereiden markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihteluiden tasaamiseksi on tarpeen. Vuoden 2023 lopussa varausten yhteismäärä on 4 136,7 milj. euroa. Varaukset koostuvat yleisvarauksesta, reaaliarvovarauksesta, eläkevarauksesta, valuuttakurssi- ja hintaerovarauksesta sekä varauksesta rahapoliittisista operaatioista johtuvien luottoriskien varalta.

PEPP-CORP-velkapapereihin tehdyn arvonalentumistestin perusteella EKP:n neuvosto on katsonut aiheelliseksi luoda yhteensä 42,9 milj. euron puskurin rahapoliittisista operaatioista vuonna 2023 aiheutuvien luottoriskien varalle. Varauksen rahoittavat perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti kaikki euroalueen kansalliset keskuspankit suhteessa niiden pääoma-avaimen mukaisiin vuoden 2023 merkintäosuuksiinsa EKP:n pääomasta. Suomen Pankki perusti omaa osuuttaan vastaavan varauksen, jonka suuruus on 0,8 milj. euroa eli 1,82209 % varauksen kokonaismäärästä.

Eläkevaraus on tehty eläkevastuun kattamiseksi. Suomen Pankin eläkevastuun kokonaismäärä on 593,5 milj. euroa, ja tästä on katettu 98,8 % eli 586,6 milj. euroa. Eläkevarauksen muutos tilikauden aikana koostuu tehdystä arvonorotusrahaston purusta, -0,4 milj. euroa, ja eläkerahaston voitosta, 13,9 milj. euroa. Vuoden 2023 lopussa eläkevarauksen katteeksi oli korvamerkitty kiinteistöjä 8,6 milj. euron arvosta (ks. taseen liitetietojen kohta ”Muut saamiset”). Eläkevarauksen muun osan katteeksi (578,1 milj. euroa) ei ole korvamerkitty määrättyjä varoja, vaan niitä hallinnoidaan osana pankin rahoitusvarallisuutta.

Varaukset (Milj. EUR)	Varaukset yhteensä 31.12.2021	Varausten muutos 2022	Varaukset yhteensä 31.12.2022	Varausten muutos 2023	Varaukset yhteensä 31.12.2023
Valuuttakurssi- ja hintaerovaraus	1 185	-165	1 021	140	1 161
Yleisvaraus	1 945	-47	1 898	-1 112	786
Reaaliarvovaraus	1 603	–	1 603	–	1 603
Eläkevaraus	576	-3	573	14	587
Varaus rahapoliittisista operaatioista johtuvien luottoriskien varalta	–	–	–	1	1
Yhteensä	5 309	-214	5 095	-958	4 137

13. Oma pääoma ja rahastot

Tase-erässä ovat kantarahasto ja vararahasto. Suomen Pankista annetun lain 21. pykälän mukaan tappio on katettava vararahastosta, jos pankin tilinpäätös on tappiollinen. Siltä osin kuin vararahasto ei riitä, tappio voidaan jättää kattamatta toistaiseksi. Seuraavien vuosien voitto on ensisijaisesti käytettävä kattamatta jääneiden tappioiden kattamiseen.

Oma pääoma (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Kantarahasto	840,9	840,9	-
Vararahasto	2 100,0	2 100,0	-
Yhteensä	2 940,9	2 940,9	-

14. Tilikauden tulos

Tilikauden 2023 tulos oli 0,00 euroa.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Taseen ulkopuoliset vastuut (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Korkofutuurisopimukset		
Ostosopimusten nimellisarvo	526,8	46,4
Myyntisopimusten nimellisarvo	-1150,2	-30,0
FX-swap-sopimusten markkina-arvo	9,6	-19,4
Kiinteistörahastoihin tehdyt sijoitussopimukset	30,0	69,8
Arvopaperilainaus	79,2	112,2

Suomen Pankki lainaa EKP:n neuvoston päätösten mukaisesti rahapolitiikan harjoittamista varten pidettyjä arvopapereita. Lisäksi Suomen Pankki lainaa myös omaan sijoitusvarallisuuteensa kuuluvia arvopapereita.

Arvopaperilainautapahtumat, joissa ei ole käteisvakuuksia, kirjataan vuoden lopussa taseen ulkopuolisille tileille. ¹⁰⁾
Tällaisia lainautapahtumia oli avoinna 79,2 milj. euron arvosta 31.12.2023 (112,2 milj. euroa 31.12.2022).

-
- 1) EKP:n neuvosto päätti 27.10.2022, että 23. päivästä marraskuuta 2022 kunkin maksamatta olevan TLTRO III -erän erääntymispäivään tai aikaistettuun takaisinmaksupäivään saakka TLTRO III -operaatioista maksettava korko indeksoidaan kyseisellä ajanjaksolla sovellettaviin EKP:n keskimääräisiin ohjauskorkoihin.
 - 2) Ks. EKP:n neuvoston päätöksiä koskeva [lehdistötiedote](#) 15.12.2022.
 - 3) APP-ohjelmasta kerrotaan tarkemmin [EKP:n verkkosivuilla](#).
 - 4) Ks. EKP:n neuvoston päätöksiä koskeva lehdistötiedote [15.6.2023](#).
 - 5) PEPP-ohjelmasta kerrotaan tarkemmin [EKP:n verkkosivuilla](#).
 - 6) Ks. EKP:n neuvoston päätöksiä koskeva lehdistötiedote [14.12.2023](#).
 - 7) Markkina-arvot ovat suuntaa-antavia ja perustuvat markkinahintoihin. Jos markkinahintaa ei ole saatavilla, markkina-arvo arvioidaan eurojärjestelmän sisäisiä malleja käyttäen.
 - 8) Ks. etenkin 22.1.2020 annettu päätös (EU) 2020/138 niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien, joiden rahayksikkö on euro, maksettavista osuuksista Euroopan keskuspankin pääomasta ja päätöksen (EU) 2019/44 kumoamisesta (EKP/2020/4), 22.1.2020 annettu päätös (EU) 2020/136 euroalueen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien maksettavista osuuksista Euroopan keskuspankin pääomasta ja päätöksen (EU) 2019/48 kumoamisesta (EKP/2020/2) ja 22.1.2020 annettu päätös (EU) 2020/139 kansallisten keskuspankkien keskinäisiä Euroopan keskuspankin pääoman osuuksien siirtoja ja maksetun pääoman tarkistamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamisesta ja päätöksen (EU) 2019/45 kumoamisesta EKP/2020/5).
 - 9) Euroseteleiden liikkeeseenlaskua koskevien eurojärjestelmän tilinpäätöskäytäntöjen mukaan liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta kohdistetaan kuukausittain EKP:lle 8 %. Jäljelle jäävä 92 prosentin osuus kohdistetaan kansallisille keskuspankeille niin ikään kuukausittain siten, että kukin keskuspankki esittää taseessaan liikkeeseen lasketuista euroseteleistä osuuden, joka vastaa pankin maksamaa osuutta EKP:n pääomasta. Kansalliselle keskuspankille tämän käytännön mukaisesti kohdistettujen euroseteleiden arvon ja liikkeeseen laskettujen euroseteleiden arvon välinen erotus kirjataan erään ”Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset/nettovelat”.
 - 10) Arvopaperilainaus tapahtumissa saadut käteisvakuudet kirjataan tasetileille (ks. taseen vastattavaa puolen liitetietojen kohta 3 ”Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille”, ja kohta 5 ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”).

Tuloslaskelman liitetiedot

31.12.2023

Vuonna 2023 EKP:n neuvosto jatkoi 27.7.2022 aloittamaansa ohjaukorkojen nostoa. Korkoja nostettiin vuoden aikana yhteensä 6 kertaa. Perusrahoitusoperaatioiden korko nousi 2,5 prosentista 4,5 prosenttiin, ja keskiporko oli 3,80753 %. Talletuskorko nousi 2,0 prosentista 4,0 prosenttiin, ja keskiporko oli 3,30753 %. Korkojen nousu kasvatti Suomen Pankin korkotuottojen määrää, mutta korkomenot kasvoivat vielä enemmän, joten Suomen Pankin korkokate vuodelta 2023 oli negatiivinen.

1. Korkotuotot

Korkotuotot euroalueen ulkopuolelta ja euroalueelta olivat yhteensä 3 880,1 milj. euroa. Niistä 447,0 milj. euroa oli valuuttamääräisiä korkotuottoja ja 3 433,0 milj. euroa euromääräisiä korkotuottoja.

EKPJ-erille eli valuuttavarantojen siirtoja vastaavalle saamiselle EKP:ltä, EKP:n seteliosuudesta, pääoma-avainten soveltamisesta ja porrastuksesta aiheutuvalla saamisella ja velalle sekä TARGET-saldolle maksetaan perusrahoitusoperaatioiden korkoa. Vuonna 2023 näistä eristä kertyi korkotuottoja yhteensä 2 392,0 milj. euroa.

Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	199,8	69,2	130,6
Tuotot diskonttopapereista	1,5	1,8	-0,3
Korkotuotot talletuksista	0,8	0,3	0,4
Osingot rahastosijoituksista	28,7	27,4	1,2
Korkotuotot IMF-eristä	197,9	63,2	134,7
Muut korkotuotot	10,1	11,0	-0,9
Yhteensä	438,7	173,0	265,7

Euomääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkotuotot talletuksista	–	0,2	-0,2
Negatiivisista koroista johtuvat korkotuotot rahapolitiikan ulkopuolisista talletuksista	–	13,0	-13,0
Muut korkotuotot	–	0,0	-0,0
Yhteensä	–	13,2	-13,2

Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueelta (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	5,0	3,1	1,9
Korkotuotot talletuksista	0,8	0,2	0,6
Muut korkotuotot	2,5	6,5	-4,0
Yhteensä	8,3	9,8	-1,5

Euromääräiset korkotuotot euroalueelta (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkotuotot talletuksista	–	0,1	-0,1
Osingot rahastosijoituksista	4,5	4,1	0,4
Korkotuotot EKPJ-eristä	2 392,0	334,4	2 392,0
Korkotuotot rahapolitiikan luotoista	416,4	0,4	416,4
Korkotuotot rahapolitiikan arvopapereista	618,1	305,2	312,9
Negatiivisista koroista johtuvat korkotuotot luottolaitosten talletuksista	–	262,8	-262,8
Negatiivisista koroista johtuvat korkotuotot rahapolitiikan ulkopuolisista talletuksista	–	20,3	-20,3
Muut korkotuotot	2,1	1,6	0,5
Yhteensä	3 433,0	928,7	2 504,3

Korkotuotot yhteensä (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta	438,7	173,0	265,7
Euromääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta	–	13,2	-13,2
Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueelta	8,3	9,8	-1,5
Euromääräiset korkotuotot euroalueelta	3 433,0	928,7	2 504,3
Yhteensä	3 880,1	1 124,7	2 755,4

2. Korkokulut

Korkokulut euroalueen ulkopuolelle ja euroalueelle olivat yhteensä 4 924,0 milj. euroa. Niistä valtaosa, 4 472,2 milj. euroa, muodostui liikepankkien Suomen Pankkiin tekemille talletuksille maksetuista korkokuluista. Valuuttamääräisiä korkokuluja oli yhteensä 179,4 milj. euroa.

Valuuttamääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkokulut IMF-eristä	-164,1	-53,8	-110,3
Muut korkokulut	-0,0	-0,0	-0,0
Yhteensä	-164,1	-53,9	-110,3

Euomääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkokulut talletuksista	-162,3	-23,1	-139,2
Muut korkokulut	-4,4	–	-4,4
Yhteensä	-166,7	-23,1	-143,6

Valuuttamääräiset korkokulut euroalueelle (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Muut korkokulut	-15,3	-0,0	-15,2
Yhteensä	-15,3	-0,0	-15,2

Euomääräiset korkokulut euroalueelle (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Korkokulut rahapolitiikan talletuksista	-4 472,2	-403,5	-4 068,7
Korkokulut rahapolitiikan luotoista	–	-167,3	167,3
Korkokulut EKPJ-veloista	-0,9	–	-0,9
Korkokulut rahapolitiikan ulkopuolisista talletuksista	-100,8	-18,0	-82,8
Muut korkokulut	-4,0	–	-4,0
Yhteensä	-4 577,9	-588,8	-3 989,1

Korkokulut yhteensä (milj. EUR)	2023	2022	Muutos
Valuuttamääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle	-164,1	-53,9	-110,3
Euromääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle	-166,7	-23,1	-143,6
Valuuttamääräiset korkokulut euroalueelle	-15,3	-0,0	-15,2
Euromääräiset korkokulut euroalueelle	-4 577,9	-588,8	-3 989,1
Yhteensä	-4 924,0	-665,8	-4 258,3

3. Korkokate

Korkokate (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Korkotuotot			
Korkotuotot rahoitusvarallisuudesta	453,6	188,7	264,9
Korkotuotot rahapolitiikan ulkopuolisista talletuksista	–	33,3	-33,3
Korkotuotot rahapolitiikan eristä	1 034,5	568,3	466,2
Korkotuotot EKPJ-saamisista	2 392,0	334,4	2 057,6
Yhteensä	3 880,1	1 124,7	2 755,4
Korkokulut			
Korkokulut rahoitusvarallisuudesta	-187,9	-53,9	-134,0
Korkokulut rahapolitiikan ulkopuolisista talletuksista	-263,1	-41,0	-222,0
Korkokulut rahapolitiikan eristä	-4 472,2	-570,8	-3 901,4
Korkokulut EKPJ-veloista	-0,9	–	-0,9
Yhteensä	-4 924,0	-665,8	-4 258,3
KORKOKATE	-1 044,0	458,9	-1 502,9

4. Valuuttakurssierot

Erä sisältää valuuttamääräisten erien myynnistä realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot. Vuonna 2023 tällaisia voittoja kirjattiin 160,8 milj. euroa.

5. Arvopapereiden hintaerot

Erä sisältää arvopapereiden myynnistä realisoituneet voitot ja tappiot. Vuonna 2023 arvopapereista realisoitui 35,8 milj. euroa myyntivoittoa.

6. Valuuttojen ja arvopapereiden arvostustappiot

Erä sisältää valuuttojen ja arvopapereiden arvostustappiot. Jokaista arvopaperilajia ja valuuttaa tarkastellaan kirjanpidossa erikseen. Vuoden 2023 aikana korot yhä nousivat, joten arvopapereiden markkinahinnat laskivat edelleen. Tästä syntyi realisoitumattomia arvostustappioita erityisesti rahastosijoituksista ja Yhdysvaltain dollarin määräisistä arvopapereista. Arvopapereiden arvostustappioita kirjattiin yhteensä 20,3 milj. euroa vuoden lopussa. Vuonna 2023 Japanin jenin kurssi laski ja jenistä kirjattiin valuutta-arvostuksen yhteydessä 49,3 milj. euroa arvostustappiota.

7. Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos

Valuuttakurssi- ja hintaeromuutoksista realisoituneilla nettovoitoilla, yhteensä 140,0 milj. euroa, kartutettiin valuuttakurssi- ja hintaerovaruksia tilinpäätöspolitiikan mukaisesti. Kaikki varaukset on eritelty taseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

8. Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista

Erä sisältää sijoitustoiminnasta aiheutuneet palkkiot ja maksut.

9. Rahoitustulon netto-osuus

Rahoitustulo (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Suomen Pankin pooliin lähettämä rahoitustulo	709,2	546,8
Suomen Pankin pääoma-avaimen mukainen rahoitustulo	742,7	131,1
Pääoma-avaimen mukainen rahoitustulon netto-osuus	33,5	-415,8
Korjaukset aiempina vuosina jaettuun rahoitustuloon	-0,2	-6,3
Osuus rahapoliittisista operaatioista johtuvien luottoriskien varalta tehdystä varauksesta	-0,8	-
Yhteensä	32,5	-422,1

Erä sisältää vuoden 2023 yhteenlasketun rahoitustulon netto-osuuden, josta muodostuu 32,5 milj. euron tuotot (edellisvuonna 415,8 milj. euron kulut), sekä Suomen Pankin osuuden, 0,8 milj. euroa, eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden luottoriskien varalta tehdystä varauksesta (ks. taseen liitetietojen kohta 12 ”Varaukset”).

Kunkin eurojärjestelmän kansallisen keskuspankin rahoitustulon määrä määritetään laskemalla sen velkapohjaa vastaavista yksilöitävistä saamisista kertyvät vuotuiset tuotot. Velkapohjaan kuuluvista veloista maksettavat korot on vähennettävä netto-osuuteen laskettavasta rahoitustulosta. Jos kansallisen keskuspankin yksilöitävien saamisten arvo on suurempi tai pienempi kuin sen velkapohjan arvo, erotus kompensoidaan soveltamalla erotuksen arvoon viimeisintä saatavilla olevaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkoa.

Seuraavassa taulukossa on eritelty yksilöitävien saamisten ja velkapohjan erät sekä niihin sovellettavat korot.

Yksilöitävät saamiset	Sovellettava korko	Velkapohja	Sovellettava korko
Kultavarannot suhteessa keskuspankin osuuteen EKP:n pääoman jakoperusteesta	0 %	Liikkeessä olevat setelit	Ei sovelleta
EKP:lle siirrettyjä valuuttavarantosaamiaisia vastaavat eurojärjestelmän sisäiset saamiset (lukuun ottamatta kultaa)	Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko	Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	Saatu tuotto
Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	Saatu tuotto	TARGET2-tapahtumista johtuvat eurojärjestelmän sisäiset nettovelat*	Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko
PSPP - julkisen sektorin velkapaperit ja PEPP - julkisen sektorin velkapaperit	Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko		
SMP, CBPP3, PSPP - monikansallisten laitosten velkapaperit, CSPP and PEPP (pois lukien PEPP - julkisen sektorin velkapaperit)	Saatu tuotto		

Yksilöitävät saamiset	Sovellettava korko	Velkapoljha	Sovellettava korko
Likviditeettiä lisääviin operaatioihin liittyvät saamiset euroalueen ulkopuolisilta keskuspankeilta	Kertynyt korkotuotto (suoriteperusteisesti)		
Kertynyt kuponkikorko arvonalennetuista rahapolitiikan arvopapereista, jotka kuuluvat täyden tuoton- ja riskinjaon piiriin	Ei sovelleta		
Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät eurojärjestelmän sisäiset nettosaamiset*	Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko		
Kertynyt korko maturiteetiltaan yli vuoden mittaisista rahapolitiittisista operaatioista johtuvista saamisista	Ei sovelleta		

* Kansallisesta keskuspankista riippuen nämä komponentit voivat olla joko osa korvamerkittyjä varoja tai velkapoljhaa.

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu rahoitustulo jaetaan kansallisille keskuspankeille EKP:n merkityn pääoman jakoperusteen mukaisesti. Suomen Pankin rahoitustulon netto-osuus on yhtä kuin Suomen Pankin pooliin lähettämä osuus yhteenlaskettavasta rahoitustulosta (709,2 milj. euroa) miinus Suomen Pankille jakoperusteen mukaisesti kuuluva osuus rahoitustulosta (742,7 milj. euroa).

10. Osuus EKP:n voitosta

EKP ei jakanut voittoa tilikausilta 2022 ja 2023.

11. Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista

Erä sisältää BIS:n osakkeista saadut osingot, 3,7 milj. euroa.

12. Muut tuotot

Erä sisältää Finanssivalvonnan tuottoja 42,8 milj. euroa. Lisäksi erä sisältää kiinteistöjen tuotot, 5,1 milj. euroa, sekä toimitusmaksuja ja palkkioita.

13. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Palkat ja palkkiot	51,3	50,3
Työnantajakorvaukset eläkerahastolle	10,1	9,8
Muut henkilösivukulut	4,0	2,3
Yhteensä	65,4	62,3

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	2023 Henkilöä	2022 Henkilöä
Suomen Pankki	373	373
Finanssivalvonta	243	246
Yhteensä	616	619

Johtokunnan jäsenille maksetut peruspalkat (EUR)	2023
Olli Rehn ¹	212 536
Marja Nykänen	265 088
Tuomas Välimäki	219 735
Yhteensä	697 359

1) Virkavapaalla 23.9.2023 - 30.1.2024.

Johtokunnan jäsenille maksetut luontoisedut (ateria-, puhelin- ja autoetu) olivat yhteensä 40 527,22 euroa.

Suomen Pankin virkamiesten eläketurvasta säädetään julkisten alojen eläkelaisissa (81/2016). Toimikautensa päättäneelle johtokunnan jäsenelle voidaan maksaa tulonmenetyksen korvausta, jos henkilö ei voi karensisäännöksen perusteella vastaanottaa työtehtävää muualta tai jos Suomen Pankista saatu eläke on pienempi kuin tulonmenetyksen korvaus. Tulonmenetyksen täysimääräinen korvaus on 60 % palkasta, ja sitä maksetaan yhden vuoden ajan yhteen sovittaen Suomen Pankista maksettavan eläkkeen kanssa siten, että nämä yhdessä eivät ylitä 60:tä prosenttia palkasta.

14. Eläkerahastomaksu

Suomen Pankki suoritti pankkivaltuuston hyväksymänä Suomen Pankin eläkerahastolle 10 milj. euron eläkerahastomaksun vuonna 2023 eläkevastuun nousun takia.

15. Hallinnolliset kulut

Hallinnolliset kulut (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Tarvikkeista ja hankinnoista aiheutuvat kulut	0,5	0,4
Koneista ja kalustosta aiheutuvat kulut	8,4	7,5
Kiinteistöistä aiheutuvat kulut	10,2	9,7
Henkilöstösidonnaiset kulut	3,3	2,4
Ostetuista palveluista aiheutuvat kulut	16,3	15,6
Muut hallinnolliset kulut	3,2	2,4
Yhteensä	42,1	38,0

Erään sisältyvät vuokrat, kokous- ja sidosryhmäkulut, ostopalveluista aiheutuneet kulut ja tarvikkeet. Lisäksi erässä on henkilöstön koulutus-, virkamatka- sekä rekrytointikuluja.

16. Poistot käyttöomaisuudesta

Poistot aineellisesta ja aineettomasta käyttöomaisuudesta (milj. EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Rakennukset	4,0	3,8
Koneet ja kalusto	2,9	2,7
Tietojärjestelmät	3,1	3,2
Yhteensä	10,1	9,7

17. Setelien hankintakulut

Setelien hankintakulut olivat 4,4 milj. euroa.

18. Muut kulut

Muista kuluista suurin osa liittyy perintäkuluihin, kurssi- ja pyörityseroihin ja muihin sen kaltaisiin kuluihin.

19. Eläkerahaston tuotot

Erään sisältyvät Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työnantajan osuudet sekä työntekijän osuus maksutulosta, yhteensä 14,1 milj. euroa, sekä 10 milj. euron eläkerahastomaksu. Lisäksi erässä ovat eläkerahaston sijoitustoiminnan korkotuotot, 21,4 milj. euroa, ja kiinteistöjen tuotot, 1,8 milj. euroa.

20. Eläkerahaston kulut

Erään sisältyvät maksetut eläkkeet, 31,5 milj. euroa, hoitokulut ja poistot eläkerahaston hallussa olevasta käyttöomaisuudesta.

21. Varausten muutos

Erään sisältyy yleisvarauksen purku, 1 112,3 milj. euroa. Kaikki varaukset on eritelty taseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

22. Tilikauden tulos

Tilikauden 2023 tulos oli 0,00 euroa.

Tilinpäätöksen liitteet

31.12.2023

Milj. euroa	31.12.2023	31.12.2022
Osakkeet ja osuudet, nimellisarvo		
Kansainvälinen järjestelypankki (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Asunto-osakkeet	0,2	0,2
Muut osakkeet ja osuudet	0,0	0,0
Yhteensä	22,6	22,6
Laskennallinen osuus arvopaperikeskuksen rahastosta	0,3	0,3
Eläkesitoumuksista johtuva vastuu		
Suomen Pankin eläkevastuu ²	593,5	569,5
– tästä varauksilla katettu	586,6	573,1

¹ Sulussa Suomen Pankin suhteellinen omistusosuus BIS:n liikkeessä olevista osakkeista.

² Vuoden 2023 eläkevastuussa on mukana 1.1.2024 annettava indeksikorotus eläkkeiden ja vapaakirjojen osalta.

Suomen Pankin kiinteistöt

Kiinteistö	Osoite	Valmistumisvuosi	Tilavuus noin m ³
Helsinki	Rauhankatu 16	1883/1961/2006	52 108
	Rauhankatu 19	1954/1981	40 487
	Snellmaninkatu 6 ¹	1857/1892/2001	23 600
	Snellmaninkatu 2 ¹	1901/2003	3 225
	Ramsinniementie 34	1920/1983/1998	4 800
Vantaa	Turvalaaksontie 1	1979	334 243
Inari	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6 100

¹ Siirretty vuoden 2002 alussa Suomen Pankin eläkerahaston omaisuudeksi.

Riskienhallinnan liitetiedot

31.12.2023

Taseen rakenteellinen korkoriski

Suomen Pankin taseessa vastaavaa-puolella olevat rahapoliittiset saatavat ovat pääosin kiinteäkorkoisia. Osto-ohjelmilla ja luotto-operaatioilla luotu likviditeetti näkyy puolestaan Suomen Pankin taseen vastattavaa-puolella vaihtuvakorkoisina keskuspankkitalletuksina.

Eurojärjestelmä päättää liikepankkien keskuspankkitalletuksille maksettavan koron rahapoliittisin perustein. Korkopäätös vaikuttaa välittömästi Suomen Pankin korkokustannuksiin. Näin ollen talletuksille maksettavan koron nosto heikentää Suomen Pankin korkokatetta. Ero taseen varojen ja velkojen korkosidonnaisuudessa aiheuttaa rakenteellisen korkoriskin Suomen Pankin taseeseen.

Rahapolitiikan toteutukseen liittyviä kiinteäkorkoisten velkakirjojen ostoja tehtiin pitkään matalalla tuottotasolla. Vuoden 2022 toisella puoliskolla eurojärjestelmän ohjauskorot lähtivät nousuun, ja koronnostot jatkuivat vuoden 2023 aikana. Korkojen noususta seurasi, että rahoitusoperaatioiden korko nousi ja myös erääntyvien osto-ohjelmavelkakirjojen uudelleensijoitukset tehtiin aiempaa korkeammalla tuottotasolla. Ohjauskorkojen noustessa kuitenkin myös keskuspankkitalletuksille maksettava korko nousi, millä oli edellä mainittuja positiivisia vaikutuksia huomattavasti suurempi negatiivinen vaikutus korkokatteeseen. Tämän rahoituskustannuksen seurauksena Suomen Pankin vuoden 2023 toiminnallinen tulos oli negatiivinen. Vuoden 2023 lopun tilanteessa vallitsevien korko-odotusten perusteella toiminnallinen tulos pysyy myös lähivuosina negatiivisena.

Taseen rakenteellinen korkoriski pienenee rahapoliittisista syistä ostettujen kiinteäkorkoisten velkainstrumenttien erääntyessä. Erääntyvien velkakirjojen uudelleen sijoittaminen ylläpitää omalta osaltaan rakenteellista korkoriskiä.

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan riskienhallinta ja riskienvalvonta

Sijoitustoimintaan kohdistuu riskejä, joita riskienhallinnan avulla pyritään tunnistamaan, mittaamaan ja rajoittamaan. Suomen Pankissa käytetään riskienhallinnassa yleisesti sovellettavia menetelmiä, markkina- ja luottoriskimalleja sekä herkkyyksianalyseja.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan riskienhallinnasta vastaavat hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimisto ja markkinaoperaatiot-osasto yhteistyössä. Sijoitustoiminnan riskienvalvonta sekä tuotto- ja riskiraportointi ovat hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimiston vastuulla.

Sijoitustoiminnan riskeistä raportoidaan sijoitustoiminnan operatiiviseen työhön osallistuville päivittäin ja johtokunnalle kuukausittain. Sijoitustuottojen kehityksestä raportoidaan kuukausittain sijoitustoiminnalle ja sijoitustoiminnasta vastaavalle johtokunnan jäsenelle. Markkinatoimikunta käsittelee sijoitustoiminnan tuottokehitystä neljännesvuosittain sijoitustoiminnasta vastaavan johtokunnan jäsenen johdolla. Johtokunta käsittelee riskejä ja tuottoja puolivuositin. Rajoiterikkomuksista raportoidaan välittömästi. Kokonaisrahoitusriskiraportti esitetään johtokunnassa neljännesvuosittain.

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan ja riskienhallinnan päätöksentekorakenne sekä erilliset riskikomiteat

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoimintaan ja riskienhallintaan liittyviä päätöksiä tehdään Suomen Pankin johtokunnassa, markkinatoimikunnassa sekä operatiivisissa kysymyksissä myös sijoitusryhmässä ja riskiryhmässä.

Suomen Pankin johtokunta päättää sijoitustoiminnan päämääristä ja sijoituspolitiikasta sekä riskienhallinnan ja vastuullisen sijoittamisen periaatteista. Johtokunnassa päätettäviä asioita ovat muun muassa oman rahoitusvarallisuuden ja valuuttavarannon koko, valuuttavarannon valuuttajakauma, pitkäaikainen sijoitustoiminta, valuuttavarannon korkosijoitusten sijoitusluokittainen strateginen allokaatio, korkosijoitustoiminnan sijoitusluokittaiset sallitut vaihteluvälit sekä korko- ja luottoriskin taso. Johtokunta määrittää myös luottoriskilimiittien enimmäismäärät.

Markkinatoimikunta päättää johtokunnan asettamissa rajoissa rahoitusvarallisuuden sijoittamiseen ja riskienhallintaan liittyvistä yksityiskohdista. Se päättää muun muassa vastapuoli- ja liikkeeseenlaskijakriteereistä sekä tarkemmista luottoriskilimiiteistä. Markkinatoimikunnan puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii Suomen Pankin omista sijoituksista vastuussa oleva johtokunnan jäsen.

Sijoitusryhmän ja riskiryhmän työskentelyssä pääpaino on asioiden valmistelussa päätöksentekuelinten käsittelyyn. Lisäksi sijoitusryhmä toimii markkinaoperaatiot-osaston sisäisenä päätöksentekuelimenä sekä sijoituslinjan ja riskienvalvontalinjan yhteisten asioiden koordinoituelimenä. Uusista kaupankäynnin vastapuolista päätetään pääsääntöisesti sijoitusryhmässä ja joissakin poikkeustapauksissa markkinatoimikunnassa. Markkinaoperaatiot-osaston osastopäällikkö on sijoitusryhmän puheenjohtaja ja päätöksentekijä. Riskiryhmän puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimiston päällikkö.

Edellä mainittujen päätöksentekoelementtien lisäksi Suomen Pankissa toimii sisäinen vastuullisen sijoittamisen työryhmä. Työryhmä tekee päätökset sijoitustoiminnan piiristä vastuullisuusperustein poissuljettavista tai siihen palautettavista yhtiöistä hyödyntäen ulkopuolisen palveluntarjoajan analyysia.

Suomen Pankissa on taloudellisten riskien komitea, jonka tehtävänä on rahoituserien hallintatoiminnoista riippumattomasti tukea johtokuntaa valvomalla ja arvioimalla Suomen Pankin taseeseen kohdistuvia taloudellisia riskejä. Komitea ei ole päätöksentekoelementti vaan antaa suosituksia ja vie tarvittaessa asioita johtokunnan tiedoksi ja päätettäväksi. Komitean puheenjohtajana toimii riskienvalvonnasta vastaava johtokunnan jäsen.

Taloudellisten riskien komitean lisäksi Suomen Pankissa on myös operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitea. Tämän komitean tehtävänä on arvioida Suomen Pankin operatiivisten riskien ja kyberturvallisuuden riskienhallinnan tasoa sekä antaa ohjeita ja suosituksia riskienhallinnan kehittämiseksi. Samoin kuin taloudellisten riskien komitea, operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitea ei ole päätöksentekoelementti vaan antaa suosituksia ja vie tarvittaessa asioita johtokunnan tiedoksi ja päätettäväksi. Operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitean puheenjohtajana toimii riskienvalvonnasta vastaava johtokunnan jäsen.

Riskitunnuslukuja ja jakaumia

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuteen kuuluvien velkakirjojen ja talletusten luottoluokitusjakauma¹

Luottoluokitus	31.12.2023 Milj. euroa	31.12.2022 Milj. euroa
AAA	1 086	2 721
AA+	2 636	710
AA	34	50
AA-	442	303
A+	955	1 165
A	254	281
A-	102	89
BBB+	19	36
BBB	-	8

Luottoluokitus	31.12.2023 Milj. euroa	31.12.2022 Milj. euroa
BBB–	-	-
Alle BBB–	-	-
Luottoluokittelemattomat	116	300
Yhteensä	5 646	5 662

1) Katetut joukkolainat on luokiteltu velkakirjan oman luottoluokituksen perusteella, ei liikkeeseenlaskijan luottoluokituksen perusteella. Japanin keskuspankki käsitellään valtion luottoluokituksen mukaan.

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuteen kuuluvien velkakirjojen ja talletusten jakautuminen liikkeeseenlaskijan/vastapuolen kotimaan perusteella (markkina-arvon mukaan)

Maa tai alue (milj. euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Euroalue	34	81
Alankomaat	28	48
Saksa	6	4
Itävalta	-	20
Ranska	-	9
Muu Eurooppa	803	656
Iso-Britannia	389	256
Ruotsi	231	283
Norja	107	75
Tanska	77	32
Sveitsi	-	9
Amerikka	3 329	3 197
Yhdysvallat	2 850	2 775
Kanada	479	422

Maa tai alue (milj. euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Aasian ja Tyynenmeren alue	954	1 096
Japani	894	1 065
Australia	46	9
Etelä-Korea	13	22
Kansainväliset instituutiot	526	632
Yhteensä	5 646	5 662

Pyöristysten vuoksi kaikki väli- ja loppusummat eivät välttämättä täsmää.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden herkkyyden markkinamuutoksiin nähden

Milj. euroa	2023	2022
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos euron valuuttakurssi vahvistuisi 15 % suhteessa muihin valuuttoihin ja kultaan 31.12. vallinneesta tilanteesta	-1 448	-1 403
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos korkotaso nousisi 1 prosenttiyksikön 31.12. vallinneesta tilanteesta	-169	-109
Suomen Pankin osakerahastojen arvonmuutos, jos osakerahastojen arvo laskisi 25 % 31.12. vallinneesta tilanteesta	-320	-332

Suomen Pankin valuuttavarannon korkosijoitusten allokaatio vuoden 2023 lopussa

Valuuttavarannon korkosijoitukset	Allokaatio vuoden lopussa (%)
Valtioiden velkakirjat ja keskuspankkitalletukset	57,6
Valtiosidonnaiset velkakirjat	27,1
Katetut velkakirjat	4,7
Yritysten velkakirjat	10,0
Käteinen	0,6
Yhteensä	100,0

Määritelmiä ja käsitteitä

- **Markkinariskissä** kyse on riskistä, että varallisuuden nettoarvo alenee markkinahintojen muutosten johdosta. Markkinahintojen muutokset voivat olla esimerkiksi korkojen, valuuttakurssien, kullan hinnan tai osakkeiden hintojen muutoksia, jolloin vastaavasti puhutaan korkoriskistä, valuuttakurssiriskistä, kullan hintariskistä tai osakeriskistä.
- **Luottoriskillä** tarkoitetaan riskiä taloudellisista menetyksistä, jotka aiheutuvat taloudellisen transaktion vastapuolen tai arvopapereiden liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden muutoksista sekä vastapuolen tai liikkeeseenlaskijan ajautumisesta maksukyvyttömyystilaan.
- **Likviditeettiriski** on riski, että varoja ei voida tarpeen syntyessä ottaa käyttöön tai niiden muuttaminen rahaksi aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.
- **Operatiivisella riskillä** tarkoitetaan riskiä ylimääräisistä kustannuksista tai tappioista, jotka aiheutuvat riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.
- **Valuuttavaranto** koostuu suojaamattomista suorista ja epäsuorista valuuttamääräisistä korkosijoituksista ja nettosaamisista Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).
- **Modifioitu duraatio** on korkoriskin mittari, joka kertoo, kuinka paljon korkosijoituksen tai korkosijoitusten arvo muuttuu, kun korot muuttuvat hieman. Esimerkiksi kun modifioitu duraatio on 2 ja korot nousevat 1 prosentin, korkosijoitusten arvo laskee 2 %.
- **VaR-luku** (Value-at-Risk) tietyllä luottamustasolla tarkoittaa sellaista tappiota, jota suurempi tappio toteutuu kyseistä luottamustasoa vastaavalla todennäköisyydellä, valitun ajan päästä. Jos esimerkiksi päivätason VaR 99 prosentin luottamustasolla on 3 milj. euroa, tämä tarkoittaa, että tänään toteutuu 1 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on huonompi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio (ja 99 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on parempi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio).
- **ES-luku** (Expected Shortfall) tietyllä luottamustasolla kertoo odotettavan tappion suuruuden vastaavan luottamustason VaR-luvun tappiotason ylittyessä. Esimerkiksi ES 99 prosentin tapauksessa voidaan puhua 1 prosentin riskitapahtuman keskimääräisestä tappiosta.

Tilintarkastuskertomus

8.3.2024

Suomen Pankin tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Suomen Pankin tilinpäätöksestä, kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2023

Eduskunnan pankkivaltuustolle

Olemme tilintarkastaneet Suomen Pankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023. Johtokunnan allekirjoittama tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja niiden liitetiedot sekä vuosikertomuksen.

Johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomen Pankin tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunnan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja luotettavalla tavalla järjestetty. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä ja siitä, onko johtokunta syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus Suomen Pankkia kohtaan, taikka rikkonut lakia Suomen Pankista. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty johtokunnan toiminnan lainmukaisuutta.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on Suomen Pankissa merkityksellistä oikean ja riittävän kuvan antavan tilinpäätöksen laatimisen kannalta.

Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon Suomen Pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös eduskunnan pankkivaltuuston vahvistamien tilinpäätösperusteiden noudattamisen, sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että

- tilinpäätös on laadittu eduskunnan pankkivaltuuston vahvistamien tilinpäätösperusteiden ja voimassa olevien muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa Suomen Pankin tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätökseen sisältyvän vuosikertomuksen tiedot ovat ristiriidattomia tuloslaskelmassa, taseessa ja niiden liitetiedoissa esitettyjen tietojen kanssa.
- tilinpäätös voidaan vahvistaa tarkastamaltamme tilivuodelta.
- puollamme tilivuoden tuloksen käyttämistä pankin johtokunnan esittämällä tavalla.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2024

Veijo Niemi

Markku Eestilä

Tuula Haatainen

Juha Kerimaa, KHT

Tiina Lind, KHT, JHT

Lausunto tilintarkastuksesta

29.2.2024

Lausunto Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 27 mukaisesta tilintarkastuksesta

Suomen Pankille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Pankin (y-tunnus 0202248-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta Euroopan keskuspankin neuvoston hyväksymien kirjanpitoperiaatteiden ja -tekniikoiden sekä Suomen Pankista annetun lain mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia Suomen Pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat Suomen Pankin johtokunnan velvollisuudet

Suomen Pankin johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta pankin tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Suomen Pankin johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Suomen Pankin johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko Suomen Pankin johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat lausuntomme antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 29.2.2024

KPMG OY AB

Juha-Pekka Mylén

KHT